

Lietuvos Respublikos
Seimo
antroji sesija

2017 m. kovo 16 d.
33 ir 34 posėdžiai

Stenogramos

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2017 m. kovo 16 d.

Rytinis posėdis Nr. 33

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. kovo 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIIIIP-396(3) svarstymas ir priėmimas	8
Seimo nario K. Glavecko kalba	9
Šio nutarimo priėmimas	11
Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-457 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	11
Seimo nutarimo „Dėl Janinos Stripeikienės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-458 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	12
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-53 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-434(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	13
Šio nutarimo priėmimas	13
Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-446 pateikimo tęsinys (A. Anušauskas)	13
Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-457 priėmimo tęsinys	15
Šio nutarimo priėmimas	16
Seimo nutarimo „Dėl Janinos Stripeikienės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-458 priėmimo tęsinys	16
Šio nutarimo priėmimas	16
Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario M. Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-446 pateikimo tęsinys (A. Anušauskas)	16
Seimo nutarimo „Dėl specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti Mindaugo Basčio apkaltos procesą pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-456 pateikimas ir svarstymas (P. Urbšys)	17
Informaciniai pranešimai	20
Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-420, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-421, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-422, Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-423, Priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-424, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-425, Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymo Nr. VIII-546 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-426, Žemės įstatymo Nr. I-446 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-427 ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-428 pateikimas (K. Navickas)	21

Miškų įstatymo Nr. I-671 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-387, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24 ¹ , 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-2683 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-388 ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-389 pateikimas (K. Navickas)	23
Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-90ES pateikimas (K. Navickas)	24
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4453ES pateikimas (K. Navickas)	24
Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4291 pateikimas (E. Gentvilas)	25
Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 5, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-179 pateikimas (A. Palionis)	28
Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-192 pateikimas (E. Gentvilas)	31
Miškų įstatymo Nr. I-671 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-334 pateikimas (J. Olekas)	35
Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų priesaika	39

Vakarinis posėdis Nr. 34

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, finansų ministro V. Šapokos, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio, užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus ir aplinkos ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	41
Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario M. Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-446 svarstymas	47
Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	47
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	48
Seimo nario T. Langaičio kalba	48
Seimo nario P. Gražulio kalba	48
Seimo nario E. Gentvilo kalba	49
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	50
Seimo nario K. Masiulio kalba	50
Seimo nutarimo „Dėl specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti Mindaugo Basčio apkaltos procesą pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-456(2) svarstymas ir priėmimas	56
Šio nutarimo priėmimas	56
Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-420, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-421, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-422, Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-423, Priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-424, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-425, Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymo Nr. VIII-546 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-426, Žemės įstatymo Nr. I-446 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-427 ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-428 pateikimo tęsinys (K. Navickas)	57

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti tyrimą dėl Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-446 priėmimas	67
Šio nutarimo priėmimas	70
Seimo Pirmininko pirmosios pavaduotojos R. Baškienės pranešimas dėl Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-469(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Tamašunienė)	71
Šio nutarimo priėmimas	73
Seimo rezoliucijos „Dėl tebevykdomos Krymo okupacijos ir aneksijos pasmerkimo“ projekto Nr. XIIIIP-409(2) priėmimas	74
Šios rezoliucijos priėmimas	74
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-269(2) svarstymas	74
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ priedėlio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-270(2) svarstymas	75
Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1902(3)ES pateikimas (B. Markauskas)	76
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 48, 59 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ ir 59 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-282 pateikimas (S. Mačiukaitė-Žvinienė)	81
Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 1 ir 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3294(2) pateikimas (L. Kukuraitis)	85
Seimo savaitės (2017-03-20–2017-01-24) – 2017 m. kovo 21 d. (antradienio) ir 23 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	88
Informaciniai pranešimai	89
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	90

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 33 STENOGRAMA

2017 m. kovo 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, prašome užimti savo darbo vietas. Skelbiu 2017 m. kovo 16 d. (ketvirtadienio) plenarinių posėdžių pradžią. Prašom registruotis. Užsiregistravo 84 Seimo nariai.

Gerbiamieji... Pone Šimai, prašom sėsti į darbo vietą, prasidėjo posėdis, Petrai Gražuli, taip pat.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. kovo 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ponas K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama pirmininke, prašome išsklaidyti mūsų frakcijos ir kitų Seimo narių baime, kad mūsų salėje yra Seimo narių, kurie turi šaunamųjų ginklų su šovniais. Nes čia iš tikro rimtas atvejis, nes visko gali būti, žmogus gal pasiruošęs ir kokiam nors blogam dalykui, ką valdyboje nutarėte ir ką?.. Bet informuokite mus trumpai, ką darysime, kad to dalyko nebūtų, nes čia labai rimtų grėsmių galėjo atsirasti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Tikrai nuoširdžiai dėkoju už jūsų pastabą, manau, kad saugumo tarnybos žmonės iš tikrųjų sureagavo jau vakar į Seimo Pirmininko reakciją, ir tokie Seimo nariai, kurie nešiojasi ginklus, bus patikrinti įeinant į Seimo posėdžių salę. Ir ne tik į Seimo posėdžių salę, bet ir į Seimo rūmus. O jūsų pastabą perduosime toms tarnyboms, kurioms reikia dėl to labai susirūpinti.

J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, noriu atkreipti dėmesį, kad, mano manymu, protokolinio nutarimo nebereikia darbotvarkėje, kadangi, kaip informavo iniciatoriai, yra registruojamos pataisos dėl paties Seimo nutarimo projekto ir protokolinio nutarimo turinys bus realizuotas kitu būdu.

PIRMININKĖ. Taip, gerbiamas kolega, jūs visiškai teisus, mes sureagavome į jūsų Seniūnų sueigoje išsakytą poziciją, protokolinis nutarimas nebėra svarbu, bus registruojamas pasiūlymas dėl Seimo nutarimo Nr. 446.

Dėl darbotvarkės ar yra kitų pasiūlymų? (*Balsai salėje*) Noriu atkreipti jūsų dėmesį, gerbiamieji kolegos, kad yra gautas Etikos ir procedūrų komisijos teikimas: „Pradėti apkaltą Seimo nariui K. Pūkui“. Kadangi yra Etikos ir procedūrų komisijos teikimas, noriu, kad vakariniame posėdyje mes numatytume laiką, gal po Vyriausybės valandos, kad galėtume pateikti jau Seimo nutarimą šiuo klausimu. Ar galime pritarti tokiam siūlymui, kad vakarinio posėdžio darbotvarkėje būtų numatytas tam laikas? Dėkoju.

Dėl darbotvarkės yra norinčių kalbėti? Galime patvirtinti darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Kas už kovo 16 dienos darbotvarkę, jos tvirtinimą, prašom balsuoti.

Užsiregistravo 105 Seimo nariai: už darbotvarkę visi balsavome vienbalsiai – 105.

Replika po balsavimo.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mane prašyčiau užregistruoti, kortelė šiuo metu neveikia.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas taip pat balsavo už darbotvarkę. Ačiū.

10.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII P-396(3) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII P-396(2). Pranešėjai – Seimo komitetų ir frakcijų atstovai.

Dar prieš pakviesdama Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką dėl darbotvarkės suteikiu žodį R. Tamašunienei.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš noriu pakviesti Etikos ir procedūrų komisijos narius dabar ateiti į Posėdžių sekretoriato salę trumpai pasitarti, taip pat dalyvauja naujos komisijos narės, nes jau pasirašytas nutarimas, R. Miliūtė ir A. Kubilienė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Manome, kad tai netrukdytų Seimo posėdžio darbu, jūs labai greitai priimsite visus sprendimus. Kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką pateikti komiteto išvadą dėl sesijos darbų programos. Prašau.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Aplinkos apsaugos komitetas vakar balsavo dėl Seimo sesijos darbų programos. Už balsavo 6, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pavasario sesijos darbų programai pritarta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju pirmininkui K. Mažeikai. Kviečiu Audito komiteto pirmininkę I. Šimonytę pateikti Audito komiteto išvadą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė Seimo II sesijos darbų programos projektą (sprendimas yra pritarti) ir pasiūlė įtraukti papildomai porą įstatymų projektų, kurie būtų redakciniu požiūriu suderinti, tų įstatymų nuostatos su jau į darbotvarkę įtrauktu Koncesijų įstatymo naujos redakcijos projektu. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną pateikti komiteto išvadą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetas vakar svarstė Seimo plenarinės sesijos darbotvarkės projektą ir jam pritarė. Taip pat pasiūlė paankstinti vieno įstatymo projekto, susijusio su Azartinių lošimų įstatymu, svarstymo datą iš birželio į balandį. Ir pasiūlė du papildomus įstatymų projektus, kurie jau dabar yra įregistruoti, vienas yra dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, kitas dėl Draudimo įstatymo pakeitimo. Visiems šitiems siūlymams komitetas pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ekonomikos komiteto pirmininką V. Sinkevičių.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Labas rytas. Seimo Ekonomikos komitetas vienbalsiai pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui dėl Seimo pavasario darbų programos. Taip pat siūlo įtraukti papildomai Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo straipsnių pakeitimo projektą ir Metropoliteno įgyvendinimo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui V. Sinkevičiui. Kviečiu Europos reikalų komiteto atstovę R. Budbergytę pateikti Europos reikalų komiteto išvadą.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Europos reikalų komitetas kovo 15 dienos posėdyje apsvaistė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ projektą. Visi mūsų Europos reikalų komiteto pasiūlymai į Seimo pavasario sesijos darbų programą yra įtraukti, todėl komitetas priėmė išvadą pritarti be pastabų ir be siūlymų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame R. Budbergytei. Kviečiu Kultūros komiteto pirmininką R. Karbauskį. Pateikite komiteto išvadą.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Labas rytas. Kultūros komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju R. Karbauskiui. Kviečiu Kaimo reikalų komiteto pirmininką A. Stančiką pateikti Kaimo reikalų komiteto išvadą.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Sveiki, kolegos, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Kaimo reikalų komiteto vakar vykusiam posėdyje bendru sutarimu buvo pritarta programai. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju A. Stančikui. Kviečiu V. Baką, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką, pateikti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Laba diena. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas kovo 15 dieną apsvarstė darbų programos projektą ir bendru sutarimu pritarė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame pirmininkui. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininką A. Sysą pateikti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos darbų programą, jai darniai pritarė. Taip pat siūlo įtraukti vieną įstatymą – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Širinskienę pateikti komiteto išvadą.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Sveikatos reikalų komitetas kovo 15 dieną svarstė Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos darbų programą ir jai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju A. Širinskienei. Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką E. Jovaišą pateikti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, komitetas apsvarstė, pritarė ir prašo įtraukti papildomą įstatymą – Lietuvos Respublikos lituanistikos įstatymą. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nėra, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą pateiks J. Sabatauskas. Komiteto pirmininke! J. Sabatausko nematau. Kas galėtų pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą? Gerbiamasis S. Šedbaras. Prašau.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas projektą svarstė šių metų kovo 15 dieną. Bendru sutarimu už pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir taip pat pateikė atitinkamus pasiūlymus, kad darbų programa būtų papildyta šešiais, septyniais teisės aktais – tais projektais, kurie yra susiję su individualiu skundu, taip pat su kitais projektais, įgyvendinančiais Konstitucinio Teismo nutarimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pirmininką gerbiamąjį J. Bernatoną pateikti komiteto išvadą.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, Užsienio reikalų komitetas apsvarstė Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkojame J. Bernatoniui. Kviečiu A. Strelčiūną Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu pateikti išvadą.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir priėmė sprendimą pritarti Seimo nutarimo projektui Nr. XIII P-396 ir siūlyti jį tobulinti atsižvelgiant į Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam A. Strelčiūnui ir kviečiu V. Simuliką pateikti Žmogaus teisių komiteto išvadą.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Gerbiamoji pirmininke, mielieji kolegos, Žmogaus teisių komitetas apsvarstė ir bendru sutarimu pritarė projektui. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi komitetai pateikė savo išvadas. Dabar frakcijos. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija nori kalbėti? Nėra. Tėvynės sąjunga – dėl sesijos darbų programos? Neišreiškė pageidavimo. Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija atskirai taip pat. Liberalų sąjūdžio frakcija? Frakcija „Tvarka ir teisingumas“? (*Šurmūlys salėje*) Jūs būtinai pakviesiu. Lenkų rinkimų akcija? Mišri Seimo narių grupė? Niekas papildomai išvadų ir pasiūlymų teikti nepageidauja.

Diskusija. Diskutuoti užsirašė K. Glaveckas. Maloniai kviečiu gerbiamąjį kolegą K. Glavecką diskutuoti.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, labai keista, kad darbų programa, arba žemėlapis kelio, kuriuo mes eisime pusę metų, svarstomas gana neaktyviai ir pritariant visuotiniu sutarimu. Tas kelio žemėlapis nėra aiškus ir aiškumo kai kur mes galime pageidauti daugiau. Aš džiaugiuosi, kad to aiškumo atsiranda daugiau, pavyzdžiui, dėl finansų, mokesčių srities, tas paragrafas, nors ten tik devyni punktai, ir iš esmės nieko nekalbama apie fiskalinę politiką, kitus dalykus. Bet, pavyzdžiui, vakar ministras, buvęs komitete, pažadėjo, kad pir-

mą kartą per visą istoriją birželio mėnesį bus pateiktas kitų metų biudžetas. O kitų metų biudžeto pateikimas reiškia, kad turi būti pateikta ir visa fiskalinė mokesčių sistema. Tai mes turėsime progos iš tikrųjų ne spalio mėnesį, bet birželio mėnesį matyti skaičius ir tuos procesus, kurie yra. Labai teigiamas dalykas.

Dar vienas dalykas, kurį noriu paminėti. Darbų programoje yra kai kurie įstatymai, kurie lems šio pavasario, apskritai, mano supratimu, Vyriausybės darbo sėkmę. Aš turiu omenyje miškų ūkį. Jeigu dėl Miškų ūkio įstatymo iš tikrųjų Vyriausybė negautų palaikymo Seime, mano supratimu, tolesni darbai ir bandymai reformuoti kitas ne mažiau svarbias sferas iš tikrųjų taptų niekiniai. Todėl apžvelgdamas labai trumpai darbų programą linkiu, kad visi suprastumėte svarbą tos programos ir, svarbiausia, nepasitrauktumėte iš to kelio, kuriuo žadate eiti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Dėl sesijos darbų programos po svarstymo nuomonė už, nuomonė prieš.

Tiesa, kolegos, labai atsiprašau, dar viena pastaba. Į komitetų pasiūlymus buvo įtraukta nemažai teisės aktų, kuriuos reikėtų įrašyti į sesijos darbų programą papildomai. Vienas siūlymas buvo Seimo Pirmininko – išbraukti Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektą. Todėl aš, kad nebūtų dviprasmybių, siūlau dėl šito įstatymo projekto įrašymo į darbotvarkę balsuoti atskirai, kad mes tiesiog turėtume atitinkamą poziciją. Ar girdi mane Seimo nariai? Prašau balsuoti. Yra pasiūlymas... (*Balsai salėje*) Taip, tuoj pat suteiksiu žodį. Yra pasiūlymas, būtent A. Skardžius buvo iniciatorius šio įstatymo projekto, tai suteikiame žodį jam.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš nesuprantu, kas darosi Seime, jeigu komitetas vienbalsiai priima sprendimą įtraukti į darbotvarkę, kad svarstytume klausimą, staiga atsiranda siūlymas išbraukti iš darbotvarkės? Mane stebina ir tokie siūlymai. Nė viename parlamente nemačiau, kad Seimo nariams būtų kratomos kišenės, ką šiandien jūs, gerbiamoji Seimo vicepirmininke, pasiūlėte, kad Seimo nariai būtų tikrinami įeidami į parlamentą ir į salę. Atsipėkime, grįžkime į demokratinio parlamento valstybę. Yra projektas, komitetas pritarė ir prašau svarstyti. Aš nesiūlau priimti jo, aš sakau – svarstyti. Jūs net braukiate iš programos.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Seimo narys. Seimo Pirmininkas taip pat turi teisę į vienokią ar kitokią poziciją. Prašome neišsižeisti, tokia teisė laisva – kiekvieno Seimo nario, o Seimo Pirmininko taip pat. Seimo Pirmininkas pasiūlė dėl Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projekto tiesiog balsuoti, ar įrašyti jį į darbotvarkę, tai nėra nieko nedemokratiško. Tai vienas dalykas.

O dėl jūsų replikos, kadangi jūs kalbate apie Seimo narių kišenių tikrinimą, tai šitaip pasakyta nebuvo ir emocijų, gerbiamas Skardžiau, čia taip pat nereikia. Dirbame labai atsakingai.

Prašau jūsų balsuoti, kadangi nebuvo įrašyta dėl Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projekto, Seimo Pirmininkas siūlė jo neįrašyti į darbotvarkę. Kokia būtų Seimo narių pozicija? Kas už, balsuoja, kad būtų įrašyta, kas prieš, mano, kad Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projekto darbų programoje neturi būti. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dar yra norinčių kalbėti už arba prieš? Aš suteiksiu visiems galimybę. A. Skardžius jau kalbėjo. Prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, ta tema lygiai tokia pat sena, kaip ir daugelis kitų klausimų. Jūs patys puikiai suprantate, kad tas projektas reikalingas tam, kad būtų pradėtos galimybių studijos, kiti dalykai, kitaip tariant, kaip buvo su tramvajumi – gauti kažkiek milijonų paramos iš Vyriausybės arba iš Europos fondų ir po to daryti. Pastatyti metro reikia milijardų eurų. Dabartiniu metu mes tikrai nesame nei finansiškai pajėgūs, privatus kapitalas tikrai nestatys, nes metro kaina ir kaštai yra milžiniški. Esant tokiems srautams ir lietuvių ekonomiškamui, jis neatpirktų arba bilietų kaina būtų 40 ar 35 eurai. Todėl, aš manau, tą klausimą apskritai reikia baigti nagrinėti ir palaukti tų laikų, kai Lietuva bus Šveicarija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. Kolegos, jūsų valia apsispręsti. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad būtų įtrauktas į darbotvarkę. Kas balsuojate prieš, Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektas gali būti įtrauktas tik kitais atvejais, kai bus surinkti 47 Seimo narių parašai. (*Šurmūlys salėje*)

Už įtraukimą į darbotvarkę balsavo 40 Seimo narių, prieš – 28, susilaikė 27. Šis įstatymo projektas dabar į darbų programas neįtraukiamas, bet jūs puikiai žinote Seimo narių galimybę į iniciatyvos teisę, teikiant įstatymų projektus, ir visa tai galioja toliau, vadovaujantis mūsų Statutu.

Repliką po balsavimo – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji vicepirmininke. Aš kreipiuosi į profesorių K. Glavecką. Gerbiamasis Kęstuti, jeigu jūs būtumėte bent nors kartą paskaitę projektą, kuris buvo suderintas su Vyriausybe, kuris buvo suderintas su ministerijomis, ten nėra žodžio nėra nei apie Europos pinigus, nei apie biudžeto pinigus. Tai yra teisinis reglamentavimas paties metropoliteno, kaip tokios transporto priemonės, skiriant jam... numatyti principai, kaip būtų skiriama jam erdvė, kas nepriklauso savivaldybėms, nes tai iš dalies požeminė transporto priemonė, reikalinga erdve savivaldybė nedisponuoja. Tai vienas aspektas.

Antras dalykas, gerbiamoji vicepirmininke, buvo surinkti parašai, bet jūs, pažeisdama Statutą, gal jūs pirmininkavote, gal kas nors kitas, tiesiog ignoravote Statuto normą, kad privalomai į kitą posėdį turi būti įtrauktas klausimas, dėl kurio surenkami parašai. Jūs tada minėjote, kad mes nukelsime kitam, ir prisiėmėte atsakomybę. Negrąžu meluoti.

PIRMININKĖ. Jūsų moralinių išvedžiojimų nepriimu kaip pagrindo, kadangi praėjusios kadencijos Seimas pasakė savo nuomonę, šios kadencijos Seimas atitinkamai vėlgį svarstys ir šioje sesijoje mes spėsime klausimą toliau.

Gerbiamieji kolegos, dėl motyvų po svarstymo. Nuomonės už, nuomonės prieš nėra. Prašome balsuoti po svarstymo. Ar bendru sutarimu? Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 86, prieš nėra, susilaikė 14.

Priėmimas. 4 – už, 4 – prieš. K. Glaveckas – nuomonė už. Jau nėra. Daugiau norinčių išsakyti nuomonę už nėra.

Priėmimas pastraipsniui. Turime vieną straipsnį. Galime pritarti šiam straipsniui? Prašome balsuoti. Kas už tai, kad Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programai būtų pritarta, prašome balsuoti už.

Šio nutarimo priėmimas

Už Seimo nutarimą dėl sesijos darbų programos balsavo 98 Seimo nariai: už – 81, prieš ne-balsavo niekas, susilaikė 17. Seimo nutarimas dėl sesijos darbų programos priimtas.

10.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIP-457 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu darbotvarkės 1-3 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIP-457. Pranešėja – R. Svetikaitė, Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja. Gerbiamoji pranešėja, žodis jums.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, noriu jums pristatyti Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir Teismų įstatymu, Prezidentė teikia Seimui atleisti G. Godą iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų, paskyrus jį Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu. Šių metų kovo 14 dieną Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Konstitucija ir Konstitucinio Teismo įstatymu ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko teikimą, priėmė nutarimą paskirti G. Godą Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju devyneriems metams. Atsižvelgdama į tai, kad iki to laiko, kol būsime Konstitucinio Teismo teisėjas prisieks, jis turi būti atleistas iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų, Respublikos Prezidentė teikia šį dekretą ir prašo Seimo atleisti G. Godą iš Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų, paskyrus jį Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju. Prašyčiau pritarti šiam dekretui ir Seimo nutarimui be 2 straipsnio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių paklausti nėra. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu?

Svarstymas. Nuomonė už, nuomonė prieš. Irgi nėra. Diskusijoje niekas nenori kalbėti. Bendru sutarimu galime sutarti? Kadangi slaptas balsavimas priimant bus, tai mes dėl slapto balsavi-

mo vėliau turėsime patvirtinti. Jūs siūlėte dėl 2 straipsnio, kad 2 straipsnio netvirtintume? Dėl įsigaliojimo datos.

R. SVETIKAITĖ. Taip.

PIRMININKĖ. Galime bendru sutarimu sutarti? Galime. Dėkoju.

Patvirtinsime slapto balsavimo biuletenį. Jums bus išdalintas slapto balsavimo biuletenis dėl nutarimo „Dėl Gintaro Godos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-457 priėmimo. Ar galime pritarti tokio minėto turinio slapto balsavimo nutarimui? Už, prieš, susilaikoma ir jūs pasirenkate tą poziciją, už kurią norite pasisakyti. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

10.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Janinos Stripeikienės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-458 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Prašom, gerbiamoji pranešėja, pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Janinos Stripeikienės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektą Nr. XIIIIP-458.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, noriu jums pristatyti Respublikos Prezidento 2017 m. kovo 14 d. dekretą, kuriuo, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir Teismų įstatymu, Prezidentė teikia Seimui atleisti J. Stripeikienę iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų paskyrus ją Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus atleidžia Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

Šių metų kovo 14 dieną Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Konstitucija ir Konstitucinio Teismo įstatymu, priėmė nutarimą paskirti J. Stripeikienę Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja devyneriems metams. Atsižvelgdama į tai, kad iki to laiko, kol būsime Konstitucinio Teismo teisėjas prisieks, jis turi būti atleistas iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų, Prezidentė teikia šį dekretą ir prašo Seimą atleisti J. Stripeikienę iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų, paskyrus ją Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja. Taip pat prašau pritarti Seimo nutarimui be 2 straipsnio. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių paklausti nėra. Nuomonės už, nuomonės prieš taip pat nėra. Po pateikimo galime pritarti? Galime.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat nėra. Tik atkreipiu dėmesį dėl 2 straipsnio, dėl kurio siūlė, kad nutarimas įsigalioja nuo 2017 m. kovo 15 d. Jis įsigalioja nuo šios dienos.

Priėmimas. Bus slaptas balsavimas. Ir vėlgi, gerbiamieji kolegos, prašau jūsų dėmesio, patvirtiname slapto balsavimo biuletenį dėl Seimo nutarimo dėl G. Godos, atsiprašau, ne šitą man padavė, dėl J. Stripeikienės. Tai analogiškas nutarimas. Už, prieš, susilaikoma. Jūs pasirenkate poziciją, už kurią norite balsuoti.

Noriu paskelbti balsų skaičiavimo komisiją: Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – A. Ažubalis, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga – A. Norkienė, „Tvarka ir teisingumas“ – K. Bartkevičius, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio frakcija – J. Baublys, Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – A. Butkevičius, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos- Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – Č. Olševskis, ir tokios sudėties balsų skaičiavimo komisija kviečiama pradėti darbą. Skelbiamas slapto balsavimo laikas. Pradėsime balsuoti 10 val. 40 min. ir balsavimą baigsime 11 valandą.

Skelbiame slapto balsavimo pradžia.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, mūsų laikas, skirtas slaptam balsavimui, baigėsi. Prašom visus į posėdžių salę užimti darbo vietas.

11.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-53 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-434(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kol kolegos susirinks, jeigu jūs leisite, aš pristatysiu darbotvarkės 2-13 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-53 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-434(2). Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad visose komisijose ir delegacijose, kur buvo G. Kildišienės delegavimas (ji šiuo metu jau nebėra Seimo narė), todėl prašau jūsų pripažinti netekusiu galios „Dėl Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“... Ten Seimo narė G. Kildišienė buvo pirmininko pavaduotoja. Prašau tokiam nutarimui pritarti po pateikimo.

Norinčių paklausti nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš? Nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime.

Svarstymas. Diskusijose nėra norinčių kalbėti. Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Galime.

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo prašome balsuoti, kad pritariame. 1 straipsnis. Pripažinti netekusiu galios 18 straipsnį – dėl dalyvavimo Tarpparlamentinės Sąjungos pirminko pavaduotoją Seimo narę G. Kildišienę...

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai, vienbalsiai visi 85. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-434(2) priimtas. (*Gongas*)

11.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-446 (pateikimo tęsinys)

Grįžtame į pagrindinę darbotvarkę. Kviečiu visus dėmesio. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-446.

Pranešėjas – A. Anušauskas. Prašom, gerbiamasis pranešėjau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, Seimo nutarimas siūlomas atsižvelgiant į jau visiems žinomas paaiškėjusias aplinkybes. Siūloma sudaryti laikinąją tyrimo komisiją, kuri būtų įpareigota atsakyti į keletą klausimų. Nustatyti, ar Seimo narys M. Bastys, palaikydamas artimus ir nuolatinius ryšius su Rusijos Federacijos energetikos korporacijos „Rosatom“, Kaliningrado srityje pradėjusios statyti Baltijos atominę elektrinę, o Baltarusijoje Astravo elektrinę, atstovais, neveikė prieš Lietuvos valstybės interesus.

Antras. Išsiaiškinti, ar artimi Seimo nario M. Basčio ryšiai su buvusiais ar esamais Rusijos Federacijos žvalgybos saugumo struktūrų pareigūnais, Kremliai artimais žurnalistais, buvusiais ar esamais nusikalstamo pasaulio atstovais nekelia grėsmės Lietuvos nacionaliniam saugumui.

Taip pat nustatyti, kokią įtaką ir žalą Lietuvos valstybei padarė M. Bastys, tarpininkaudamas Rusijos Federacijos valstybinių įmonių, žvalgybos saugumo struktūrų pareigūnams, Kremliai artimiems žurnalistams ir buvusiems ar esamiems nusikalstamo pasaulio atstovams, siekusiems paveikti 2012–2016 bei po 2016 metų Seimo rinkimų sudarytos valdančiosios koalicijos partijas, atskirus politinių partijų atstovus, Vyriausybę, ministrus, Seimo narius, kitas Vyriausybės institucijas bei jų sprendimus, ir įvertinti, ar nebuvo daroma įtaka politiniams procesams.

Taip pat nustatyti, ar tos informacijos, kuri būtų surinkta, pakanka pradėti apkaltos procesą. Ir komisijai siūloma iki balandžio 14 dienos, tai yra per mėnesį, pateikti išvadas ir pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia T. Langaitis. Yra T. Langaitis, tuoj paklaus.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Laba diena visiems, gerbiami kolegos. Siūlau palaikyti teikiamą nutarimą ir noriu paklausti gerbiamo pranešėjo. Kiek matome mes šiandien, kiek turėsime alternatyvų ir kuo šis projektas skiriasi nuo kitų alternatyvų, kurias mes nagrinėsime, ir į ką iš karto visiems jau klausantis dabar apie šį nutarimą reikėtų atkreipti dėmesį, kad suprastume, kokie yra skirtumai tarp skirtingų teikiamų alternatyvų. Nes išties žodžiai skiriasi nuo siūlomų formuluočių, ir reikėtų visiems atidžiai įsigilinti, apie ką kalbama.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Supratau klausimą. Iš tikrųjų Seimo praktikoje yra ir ankstesnių kadencijų Seime buvo pavedimai atskiroms jau veikiančioms Seimo komisijoms ar komitetams atlikti laikinųjų komisijų funkcijas, bet pabrėžiu – atlikti laikinųjų komisijų funkcijas, turint jų įgaliojimus. Tai yra esamos sudėties komitetas atlieka tuos tyrimus ir laikinosios komisijos įgaliojimai suteikia porą galimybių. Tai yra faktiškai kviesti visus asmenis, dirbančius taip pat ir ne valstybės tarnyboje, jeigu jie reikalingi, taip pat iš tų pakviestų asmenų, visų pakviestų asmenų, reikalauti pasirašyti dokumentą, kad jie įsipareigoja sakyti tik tiesą. Komitetas, jeigu nebūtų laikinosios komisijos įgaliojimų, tokio įpareigojimo duoti negali.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi J. Razma.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama vicepirmininke. Aš norėčiau paklausti gerbiamo pranešėjo: sakykime, mes su jumis svarstėme klausimą praėjusią kadenciją, kodėl „Klaipėdos naftos“ direktorius R. Masiulis, vadovaudamas tokiam strateginiam objektui, pasirašė sutartį su Rusijos „Lukoil“ kompanija LITASCO, neturėjo leidimo dirbti net su slapta informacija. Lietuva, geležinkeliai, per trejus metus patyrė didžiulę žalą, Lietuvos jūrų uostas dėl krovos darbų patyrė žalą – jie, gavę valdymo teisę, nesinaudojo, Rusijos kompanija LITASCO, šiomis talpomis, jie sprendė geopolitinius savo, Rusijos Kremliaus reikalus. Kur buvo jūsų sąžinė ir jūsų noras tą dalyką išsiaiškinti ir iširti, gerbiamasis Anušauskai – Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys? Jūs dangstėte visus iki šiol ir dabar nenorite apie tai kalbėti. Aš norėčiau paklausti, kur jūsų patriotizmas šiuo atveju? Ačiū. Ir principingumas. Dėkoju.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi jūs klausiate manęs apie savo paties paskirtą ministrą, tai aš adresuoju tuos klausimus jums pačiam. Visada turite galimybę paklausti ministrų, kurie buvo ir yra, eina pareigas. Manau, naudokitės ta galimybe.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi M. Navickienė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, čia visi klausimai formuluojami tik dėl asmeninės Seimo nario M. Basčio veiklos. Bet ar lengva patikėti, kad tie minimi netinkami ryšiai gali būti suorganizuoti tik asmeniniu pagrindu? Ar nekeltinas klausimas, ar tai negalėjo būti daroma su socialdemokratų vadovybės žinia, o gal ir pavedimu, tuo labiau žinant, kad M. Bastys buvo kandidatas į tos partijos vadovus, buvo kandidatas ir tapęs vienos iš aukščiausių politinių pareigybių iš tos partijos Seimo Pirmininko pavaduotoju. Sunku patikėti, kad visi tie veiksmai buvo asmeniniai. Ar komisija galėtų tirti ir tą platesnį kontekstą?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš negalėčiau atsakyti į šį klausimą, tačiau tarp pavedamų klausimų yra šiek tiek galbūt kitaip suformuluotas: ar nebuvo siekiama paveikti valdančiosios koalicijos partijos atskirus atstovus, ministrus, Seimo narius, jų priėmimus sprendimus, jų turinio? Toks klausimas egzistuoja, tačiau kokios išvados, tai, kaip žinoma, tam ir reikalingas tyrimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Navickienė. Ruošiasi P. Gražulis.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Man šiek tiek gaila girdėti socialdemokratų atstovų, ypač pono A. Skardžiaus, norą skalbti savo kolegos mundurą kartojant mantrą tarsi užsikirtus plokštelei, kurią visi jau daug kartų esame girdėję, kai yra bandoma nusukti temą. Pranešėjo norėčiau paprašyti, kad dar kartą patikslintų, kuo skiriasi mūsų inicijuotos komisijos apimtis nuo apkaltos proceso, kad būtų aišku visiems kolegoms, kurie balsuos. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Turiu pasakyti, kad laikinoji tyrimo komisija savo iškeltais klausimais siekia atsakyti į tuos klausimus, kur chronologiškai veiksmai gali būti įvykdyti gerokai anksčiau. Kai Seimo nariui daromas apkaltos procesas, reikia suprasti, kad apkaltos procesas vykdomas dabar einančiam, prieš keturis mėnesius prisiekusiam Seimo nariui dėl tų veiksmų, kuriuos jis atliko dabar po priesaikos. Šiuo atveju, manau, gerokai susiaurinamas pats tyrimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi P. Urbšys.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas pranešėju, man truputėlį keistoka – čia yra gana seni darbai, seni ryšiai, prieš daugelį metų, ne pirmos kadencijos Seimo narys. Kur buvo VSD ir kodėl tik dabar pastebėjo? Ar VSD apskritai neturėtų įspėti Seimo narių, jeigu prie jų prieina koks nors pilietis su neaiškiais tikslais, jeigu siūlomas koks nors įstatymo projektas, kad duotų mums pranešimus, kaip balsuoti, kad tai gali atstovauti kitos šalies interesams? Kodėl tik dabar jūs pamatėte, kad tris kadencijas buvo patriotas, o dabar – jau valstybės išdavikas? Kas čia yra, ar čia nėra politikavimo kažkokio?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kad valstybės išdavikas, jūs įvardijote pats. Mes siūlome sudaryti tyrimo komisiją ir išsiaiškinti aplinkybes. Dėl Valstybės saugumo departamento galiu pasakyti: jis veikia pagal mūsų priimtus įstatymus ir tai susiję su Valstybės tarnybos paslapčių įstatymu. Ar daromi įspėjimai žmonėms, politikams? Kiek žinau iš praktikos, taip, būna tokių įspėjimų, tačiau, pabrėšiu, jie paprastai nėra susiję su Valstybės tarnybos paslapčių įstatymu. Tokie įspėjimai būna dėl kokios nors agresyvios demaskuoto trečiosios šalies tarnybos agento veiklos. Bet tikrindamas įvairias aplinkybes, pildydamas slaptumui gauti reikalingą anketą kiekvienas politikas ar valstybės pareigūnas turi nurodyti visas aplinkybes, kurios gali daryti įtaką jo galimybėms naudotis ta slapta informacija. Aš manau, šiuo atveju tas ir buvo padaryta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia P. Urbšys. Ruošiasi A. Salamakinas.

P. URBŠYS (LVŽSF). Jūsų projekto 4 straipsnio 4 punktu siūloma įpareigoti tyrimo komisiją nustatyti, ar atitinkamų valstybės institucijų sukauptos ir tyrimo metu papildomai atskleistos informacijos apie M. Bastį, jo ryšius ir veiklą pakanka pradėti Seimo nario apkaltos procesą. Teisės departamentas pažymi, kad pagal Seimo statutą, ar yra pagrindas pradėti apkaltos procesą, yra specialiosios tyrimo komisijos, o ne laikinosios tyrimo komisijos kompetencija. Kaip jūs pakomentuotumėte Teisės departamento išvadą?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų Teisės departamentas yra išsakęs ir daugiau pastabų, tačiau vėlgi – kaip mes vertiname ir traktuojame šį punktą. Aš suprantu, kad apkaltos procesas yra visiškai kitos procedūros, kita komisija, tačiau pabrėšiu, kad kiekvienai apkaltai reikalingas preliminarus tyrimas. Mes siekiame ir siūlome pirmiausia iširti, ir tada, įvertinus tyrimo duomenis, atsirastų ir apkaltos komisija. Aš manau, kad tai yra visiškai logiška, tačiau mes nesiūlome pakeisti apkaltos komisijos šita komisija, tiesiog nustatome tas galimybes.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinis klausia A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, su visa pagarba tos komisijos nariams, kurie dirbs, jeigu bus sudaryta, jokių juridinių pasekmių juk ta komisija nesukels. Faktiškai sukėlė grėsmes, nesukėlė – vis tiek teks sudaryti kitą komisiją, ką siūlo ir Seimas, ir pradėti apkaltą pagal Seimo statuto 8 dalį. Jūs dabar vilkinsite laiką, mėnesį ar kiek, po to vėl grįšime į tą pačią pradžią, nuo kurios reikia ir pradėti. Atleiskite, aš vis tiek nesuprantu jūsų argumentų, dėl ko to reikia. Dar kartą kartoju – vis tiek reikės pradėti viską iš pradžių, nes tai Seimo narių grupė ir siūlo. O jūsų tas veiksmas neturės jokių... Gal kita komisija kitaip spęs? Jūs su savo sprendimu juk nenueisite į Konstitucinį Teismą. Kam reikia tuščiai dirbti?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pakartosiu, ką jau sakiau atsakydamas. Šiuo atveju apkaltos komisija susiaurins patį tyrimą iki kelių mėnesių. Taip, galbūt gali būti įvairios aplinkybės išsakomos apkaltos komisijos posėdžio metu, tačiau dar kartą pabrėšiu – tyrimas vertins visas aplinkybes, gerokai platesnį ir chronologiškai įvykių ratą. Jūs vertinsite kelių mėnesių. Šiuo atveju aš suprantu tą jūsų siūlymą, bet, mano supratimu, ir aš manau, kad daugumos Seimo narių, reikia iširti ir tada priimti sprendimus dėl apkaltos nesiaurinant paties tyrimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus.

11.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIP-457 (priėmimo tęsinys)

Naudodamasi būtinybe pranešti balsų skaičiavimo rezultatus, aš noriu tai padaryti. Dėl Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Godos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 113, rasta biuletenių – 113, galiojančių – 105, negaliojančių – 8. Už balsavo 103, prieš – 1, susilaikė 1. Tad Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Janinos Stripeikienės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-458 (priėmimo tęsinys)

Skelbiu antrąjį balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Janinos Stripeikienės atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“.

Šio nutarimo priėmimas

Išduota biuletenių – 113, rasta – 113, galiojančių – 104, negaliojančių – 9. Už – 102, prieš – 1, susilaikė 1. Seimo nutarimu siūlome patvirtinti šiuos balsavimo rezultatus. (*Gongas*) Dėkoju.

11.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projektas Nr. XIII-446 (pateikimo tęsinys)

Dabar tęsiame toliau. Nuomonė už, nuomonė prieš mūsų svarstomą įstatymo projektą. Nuomonė už – T. Langaitis.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išklausęs visus atsakymus į klausimus, manau, kad visiems šiandien jau yra akivaizdu, kad mes turime apsispręsti, ar norime iširti M. Basčio veiklą tikrai per paskutinius kelis mėnesius, tuo metu, kai VSD pažymoje yra nurodoma visa veikla laikotarpiu iki paskutinės priesaikos davimo pernai metų lapkričio 14 dieną. Tai yra ar mes norime imituoti darbą, ar iš tiesų norime iširti visas aplinkybes, iširti veiklos faktus, kurie yra pateikti pažymoje, ir atitinkamai įvertinti patys sau, ar yra pagrindo apkaltai, ar ne. Siūloma alternatyva, deja, tikrai nuves į tai, kad jokie rezultato nebus ir tik sugaišime laiką.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, vicepirmininke. Sakykite, aš prieštarauju pačiam tokiam požiūriui į parlamentarą, į Lietuvos demokratinės valstybės parlamentą, kada pažymos pradeda daryti įtaką tiesiogiai išrinktam Seimo nariui demokratiškuose rinkimuose. Aš buvau nuėjęs į mūsų specialiąją raštinę, patikslinau – 56 Seimo nariai kartu su manimi turi leidimą dirbti su slapta informacija. Kaip jūs dabar balsuosite neturėdami leidimo, gerbiamieji parlamento nariai? Pirma gaukite tuos leidimus, o tada galėtume priimti dėl savo kolegos sprendimus. Aš tiesiog apeliuoju į kiekvieno jūsų sąžinę ir moralę. Netapkime Šiaurės Korėją, kurioje valdo pažymos ir visus kitus sprendimus priima vienas asmuo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės už, prieš išsakytos.

Prašau balsuoti po pateikimo. Kas pritariate Seimo nutarimo projektui Nr. XIII-446 dėl laikinosios komisijos sudarymo.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 83, prieš – 13, susilaikė 25 Seimo nariai. Po pateikimo pritariama.

Gerbiamieji Seimo nariai, vadovaudamasi 164 straipsniu, pranešu Seimo Pirmininko siūlymą taikyti ypatingą skubą. 3 punktas skelbia, kad „sprendimas svarstyti projektą ypatingos skubos tvarka gali būti priimamas projekto pateikimo arba svarstymo Seimo posėdyje metu“. Gal galime sutarti, kad po pateikimo pritariume ypatingai skubai?

Kviečiu balsuoti. Kas už tai, kad pritariume ypatingai skubai? Tai reikštų, kad mes po pateikimo darome trijų valandų pertrauką ir visi jūsų pateikti pasiūlymai, kuriuos žinome, kad yra įregistruoti dėl minėto Seimo nutarimo, būtų svarstomi.

Balsavo 107 Seimo nariai: už ypatingą skubą pasisakė 81 Seimo narys, prieš – 8, susilaikė 18. Dar kartą skelbiu 164 straipsnio 4 dalį, kad priėmimo procedūra po pateikimo gali būti pradėta ne anksčiau kaip po trijų valandų pertraukos.

11.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti Mindaugo Basčio apkaltos procesą pagrįstumui iširti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XIII-456 (pateikimas ir svarstymas)

Gerbiami Seimo nariai, kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti Mindaugo Basčio apkaltos procesą pagrįstumui iširti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XIII-456. Užregistruotas antrasis variantas. Pranešėjas – R. Karbauskis. (*Balsai salėje*) Kuris ateinate? Nes aštuoni Seimo nariai... P. Urbšys. Prašau. Pateikimas.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro mes visi esame čia susirinkę tam, kad kiek galima panaikintume bet kokias abejones, kilusias dėl Seimo nario M. Basčio. Mes girdėjome prieš tai samprotavimus, kad siūlymas dėl laikinosios tyrimo komisijos sudarymo gali susiaurinti patį tyrimą, bet prieš tai aš pagarsinau Teisės departamento nuostatą, kad jeigu yra kalbama apie Seimo nario galimą apkaltą, tokiu atveju mes neturime kito pasirinkimo – mes turime sudaryti būtent laikinąją tyrimo komisiją. Laikinosios tyrimo komisijos tekste yra visa apimtimi išvardinti tie faktai, dėl kurių mes inicijuojame šią komisiją. Todėl yra netiesa, kad šita komisija tirs tik tai laikotarpį po priesaikos 2016 metų lapkričio mėnesį, nes tam, kad įvertintume tai, dėl ko Seimo narys negavo leidimo dirbti su slapta informacija, reikia įvertinti visą informaciją, kurią paskelbė Valstybės saugumo departamentas.

Tuo labiau, jeigu mes kalbame apie laikinosios tyrimo komisijos ir laikinosios komisijos skirtumus, tai esminiai skirtumai, nes pagal Statutą būtent laikinoji tyrimo komisija turi įgaliojimus apklausti liudytojus. Tam, kuris duoda parodymus, gali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė.

Antras dalykas. Ekspertai, kurie teikia savo išvadą, teikia ne žodžiu, o raštu. Iš esmės vyksta kaip ikiteisminis tyrimas. Tik po to komisija padaro išvadą ir pateikia Konstituciniam Teismui įvertinti.

Labai atvirai gerbiamas A. Anušauskas pasakė, dėl ko reikia pradėti nuo laikinosios komisijos. Jis aiškiai pasakė – susiaurins tyrimą iki kelių mėnesių. Tikrai. Jeigu siekiama ne teisinių, o grynai populistinių tikslų, tada reikia sudaryti laikinąją komisiją, po to sudaryti laikinąją tyrimo komisiją ir po to Konstitucinis Teismas. Tai užims keturis mėnesius. Bet norėdami įvertinti svarbumą tų klausimų, kurie keliami (iš tikrųjų jūs jau tolesniame svarstyme pastebėsite tai), mes į projektą įrašysime, kad kai kuriuos klausimus reikia pavesti tirti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui.

Dar norėčiau atkreipti dėmesį į vieną detalę. Viešai G. Landsbergis aiškiai nurodė, kad apkaltos komisija bus įsprausta į siauro laikotarpio po Seimo rinkimų rėmus ir neturės teisės ir teisinio pagrindo jo bausti už tai, ką jis darė anksčiau, nors būtent ankstesni jo veiksmai ir įtaka ir kelia grėsmę nacionaliniam saugumui.

Gaila, kad nėra gerbiamojo Gabrieliaus. Bet aš noriu užduoti retorinį klausimą. Kai aš matau jo parašą po teikimo projektu sudaryti būtent laikinąją tyrimo komisiją, tai aš noriu paklausti, ar čia Gabrielius prieš Landsbergį, ar Landsbergis prieš Gabrielių? Nes viena ranka jisai pats palaimina šią projektą, o po to viešai sako, kad čia yra tas projektas, kuris gali sužlugdyti tyrimą.

Dėl teikimo aš viską pasakiau. Jūs matote tekstą, tekste matote visą apimtį, kuri buvo pagarsinta viešai. Tai neapsiriboja tuo siauru laikotarpiu ir neturime kito įstatyminio pagrindo išspręsti klausimą dėl Seimo nario apkaltos pradėjimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Noriu priminti 231 straipsnį „Specialioji tyrimo komisija“. Seimas susipažįsta su Statuto 228 straipsnio 1 dalyje numatytu teikimu, mes, primenu, turėjome Seimo Pirmininko teikimą praėjusį antradienį, pradėti konkrečiam asmeniui apkaltos procesą. Jei teikimą pradėti apkaltos procesą pateikė ne mažiau kaip vienas ketvirtadalis Seimo narių (taip ir

buvo), sudaro specialiąją tyrimo komisiją pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą pagrįstumui iširti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti.

Taip pat turiu priminti 232 straipsnį dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo tvarkos, kuria remiantis komisija paprastai turi būti sudaroma iš 12 narių, ką mes ir matome Seimo nario P. Urbšio pateiktame nutarime. Komisijos narius Statuto 71 straipsnio nustatyta tvarka siūlo Seimo dauguma ir Seimo mažuma sudarydama komisiją.

Tai dabar norime jūsų, gerbiamas pranešėjau, paklausti. Pirmasis klausia J. Razma, ruošiasi A. Salamakinas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, iš jūsų pasisakymo buvo galima susidaryti įspūdį, kad jūs čia inicijuojate komisiją G. Landsbergiui ir jo pasisakymams tirti. Man atrodo, kad tikrai nenuskambėjo pasisakymas, atskleidžiantis rimtumą situacijos, kuri verčia inicijuoti apkaltą Seimo nariui.

Bet vis dėlto, grįžtant dabar prie tų dviejų komisijų, ar vieno komiteto ir vienos komisijos, iniciatyvų, ar jūs sutiktumėte, kad ši apkaltos komisija darbą baigtų pora savaičių vėliau ir galėtų įvertinti anos komisijos, kurios sudarymui jau pritarėme, arba galbūt ne komisijos, o pavedimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui, viso atlikto darbo turinį ir išvadas? Tarkime, kad šios komisijos data būtų gegužės 1 diena, nes nutarimo projekte neparrašyta, kokia data. Ne keturi mėnesiai, kaip jūs užsiminėte, o trumpiau.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikrųjų yra taip. Jeigu jūs susipažinote su tekstu, tai tekste yra faktiškai analogiški klausimai, kurie siūlomi jūsų laikinojoje komisijoje, dar detaliau. Ir jeigu jūsų yra galbūt tik manymai, bet teikimo tekste yra aiškiai parašyta, kad apibendrinant išdėstytus argumentus yra pakankamai pagrindo daryti išvadą, kad galimai buvo pažeista priesaika. Tuo labiau kad laikinosios tyrimo komisijos statusas daug aukštesnis už laikinosios... Mes į tuos pačius klausimus, į kuriuos jūs norite atsakyti laikinosios komisijos statusu, reikalausime atsakyti kaip liudytojus, ir jie turės baudžiamąją atsakomybę, jeigu duos melagingus parodymus. Bet jei jūsų tikslas yra sudaryti komisiją dėl komisijos, na, tada mes turime skirtingus tikslus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Salamakinas, ruošiasi K. Masiulis.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, pabandykite dabar man ir kitiems Seimo nariams išburti tą makalynę, ką mes darome. Įsteigiame aną komisiją, jūs tą palaikote. Iš tribūnos jūs sakote, kad nelabai jinai čia reikalinga.

Ši komisija, kurią jūs siūlote, aišku, aš balsuosiu už, yra statutinė komisija, kaip ir numatoma dėl apkaltos. Sprendimus iš esmės priims Konstitucinis Teismas. Ši komisija kreipsis ir atneš į Seimą savo verdiktą. Tai kaip, gerbiamas Povilai, dabar išeiti iš tos padėties, kaip tos komisijos, ar tie patys žmonės čia dirbs, ar skirtingi, ar jūs derinsite nuomones, ar ne? Vis tiek eisite su jūsų ta siūloma komisija į Konstitucinį Teismą.

P. URBŠYS (LVŽSF). Siūlomame projekte dėl sudarymo laikinosios specialiosios komisijos dėl apkaltos, tai ten dalyvaus dalis žmonių, kurie įeina į Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Kita vertus, yra tai, kadangi teigiama, kad laikinoji komisija turės galimybę plačiau, giliau įsigilinti į šią problemą... (A. Salamakinas: „Gali ir ta, Povilai! Ir ta gali plačiau!“) Aš suprantu. Tai jeigu tikrai norima plačiau iširti tas grėsmes, mes sudarome tą galimybę, o jeigu mes kalbame apie apkaltą konkrečiam Seimo nariui, tai yra laikinoji specialioji komisija. (Balsai salėje)

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymą. Klausia K. Masiulis, ruošiasi T. Langaitis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, man teko pirmininkauti vienai sudėtingai komisijai, tai A. Sacharuko ir L. Karaliaus apkaltos komisijai, labai daug aistrų virė tuo metu. Aš gerai atsimečiau tą sudėtingą darbą, kuris tuomet buvo.

Aš čia nematau terminų, gal galėtumėte apibrėžti? Kaip jūs manote, kokie terminai galėtų būti? Manau, darbas nebus lengvas. Kitas dalykas, kaip sąveikaus šita komisija ir Nacionalinio saugumo... tyrimas? Kaip sąveikaus šitie du tyrimai?

P. URBŠYS (LVŽSF). Nuo pabaigos pradėsiu. Kadangi jūs vis akcentuojate: laikinąją komisiją reikia sudaryti tam, kad būtų pasižiūrėta daug plačiau, tai jūs ir žiūrėkite plačiau. Bet jeigu išaiškės tai, kad jūs nustatote faktus, kurie bus nežinomi specialiajai tyrimo komisijai, jūs galėsite in-

formuoti, tuo labiau kad laikinojoje tyrimo komisijoje bus žmonių, kurie dirba Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, net šio komiteto vadovas bus.

Dabar dėl termino. Aš sutinku, kad terminas turi būti nustatytas, ir tai bus padaryta, kai bus teikiamas projektas dėl komisijos sudarymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia T. Langaitis, ruošiasi A. Anušauskas.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, ar galėtumėte išaiškinti, ar apkaltos pagrindas, kurį gali suformuoti specialioji tyrimo komisija, yra tokio paties platumo galimybių, kaip laikinoji tyrimo komisija, ta prasme ar yra lygiai tokios pačios plačios galimybės pagrindo apkaltai suformuoti?

P. URBŠYS (LVŽSF). Vėl aš priverstas atkreipti dėmesį į išvadas Teisės departamento, kuris vertino laikinosios komisijos sudarymo teisėtumą, jūsų siūlymu, kur yra punktas, susijęs dėl galimos apkaltos. Teisės departamentas vienareikšmiškai pasakė, kad pagal Statutą taip negalime daryti. Jeigu kalbama apie apkaltą, tai turi būti specialioji tyrimo komisija sudaryta. Tai vis dėlto, jeigu mes einame teisiniu keliu, nesudarykime preteksto abejoti, kad kažkas yra neteisėta.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas, ruošiasi E. Pupinis.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Nenorėčiau, kad susidarytų įspūdis, kad mes prieš apkaltą. Mes už ją, nes iš tikrųjų Seimui šiuo atveju tenka ypatinga atsakomybė įvertinti visas aplinkybes. Aš tik noriu pasitikslinti. Jūs vis tiek tai priešpriešinate komisijai, nors laikinoji komisija, kaip jūs pats puikiai suprantate, tai nėra apkaltos komisija, mes siekiame išaiškinti galbūt daugiau aplinkybių. Vis dėlto, jeigu įgaliojimai būtų suteikti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui paprastai, pridėdami žodžiai – suteikiant laikinosios komisijos įgaliojimus, jūsų požiūriu, ar tai būtų jau perteklinis dalykas?

P. URBŠYS (LVŽSF). Tikrai siekiant užtikrinti vis dėlto galimybę kiek galima plačiau ištirti grėsmes nacionaliniam saugumui, aš sutinku, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui galima suteikti laikinosios komisijos statusą.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi S. Jovaiša.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų abiejų komisijų objektas tas pats, tačiau galimybės tirti: viena – suteikia kaip ir apskritai ilgesnį laikotarpį, kaip politiko, o antra – faktiškai orientuota į laikotarpį, kuomet buvo prisiiekta kaip Seimo nario. Jūs dar vengiate pasakyti dėl datos. Jūsų manymu, galbūt kas nors nuspręs, jūsų manymu, kiek laiko turėtų dirbti ši komisija? O gal jūs galvojate apskritai, kad ši jūsų siūloma specialiujų tyrimų komisija yra kaip spaudimo priemonės M. Basčiui, kad jis apsispręstų, padėtų savo mandata, išeitų ir tokiu būdu išspręstų visas problemas? Ačiū. (*Balsai salėje*)

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš tikrai negaliu spręsti už konkretų Seimo narį, ką jis apsispręs daryti, bet vėl kalbėjimas apie tai, kad bus tik siaurai tirama, tai iš esmės neteisinga. Jūs klaidinate arba jūs neskaitėte teikimo teksto. Teikimo tekste yra visa apimtimi tas, kas buvo pagarsinta, nėra to, kad tik susiję po 2016 metų lapkričio mėnesio, nes negalima įvertinti pasekmių, nes buvo neišduotas leidimas, remiantis ta informacija, kuri buvo iki tol. Mes tada privalome tą dalyką ištirti, dėl ko susidarė tokios pasekmės, kad Seimo narys negauna leidimo, ir tai suponuoja tam tikras pasekmes dėl galimai sulaužytos priesaikos.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

P. URBŠYS (LVŽSF). Dėl šito dalyko aš nenorėčiau kartoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis Povilai, į pagrindinius klausimus jūs jau čia atsakėte, bet man truputį užkliuvo ir nustebino, kodėl Seimo narys negali pasirašyti po bet kokių teikimu, kaip jūs paminėjote mūsų pirmininko G. Landsbergio parašą, o pasakui išreiškiama kita nuomonė. Juk čia yra įprasta, kad pateikimui dažnai pritariame, bet svarstydamo metu ta nuomonė pasikeičia. Ar čia labai kas nors tokio ypatingo?

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš suprantu, kad nuomonės gali keistis, bet kai Seimo narys pasirašo po teikimu ir po kiek laiko pasako, kad tas teikimo projektas yra sąžalčiai tam, kad būtų padėta išvengti atsakomybės, tai palaukite, tada tu turi ateiti ir atsiimti šį parašą, pripažįstama, kad yra padaryta klaida. Jeigu tu neatsiimi, vadinasi, patvirtini, kad šis kelias yra įmanomas.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – K. Masiulis. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš matau pagrindą tyrinėti situaciją ir plačiau. Iš tikro Rusija veikia politiką ir politikus ne tik Lietuvoje, jiniai tiek galinga, kad veikia politiką ir politikus net Amerikoje. Yra abejonių, ar jiniai nepaveikė net per Amerikos prezidento rinkimus. Tai negalime būti ramūs dėl to, ar jiniai nedaro įtakos Lietuvos politikai. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tikrai turi ką veikti tiek abstrakčiau, plačiau žvelgdamas, tiek žvelgdamas konkrečiu mūsų kolegų atveju irgi, taip pat yra ką nagrinėti.

Na, o kalbant apie M. Bastį, tai reikia iš tikrųjų sukurti komisiją, kuri nagrinėtų galimai jo neatitiktį Seimo nario pareigoms. Tikrai reikia tam sudaryti komisiją ir tirti. Aš matau galimybes vykdyti abu tyrimus lygiagrečiai. Siūlau pritarti abiem šitiems tyrimams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra, gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime. Prašome balsuoti po pateikimo. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 113 Seimo narių: už – 100, prieš nėra, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Diskusija. Čia speciali norma ir pertraukos nedarome. Diskusija. Diskutuoti užsirašė A. Skardžius. (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vis dėlto aš manau, kad būtų logiška ir šį klausimą kiek nukelti, nes reikia įvertinti ir dėl datos, ir dėl tų dviejų iniciatyvų suderinamumo. Aš frakcijos vardu siūlau pertrauką iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, komisijos negalėsime sudaryti ir Seimo nutarimo negalime priimti, nes tai yra nutarimas, kuris reikalauja sudaryti komisiją iš tam tikro skaičiaus narių, tą mums reglamentuoja apkaltos procedūras numatantys straipsniai, todėl turime visus punktus: pateikimą, svarstymą ir priėmimą, pereiti, nebent jūs prašote pertraukos frakcijos vardu? (*Balsai salėje*)

Jeigu jūs prašote pertraukos frakcijos vardu, jūsų prašymas yra teisėtas ir aš, kaip posėdžio pirmininkė, deja, nieko kito negaliu padaryti... (*Balsai salėje*) Nebent P. Urbšys ką nors pasiūlys kitaip. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Frakcijos vardu aš siūlau pusės valandos pertrauką. Balsuokime.

PIRMININKĖ. Balsuosime vienareikšmiškai. Daugiau pasiūlymų nėra. Kaip posėdžio pirmininkė skelbiu: kadangi pirmasis buvo pasiūlymas skelbti pertrauką iki kito posėdžio, prašome balsuoti. Kas už tai, kad pertrauka būtų iki kito posėdžio?.. Kas balsuoja prieš, mano, kad pertrauka būtų... Balsuokime alternatyviai. Tą mes galime daryti. (*Balsai salėje*) Ne, atsiprašau, mane pataiso, kad negaliu skelbti alternatyviai. Pirmasis pasiūlymas – pertrauka iki kito posėdžio. Kas už pertrauką, balsuojate už, kas prieš, balsuojate kitaip.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 36, prieš – 58, susilaikė 17. Pagal Statuto 109 straipsnį, jeigu tai sudaro 1/5 (nes prašė opozicija) balsavusiųjų, skelbiama pertrauka iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Vadinasi, dėl abiejų komisijų dirbsime po pietų.

Leiskite paskelbti kitą darbotvarkės klausimą – Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-420. Pranešėjas – K. Navickas. Pateikimas. Pirmininko teises pirmininkauti šiam posėdžiui perduodu A. Nekrošiui. (*Balsai salėje*) Dar, gerbiamieji, A. Nekrošius kaip tik ir perskaitys dėl nusišalinimo, nes tą reikia pranešti pirmiausia.

11.49 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Laba diena, gerbiamieji kolegos, tęsiame Seimo posėdį. Norėčiau perskaityti Seimo nario G. Kindurio pranešimą: nori informuoti, kad, atsižvelgdamas į Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 11 straipsnio 1, 2 dalies nuostatas, nusišalina nuo Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto rengimo, pateikimo, svarstymo, priėmimo procedūros, nes jam artimi asmenys dirba įmonėse, kurias pagal minėtą įstatymą numatoma reorganizuoti. Ministras gal norėtų pristatyti visus lydimojus teisės aktus? Galite? Prašom.

11.49 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-420, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-421, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-422, Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-423, Priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-424, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-425, Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymo Nr. VIII-546 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-426, Žemės įstatymo Nr. I-446 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-427, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-428 (*pateikimas*)

K. NAVICKAS. Gerbiamosios Seimo narės, gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamieji žaliamarškiniai, iš tikrųjų pristatau jums Miškų įstatymo pakeitimo redakciją, kuri yra nepaprastai svarbi tiek valstybei, tiek ir gamtininkams, kurios dalis esu ir aš, būdamas šioje srityje beveik 30 metų. Dažniausiai pasitaikantis klausimas, kai mes kalbame apie miškų reformą, arba miškų pertvarkas, miškų valdymo pertvarkas, kyla, kodėl mes griuname gerai veikiančią sistemą. Atsakymas, ar tikrai ji veikia gerai? Štai keletas pavyzdžių. Tai skaidrė iš Paliepių miško, kur miškininkai puikiai žinodami, kad yra juodojo gandro lizdavietė, vykde atrankinius kirtimus. Dėl vykdomų darbų tik išsirite jaunikliai iškrito iš lizdo. Kitoje skaidrėje yra erelio rėksnio paliktas lizdas. Pagal... (*Triukšmas salėje*) Kalbėti ar ne?

PIRMININKAS. Gal dėl vedimo tvarkos. Prašom. L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, Seimo vicepirmininke, prašyčiau nurodyti ministrui pristatyti įstatymo projektą, koks jis pateiktas ir įregistruotas, o ne varyti savo propagandą. Čia yra ne ta vieta ir ne ta *okazija*. Kai bus surengtos viešos diskusijos, gerbiamasis ministre, prašom ateiti su savo skaidrėmis į spaudos konferenciją, viešus debatus. Kitą savaitę miškų konferencija yra, prašom ten dėstyti. Čia pristatykite įstatymą, be skaidrių ir be propagandinių komentarų. Ačiū.

PIRMININKAS. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos ir gerbiamasis Linai Balsy, man atrodo, kad mes kaip tik ir siekiame skaidrumo ir viešumo. Mūsų pagrindinis tikslas ir yra, kad būtent jūs, gerbiamieji Seimo nariai, žinotumėte plačiai ir išsamiai, kad Lietuvos žmonės, tie, kurie atvyko čia klausyti, taip pat nori girdėti ne tik tą, ką siūlo suinteresuotos institucijos, o tai, ką ministras ir nori pateikti, išsamia, plačią, labai atsakingą informaciją. Ir mes keiskime Seimo darbą su galimybe kuo daugiau informacijos pateikti, kad tai nebūtų skuba dėl skubėjimo, ne tam tikras buldozeris, kurį kažkas bando įvardinti, o informacijos platus pateikimas. Todėl aš prašau įvertinti aplinkos ministro norą pateikti informaciją plačiai ir tada tikrai mes galėtume daugiau žinoti ir daugiau ir aktyviau dalyvauti diskusijose, ir labiau suprasti šią problemą.

PIRMININKAS. Dėkoju. D. Kreivys. Prašom.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš labai džiaugiuosi girdėdamas tą platų pristatymą, kuris mane džiugina, ne tik vien techninius dalykus, ne vien vadybinius dalykus, bet matome ir aplinkosauginius dalykus. Tikrai būkime malonūs, išklauskime ministrą, leiskime kalbėti. Žmogus dirba savo darbą, leiskime jam dirbti savo darbą. Mes visi norime, kad mums leistų mūsų darbą daryti profesionaliai ir be triukšmo. Leiskime jam daryti tai, ką jis daro.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, iš tikrųjų aš vertinu ministrą, ką jis paruošė, ir frakcijos vardu siūlau daryti pertrauką, kad ministras turėtų galimybę kitą savaitę suorganizuoti mums konferenciją, visiems Seimo nariams. Pristatytų skaidres. Po skaidrių pristatymo mes galėtume kitą antradienį pristatyti įstatymų projektus. Ne skaidrių ir vizijų dabar susirinkome, o įstatymo svarstymo, įstatymo pateikimo. Prašau pertraukos frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Norėčiau pasiteirauti, iki kada?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš prašau iki kitos savaitės iš tikrųjų arba iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Pagal Statutą turite nurodyti iki kito posėdžio arba pusvalandžio.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Iki kito posėdžio. Gerai, pirmininke, siūlau iki kito posėdžio. Daugiau klausimų nesvarstome, darome skaidrių pristatymą ir po pietų galime toliau spręsti.

PIRMININKAS. (*Balsai salėje*) Po balsavimo. Yra pasiūlymas balsuoti. Siūlau balsuoti dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 28, prieš – 60, susilaikė 8. Pertrauka iki kito posėdžio.

Replika po balsavimo. Prašom.

V. BAKAS (LVŽSF). Įskaitykite mano balsą prieš.

PIRMININKAS. I. Degutienė. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš esu nustebinta kritika ministro atžvilgiu. Jokiam Statute, jokiam Seimo reglamente nėra parašyta, koku būdu turima pristatyti įstatymo projektą. Jūs pamatėte tik įžangą, ką darė ministras, toliau bus dėstymas ir jis būtų toliau viską normaliai, kaip sakoma, papunkčiui pristatęs. Forma, koku būdu yra pristatomas įstatymo projektas, niekur nėra reglamentuota. Aš iš praktikos galiu pasakyti, kad panašiu būdu dar kažkada yra ne vienas ministras pristatęs įstatymų projektus. Tikrai taip visada būna aiškiau, suprantačiau ir aš nelabai suprantu, ko čia visi šiandien pasipiktino.

PIRMININKAS. Dėkojame. T. Langaitis.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Išties apgailėtinas vaizdas, „Tvarkos ir teisingumo“ spjūvis visuomenei į veidą. Žmonės susirinko, suvažiavo iš visos Lietuvos, apsidairykite aplinkui. Turėtų grauzti sąžinę.

PIRMININKAS. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kadangi ponias I. Degutienė užsiminė apie teisinius dalykus, teisinius dalykus, tai yra ministro prerogatyva, kaip pristatyti. Tiesiog vicepirmininkas galėtų anuliuoti ir tęsiame toliau.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Manau, kad... Dar R. Baškienė. Prašom. R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš norėčiau atsakyti ponui T. Langaičiui. Kadangi jūsų lyderis G. Landsbergis su premjeru S. Skverneliu susitarė, kad jie palaikys miškų pertvarką, tai šiandien kreipkimės, kad būtų taikoma ypatinga skuba, jūsų yra daugiausia, jų daugiausia, priimsite ypatingą skubą ir antradienį jau turėsime įstatymą. Duokite Prezidentei, pasirašys, ir viskas, po dviejų savaitių įsigalios. Užtenka jūsų balsų, ko jūs jaudinatės, vyrai. Ar jums rūpi šitie žmonės? Jums seniai nusispjauti į tuos žmones, nes jūs jau „Visuomį“ įkūrėte prieš penkerius metus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Manau, reikia baigti diskusijas. Paskutinė – R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, aš girdžiu, kad buvo tam tikras nesusipratimas ir ne visi Seimo nariai suprato, už ką balsuoja. Todėl aš nuoširdžiai prašau dėl R. Žemaitaičio siūlymo labai atsakingai pagalvoti ir perbalsuoti. Gal Dievas apšvies mūsų protą ir mes tikrai galėsime dirbti toliau. Prašau, gerbiamasis posėdžio pirmininke, leisti perbalsuoti dėl R. Žemaitaičio siūlymo.

PIRMININKAS. Norėčiau paklausti, ar tai yra frakcijos vardu prašoma?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, tai yra Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Remiantis Statuto 121 straipsniu tokį balsavimą galima inicijuoti. Siūlau balsuoti iš naujo. (*Triukšmas salėje*) Kas balsuoja už tai, kad šiuo klausimu būtų daroma pertrauka iki kito posėdžio? (*Triukšmas salėje*)

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 28, prieš – 62, susilaikė 6. Pertrauka iki kito posėdžio.

Toliau dėl posėdžio vedimo nori pasisakyti L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ne, mano pavardė buvo paminėta. Gerbiamieji kolegos, apeliavote į garbingus žmones ir miškininkus, kurie čia susirinkę, kad jiems reikės laukti, tai jie yra prieš šį įstatymo projektą. Jie gali laukti ir laukti.

O dėl metodų pristatymo – gal ir galima čia dar ir kokį koncertą surengti, gal ir kokį vaidinimą, atsivesti aktorius. Tai tikrai Statute neaprašyta, tokių nėra buvę. O kai ministras rodo negyva paukštį ir susieja jį su šitais žmonėmis, kurie čia atėjo, tai yra, žinote, Gėbelso propagandiniai metodai. Sakau jums kaip viešųjų ryšių specialistas. (...) toleruotinas Seimo salėje.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū už jūsų nuomonę. Sprendimas priimtas. Tęsiame toliau posėdį.

12.01 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-387, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24¹, 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-2683 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-388, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-389 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-387 ir kiti lydimieji įstatymų projektai. Pranešėjas – K. Navickas. Pateikimo stadija.

K. NAVICKAS. Sveiki dar kartą. Šituo Miškų įstatymo pakeitimu yra siūloma suvienodinti teisę... reglamentuojančią pareigūnų teisę tarnybinio būtinumo atveju naudoti fizinę ir psichinę prievartą bei šaunamąjį ginklą, suderinti su Policijos įstatymu ir Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo nuostatomis. Šiuo metu valstybiniai miškų pareigūnai ir valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai šaunamųjų ginklų neturi, tačiau, nepaisant to, įstatymo projektuose siūloma palikti teisę valstybiniams miškų pareigūnams ir valstybiniams saugomų teritorijų pareigūnams Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nustatyta tvarka nešioti, saugoti šaunamąjį ginklą, o Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka panaudoti psichinę prievartą bei šaunamąjį ginklą.

Toks teisinis reguliavimas sudaro galimybę, esant poreikiui, greitai aprūpinti valstybinius miškų pareigūnus ir valstybinius saugomų teritorijų pareigūnus šaunamaisiais ginklais. Pažymėtina, kad tokiu atveju pareigūnai visų pirma būtų specialiai parengiami veikti situacijomis, susijamomis su šaunamojo ginklo panaudojimu, o vėliau reguliariai organizuojamas jų kvalifikacijos tobulinimas bei teorinių ir praktinių įgūdžių tikrinimas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Matau, kad klausti užsirašė keturi Seimo nariai. Pirmasis būtų V. Rinkevičius. Ruošiasi J. Jarutis.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, dabar pagal naujo Miškų įstatymo naują valdymo struktūrą naujos įmonės, kaip jūsų teikiamame projekte, pareigūnai taip pat turės teisę kaip dalyvauti kontrolės... ir turėti tas pačias teises?

K. NAVICKAS. Taip.

PIRMININKAS. Klausia J. Jarutis. Ruošiasi K. Starkevičius.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Kiek pamenu, anksčiau tokią teisę saugomų teritorijų rezervatų darbuotojai turėjo, nes mano tėtis daugybę (30) metų dirbo (...) valstybiniame rezervate. Kada tai buvo panaikinta ir ar dabar iš tikrųjų tas poreikis yra toks jau iškilęs, kad jiems reikia tą ginklą naudoti? Ačiū.

K. NAVICKAS. Buvo skirtingo lygmens pareigūnai. Buvo vieni, kurie dirbo valstybiniuose gamtiniuose rezervatuose, o kiti, kurie yra valstybiniai pareigūnai, kurie dirba kitose saugomose teritorijose – nacionaliniuose parkuose ar regioniniuose parkuose. Kadangi praeitais metais pasikeitė Policijos įstatymas, tai šito įstatymo pakeitimas yra labiau techninis sprendimas suderinti nuostatą su prieš tai buvusiais įstatymų pakeitimais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi J. Olekas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Aš pritarčiau, nes ir dabar pareigūnai, kurie turi teisę nešiotis asmeninį ginklą, jį tarnyboje turi. Ir tai yra žingsnis į priekį, nes grėsmių tikrai yra, esant dabartinei kriminogeninei situacijai. Tačiau norėčiau, kad plačiau paaiškintumėte, nuo kada ir kokiems pareigūnams tos teisės buvo atimtos? Nes, kiek man žinoma, anksčiau faktiškai visi pareigūnai turėjo teisę turėti ir turėjo šaunamąjį ginklą. Ar ne? Jūs truputį plačiau išplėskite tą sąvoką.

K. NAVICKAS. Gerai. Ačiū už klausimą. Ne. Ginklą ir dabar turi ir netgi fiziškai turi valstybiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, kurie dirba mūsų regioniniuose aplinkos apsaugos departamentuose. Tačiau ir kiti pareigūnai turi valstybės tarnautojo, ne tarnautojo... turi pareigūno statusą, bet jiems ši teisė nėra suteikta. Aš dar kartą noriu pabrėžti, dabar šitie pareigūnai tų ginklų neturi. Čia tiesiog reikia suderinti prieš tai buvusio Policijos įstatymo ir šaunamųjų ginklų pakeitimo įstatymo nuostatas su mūsų įstatymais, kurie yra Aplinkos ministerijos reglamentavimo srities.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra užsirašę. Atsiprašau. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis ministre, čia labai šalia tie klausimai buvo, ką aš norėjau paklausti, bet vis tiek noriu pasitikslinti. Tai bus pareigūno tarnybinis ginklas ir koks tas ginklas? Nes mes kaip tik dabar komitete kalbame apie sunorminimą. Manau, kad jūsų pavyzdys taip pat galbūt bus mums tinkamas tvarkant Šaudmenų įstatymą. Kokie pareigūnai, kokie ginklai? Ar tai tarnybinis ginklas? Ar bus aprūpintas žmogus darbovietės? Kaip suvalkietis paklauskiau, kiek tai kainuos?

K. NAVICKAS. Aplinkos ministerija artimiausiu metu neturi tokio aiškaus termino, kada tokius ginklus įvesti. Mes tik norime, ką aš sakiau pristatydamas, suvienodinti tą teisę, kad tokie pareigūnai turėtų įstatyminę teisę turėti ginklą. Ginklai yra šaunamasis ir elektrošoko. Mes apie tuos kalbame. Tie patys, kuriuos turi mūsų aplinkos apsaugos valstybiniai inspektoriai. Iš esmės kad būtų suteikta teisė jiems juos panaudoti, jeigu iškyla reali grėsmė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Užsirašę už K. Glaveckas. K. Glaveckas! Nuomonė už. Ar atsisakote? Atsisako. Galime sutarti bendru sutarimu? Balsuojame.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta įstatymų projektams Nr. XIIIIP-387, Nr. XIIIIP-388 ir Nr. XIIIIP-389. Siūlomi komitetai: pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Papildomi komitetai. Ar turite pasiūlymų? Nėra. Svarstymo data – balandžio 6 diena. Dėkojame.

12.10 val.

Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-90ES (pateikimas)

Kadangi salėje nematau kitų pranešėjų, tai gal tęskime su ministru toliau. Tai būtų 1-13 klausimas – Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-90ES.

Pranešėjas – K. Navickas. Pateikimo stadija. Prašom.

K. NAVICKAS. Šio projekto tikslas yra atsižvelgti į 2014 metais gauto Europos Komisijos Aplinkos generalinio direktorato paklausimo dėl netinkamų į Aplinkos oro apsaugos įstatymą perkeltos direktyvos dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje nuostatų. Šia nuostata prašoma patikslinti įstatyme pateiktų terminų „aplinkos oras“, „ribinės vertės“ ir „siektina vertė“ apibrėžtis, įstatymo priede padaryti nuorodą į šią direktyvą.

Aplinkos ministerija 2014 metų pabaigoje Europos Komisijai pateiktame paaiškinime pripažino, kad terminų apibrėžtys nacionaliniuose teisės aktuose tikslintinos, kad įstatyme nepateikta nuoroda į direktyvą, ir nurodė, kad į įstatymo projektą bus atsižvelgta 2016 metų III ketvirtį. Naujų teisinių reguliavimo nuostatų projekte nenumatyta. Kaip ir nurodyta aiškinamajame rašte, projekte nurodyti bendri aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymai bei socialinės apsaugos ir darbo ministro, sveikatos apsaugos ministro įsakymas yra priimtini ir taikomi. Priėmus projektą, naujų teisės aktų rengti nereikės, todėl Aplinkos ministerija nesiūlo vėlesnės projektų įsigaliojimo datos.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Klausiti nėra užsirašiusių. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių. Siūloma svarstyti 2017 m. balandžio 6 dieną.

12.12 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4453ES (pateikimas)

1-14 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4453. Pranešėjas – K. Navickas. Pateikimo stadija. Prašom.

K. NAVICKAS. Įstatymo projekto tikslas yra gauti tikslesnius atliekų susidarymo ir atliekų tvarkymo apskaitos duomenis, kurie reikalingi analizuojant ir teikiant ataskaitas atitinkamoms institucijoms. Šiuo metu atliekų apskaitos duomenys negaunami iš nepavojingų atliekų prekyautojų ir tarpininkų, o tai sąlygoja, kad svarbi atliekų apskaitos duomenų dalis apie susidariusias ar sutvarkytas atliekas prarandama. Toks atliekų tvarkymo apskaitos dalies duomenų praradimas neleidžia tiksliai nustatyti, sekti viso atliekų kiekio nuo atliekų susidarymo iki galutinio jų sutvarkymo ir užtikrinti efektyvios atliekų sutvarkymo kontrolės.

Kitas tikslas – atskirti kriterijus, pagal kuriuos atliekų darytojai Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka vykdo atliekų susidarymo apskaitą ir agentūrai teikia metines apskaitas apie atliekų susidarymą.

Teisės departamento dėl įstatymo projekto pateiktoms išvadoms siūlome pritarti, o po įstatymo projekto svarstymo Seime prašome įstatymo projektui pritarti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Dėl vedimo tvarkos prie šoninio mikrofono L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gal galėtumėte savo frakcijos žmonių paprašyti netriukšmauti, nedaryti mitingo Seimo salėje, nes aš negaliu klausyti ministro įstatymo pristatymo. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją norėčiau įspėti, kad šiek tiek... (*Balsai salėje*) Ministro nori paklausti vienas Seimo narys. A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, patikslinkite, nes įstatyme mes išvelgiame tik žodį „pavojinga“. Jūsų teikiamo įstatymo pakeitimo esmė yra išbraukti žodį „pavojingas atliekas“, žodį „pavojingas“. Kaip jos bus apskaitomos? Ar yra taikoma bendra tvarka? Jūs kalbate apie vienus dalykus, bet aš skaitau įstatymo nuostatą ir ten parašyta tik išbraukti žodį „pavojingos“. (*Balsai salėje*) Kažkas nesusieja. Ar jums parašė ne tą aiškinamąjį raštą?

K. NAVICKAS. Ne, ne. Ten yra todėl, kad, kai apibrėži, kad „pavojingos“, tai tada ir gauni tik iš „pavojingų atliekų“, kurios klasifikuojamos kaip pavojingos atliekos. Kai šitą išbrauki, tada gali apimti visas atliekas pagal visus klasifikavimo kodus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Dėkoju ministrui, galite atsistoti ir lauksime jūsų 15 valandą.

Motyvai už, motyvai prieš. Nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Balsavo 85 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 7.

Siūlomi komitetai: Aplinkos apsaugos komitetas, papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti balandžio 6 dieną. Galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

12.16 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4291 (pateikimas)

Grižtame prie kitų darbotvarkės klausimų. 1-9 klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4291. Pranešėjas – G. Steponavičius, bet kadangi jo nėra – E. Gentvilas. Prašom. Pateikimo stadija.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tiesą sakant, tos aistros, kurios šiandien vyksta dėl Miškų įstatymo, yra nemaža dalimi užprogramuotos to sprendimo, kad įrašytas urėdijų skaičius 42 į galiojantį Miškų įstatymą. Noriu pasakyti, kad mes, kaip liberalai, praėjusioje kadencijoje niekada nė vienu momentu neprisidėjome prie tos iniciatyvos, nes mums atrodo nepagrįsta ir nerimta parašyti institucijų skaičių atimant iš Vyriausybės kokią nors teisę reguliuoti, spręsti ir t. t. Deja, ano Seimo dauguma pasielgė būtent taip, kad įrašė urėdijų skaičių. Lygiai taip pat galėtų įrašyti vaikų darželių skaičių, valstybinių mokyklų skaičių ir t. t. Prezidentė vetavo šią nuostatą, tačiau Seimas atmetė Prezidentės veto, jeigu neklystu, 104 balsais.

Mums visada atrodė, kad netikslinga įrašyti į įstatymą ir apskritai įstatymu reguliuoti institucijų skaičių, miškų urėdijų skaičių. Buvo sakoma: jeigu tik kokios problemos ir reikės ką nors reformuoti, keisti, reorganizuoti, mes iš karto pakeisime tą skaičių. Tai štai praėjo pusantrų metų, niekam nieko nereikia reorganizuoti ir t. t., todėl ir ministro iniciatyva, aš galvoju, susilaukė kritikos iš dalies todėl, kad yra Seime žmonių, kurie nenorėtų jokių pertvarkų. Aš manau, kad čia sė-

dintys miškininkų bendruomenės nariai supranta, kad pertvarkos reikalingos. Kokio *maštabo*, kokia kryptimi – atskira diskusija, ir apie tai diskutuosime. Tačiau laikyti įstatyme įrašytą 42 urėdijų skaičių, tai reiškia užkirsti kelią bet kokioms valstybinių miškų valdymo reformoms. Todėl elementari pataisa su kolegomis – išbraukti, kad tai netaptų stabdžiu vykdant valstybinių miškų valdymo pertvarkas.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Jūsų nori paklausti devyni Seimo nariai. Pirmas būtų T. Langaitis. Ruošiasi R. J. Dagys. T. Langaičio nėra. Tuomet žodis perduodamas Rimantui.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs – senas Seimo narys, puikiai žinote, kad miškai, vandenys, mūsų gelmių turtai ne taip paprastai reglamentuojami kaip darželiai. Čia turbūt turėtume plačiau numatyti visus dalykus. Čia tokia pastaba. O klausimas būtų toks: ministro projekte yra matomas kažkoks mechanizmas, kaip ten bus, nes urėdijų skaičius buvo paliktas todėl, kad niekas nematė, kaip jos toliau bus tvarkomos. Jūs siūlote vėl tą patį – išbraukti urėdijas, bet kokio nors mechanizmo nėra. Yra vienas projektas, kurį registruoja kolegos socialdemokratai, ten yra įdėtas kažkoks mechanizmas, kaip tai tvarkyti, o jūs jokio mechanizmo neįdėjote. Vadinasi, jis lieka išvis toks chaotiškas, o tada atveria kelią tos vienos įmonės monopoliui, kuris mes žinome, kad yra blogai, ypač tokioje jautrioje sferoje kaip gamtosauga ir panašiai. Kodėl jūs to mechanizmo neįdėjote? Turėjome pakankamai laiko tam padaryti, galėjote pasiūlyti.

E. GENTVILAS (LSF). Visų pirma aš manau, kad mechanizmus turi kurti Vyriausybė. Noriu pasakyti, Lietuvos įstatymuose niekada nebūdavo įrašytas urėdijų skaičius. Nuo 1990 metų valstybinis miškų sektorius buvo tvarkomas, pertvarkas vykdė Vyriausybė, Generalinė miškų urėdija. Mano manymu (beje, atrodo, šiek tiek skiriasi mano požiūris nuo ministro), labai nebloggerai buvo tvarkoma. Čia nereikia ir ne Seimo darbas įrašinėti pertvarkas. Tai turi daryti Vyriausybė, tačiau tikrai, kolega, ne Seimo darbas apsaugoti esamą sistemą uždraudžiant ją reformuoti įrašius 42 urėdijų skaičių. Patys prisimenate tas, mano manymu, absurdiškas diskusijas 2015 metų vasarą ir rudenį atmetant Prezidentės veto, kai viskas buvo sustabdyta. Bet kokią galimybę reformuoti Vyriausybei miškų sektorių uždraudė šitas įrašas įstatyme. Todėl aš ir siūlau tik šitą įrašą išbraukti. Jeigu dabar priekaištaujate man, kodėl neįrašau nieko kito, pasakykite, kodėl jūs, įrašydami 42 urėdijas į įstatymą, nieko kito tada, 2015 metais, nepasiūlėte? Juk jūs nepasiūlėte. Jūs nepasiūlėte. Tas visas įstatymas pasibaigė vieno saugiklio įdėjimu – 42 urėdijos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi V. Kamblevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamas Eugenijau, dabar kaip tik yra proga padiskutuoti, nes prieš tai, kai ministras ruošėsi pristatyti klausimą, diskusija neįvyko, ji atidėta. Vis dėlto pagal jus, kokia turėtų būti ta reforma? Kad jos reikia, visi sutinka. Kokia ji turėtų būti, kaip jūs ją įsivaizduojate, nes esate ir miškininkas?

E. GENTVILAS (LSF). Aš privatus miškininkas ir čia tikrai nėra mano interesų konflikto kalbant apie valstybinių urėdijų skaičių. Tai kito įstatymo dalykas, dėl kurio reikėtų diskutuoti, todėl aš neišsiplėsiu. Mano manymu, ar tikrai viskas gerai, kai kuriama viena įmonė? Kad reikia reformuoti, stambinti, ir labai radikaliai, aš visiškai sutinku. Vis dar turiu abejonių dėl tos vienos įmonės. Esu prašęs ministro pabandyti pateikti alternatyvų variantą – viena arba kelios įmonės, pliusai, minusai, vadinkime, SWOT analizė. Kol kas mes turime vieną tokį nekompromisinį variantą, apie ką diskutuosime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi A. Salamakinas.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, mano klausimas būtų panašus, ko klausė gerbiamas R. Dagys ir K. Starkevičius. Aišku, jūs mus kaltinate, kad mes nustatėme 42 urėdijas. Mes tai padarėme argumentuotai, nes mes matėme, kad jos visos pelningai dirba, ir draskymas yra nusikaltimas, o jūs dabar kalbate kitaip. Jei jūs siūlote, tai konkrečiai. Man patiko jūsų vienas sakinytis, kad jūs nenorite vienos galingos įmonės, bet yra... Ar tik jūsų vieno nuomonė, ar visos frakcijos? Ką jūs darysite ateityje dėl reformos?

E. GENTVILAS (LSF). Ko jūs čia mane kamantinėjate, lyg aš tardomas būčiau...

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Laukiu atsakymo. Tai kaip?

E. GENTVILAS (LSF). Kamantinėjate apie požiūrį į kitą įstatymą. Norite, aš dabar atsakau štai dėl šito. 42 urėdijų įrašymas, kaip jūs sakote, sustabdė draskymą. Sustabdė galimybę reformuoti, aš šitaip vadinu. Todėl aš su keliais kolegomis savo parašais ir siūlau išbraukti 42 urėdijų skaičių,

kad būtų galima pradėti reformas. O jeigu jūs tas reformas vadinate draskymu, tai nežinau, spęskite pagal save.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Salamakinas. Ruošiasi J. Razma.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs sakote, kad 42 tarsi reiškia reformos stabdymą. Jūs įsivaizduojate, kad tik panaikinus 30 ar 20 įvyks urėdijų reforma. Aš manau, kad ne čia esmė. Reforma turi būti daroma kitaip. O tas skaičius atsirado todėl, kad praeitoje kadencijoje mes gavome informaciją, kad nuo liepos 1 dienos, kada Seimas išeis atostogų, bus panaikintos urėdijos. Seimas yra Tautos atstovybė. Aš nesutiksiu su jumis, kad Seimas neturi rašyti ar įrašyti to skaičiaus. Taip, turi ateiti ministras, turi ateiti Vyriausybė, Seimui pateikti savo požiūrį, ką jie nori daryti, ir Seimas turi priimti, o ne taip, kad Vyriausybė daro, ką nori, o atsiskaityti reikia Seimo nariams.

Mano klausimas buvo iš esmės tas pats, ko klausė R. Dagys, todėl klausimų neturiu.

E. GENTVILAS (*LSF*). Jūsų manymas, kad yra toks saugiklis, mano manymas yra kitoks. Tiesą sakant, ne dabar aš tai išsigalvojau. Šaipiausi ir tyčiojausi iš Seimo iniciatyvos dar 2015 metais, nes, man atrodo, tai yra netikslinga ir stabdo reformas. Jeigu jūsų Vyriausybė ką nors planavo tada, 2015 metais nuo liepos 1 d., kol Seimas atostogauja, kalbėkite su savo buvusios Vyriausybės nariais ir buvusiais vadovais. Man šitie užkulisiai nebuvo žinomi.

Man, gerbiamieji, buvo žinoma, kad kai kurie asmenys, susiję su tuometine valdančiąja dauguma, tuo laikotarpiu labai aktyviai kišosi į urėdų atrankos konkursus ir gaudavo už tai pinigų. Štai kas man buvo žinoma. Kai jūs įrašote 42 urėdijas į įstatymą, aš turiu teisę galvoti, kad labai pelningą bizniuką nori kas nors tęsti su 42 urėdijom. Aš turiu teisę taip galvoti. O faktas dėl vienos urėdijos vadovo yra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi A. Sysas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, sutinkant, kad konkretaus urėdijų skaičiaus įrašymas į įstatymą nėra normalus dalykas, būtų gerai, kad jūs neaiškintumėte, kokie motyvai kokiems Seimo nariams nulėmė tai darant. Pripažįstant, kad tai iš tikrųjų buvo toks karštligiškas sprendimas ceitnoto sąlygom, nemažai daliai Seimo narių tai lėmė nepasitikėjimas tuometiniu „Tvarkos ir teisingumo“ *zadanių* vykdytoju ministru ir tais žinomais konkursais, kai neįrašymas galėjo lemti naujų vadovų skyrimą visiškai neskaidriai masiniu būdu. Bet dabar, kai jau ramiau sprendžiame tą klausimą, ar vis dėlto ne geresnis variantas, kur taip pat išbraukia konkretų skaičių, yra socialdemokratų projektas? Bet jie duoda tam tikrą dydžio apibrėžimą, kas tai gali būti urėdija. Aišku, kad jų bus jau juntamai mažiau. Jūs paliekate visiškai atvirą lauką, o žinant dabartinio ministro ketinimus, tai jis iš viso steigs vieną urėdiją ir įgyvendins tokiu būdu vienos valstybinės įmonės planą ir su jūsų projektu be jokių sąlygų.

E. GENTVILAS (*LSF*). Nepykite, gerbiamas Jurgi, kad aš savo galimą požiūrį išdėščiau, kodėl kai kas įtvirtino tą urėdijų skaičių, nes tuo metu buvo precedentų, kuriuos jūs irgi pakartojote, kurie, rodos, baigėsi baudžiamosiomis bylomis.

Kalbant apie socialdemokratų... Vėl jūs mane norite įpinti į visą problematiką. Aš sakau, tai yra absurdas – urėdijų skaičiaus įtvirtinimas. Aš su absurdu kaip sveiko proto žmogus negaliu taikstyti ir siūlau šitoje vietoje išbraukti. Ar iš to atsiras socialdemokratų projektas, ar ministro K. Navicko teikiamas projektas, čia kitas dalykas, bet panaikinti absurdą mes privalome.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Sysas. Ruošiasi V. Vingrienė.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, Lietuvos žmonės ir aš tikrai nežinau, kuris iš valdančiosios daugumos iš urėdų gavo pakišą, paskolą, kyšį, bet mes tikrai žinome, kad jūsų partijos vadovas E. Masiulis dalyvavo tokioje aferoje. Aišku, ne miškų, bet alkoholio pramonės. Jūs daug kalbate apie reformą ir šito įstatymo pataisas jūs siejate su reforma. Jūs braukiate tik 42 urėdijas, bet nė žodžio, kaip jūs įsivaizduojate tą reformą, neparašyta.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerai. Aš braukiu tai, kas buvo įrašyta 2015 metais šitame straipsnyje, nes, mano įsitikinimu, tai yra neteisinga.

Kai dabar aš kalbu apie valdančiosios daugumos... Įsiklausykite, ką aš prieš tai sakiau – su tuometinės valdančiosios daugumos kai kuriais žmonėmis susiję asmenys dalyvavo pardavinėjant urėdų postus.

Gerbiamas Sysai, nei tame tavęs, nei konkrečių politikų neįtariu. Aš cituoju save. Atsiprašau, tenka pakartoti – su valdančiąja dauguma susiję asmenys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Vingrienė. Seimo narės nematau. Klausimai baigėsi.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – T. Langaitis. Nėra. Nuomonė prieš – A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės pranešėjas pasakė, kad tai yra absurdas, bet matome šiandien, kad tas absurdas kelia diskusijas šiuo klausimu. Jeigu šito absurdo nebūtų įstatyme, mes čia net nesvarstytume miškų klausimų ir urėdijų skaičiaus. Kas buvo įtvirtinta 2015 metais ir buvo pasakyta, kad Vyriausybė turėtų atnešti reformos projektą su kaštų naudomis visa analize. Aš taip supratau, gal Vyriausybė 2015 metais sugrįžo, pasvarstė, kad dėl miškų reformos viskas yra gerai, kaip ir buvo praeitos Vyriausybės programoje, ir nusprendė, kad reikia tvarkyti, o šiandien šiandieninė Vyriausybė turi naują viziją, nors ir tai neatitinka Vyriausybės programos, jeigu pasiskaitytume programą. Aš manau, kad turi likti šis skaičius – 42 įstatyme, kol mes nuspręsimė, kokia bus ta reforma. Jeigu šiandieną mes būtume ekranuose pamatę kaštų naudomis analizę, tikrai nebūtų tokios situacijos, būtume ėję prie diskusijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė prieš – A. Matulas. Atsiprašau, po vieną. Siūlau balsuoti už straipsnio pakeitimo įstatymą. Kas palaikote, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 17, prieš – 32, susilaikė 25. Nepritarta. Alternatyva – gražinti iniciatoriams tobulinti arba atmesti. (*Balsai salėje*)

Balsuojame. Kas už atmetimą, balsuojate prieš, kas už tobulinimą, balsuojate už.

Balsavo 76 Seimo nariai: už tobulinimą pasisakė 39, už atmetimą – 37. Įstatymo projektas gražinamas tobulinti. (*Balsai salėje*)

Replika po balsavimo. Prašau, E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Juokais ta replika po balsavimo. Einant prie tobulinimo galėtų būti, kaip Sergejus siūlo, 41 urėdija, ar ne? (*Balsai salėje*) O jeigu rimtai, tai aš nežinau, ar apskritai esame pasirengę reformuoti miškų sektorių. Aš dėl to tikrai nesu tikras ir premjero juokaudamas esu klausęs, gal pirmiausia reiktų išsiaiškinti, ar naikiname 42 urėdijas, tą skaičių? Pasirodo, ne, ne-naikiname. Tai čia jau tikrai suakmenėjau. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Replika po balsavimo. Prašau, S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Koks buvo mūsų pasiryžimas, toks ir yra. Leiskite pateikti ministrui įstatymo projektą ir tai bus požymis, ar mes norime skaidraus šito sektoriaus, ar nenorime. Bus atsakymas. Taigi viskas gerai, čia niekas nesikeičia. Ateis į popietinį posėdį ministras, padarys pateikimą ir matysime rezultatą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Taip pat nori P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš taip pat noriu sureaguoti į J. Razmos repliką arba pasisakymą, kad buvo vykdomos *žadanijos*. Mūsų ministras, taip, aš pripažinsiu, kad mūsų ministras K. Trečiokas siekė įkurti vieną ministeriją, bet visi Seimo nariai balsavome vieningai ir nepaklusome *žadanijom*s, balsavome už tai, kad būtų įtvirtintas urėdijų skaičius.

Šiandien, žinoma, pribrendo reikalas reorganizuoti ir galbūt nebūtinai 42, kiek bus pasiūlyta, žiūrėsime, bet... (*Balsai salėje*) Taigi mes visi balsavome, Jurgi, prieš *žadanijas*.

PIRMININKAS. Dėkojame už jūsų nuomonę. Tęsiame toliau posėdį. Pereiname prie kito klausimo. (*Balsai salėje: „Aš vienu sakiniu!“*)

Prašau, dar J. Razma norėtų pasisakyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nors čia kolega Petras bandė kritiškai apibūdinti savo ministrą, bet pasakysiu, kad įrašė į savo kandidatų sąrašą, ir jis čia lūkuriuoja eilėje turbūt, jeigu kai kuriems Seimo nariams apkalta būtų rezultatyvi. Neatrodė, kad jūs būtumėte padarę išvadas dėl savo ministro *žadanijų* ir negebėjimo racionaliai ir tvarkingai pasiūlyti tą pačią urėdijų reformą. Seimas turėjo balsuoti dėl ne pačių protingiausių sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkojame.

12.36 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 5, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-179 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 5, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-179. Pranešėjas – A. Palionis. Pateikimo stadija. Prašau.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šiuo metu Miškų įstatyme yra numatyta Generalinės miškų urėdijos ir Miškų tarnybos kompetencija, Generalinei miškų urėdijai numatyta organizuoti bei koordinuoti miškų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą ir miškų išteklių naudojimą. Šiuo projektu siūlome, kad funkcijos, kurios yra skirtos Generalinei miškų urėdijai, būtų perskirstytos Miškų tarnybai ir Miškų departamentui numatant, kad Miškų tarnyba atlieka miškų urėdijų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos funkcijas ir koordinuoja jų veiklą, numato miškų urėdijoms privalomasias miško atkūrimo, apsaugos, tvarkymo normas, organizuoja bendrą valstybinę priešgaisrinę ir sanitarinę miško apsaugos sistemą, o Miškų departamentas organizuoja ir koordinuoja miškų atkūrimo, apsaugos, tvarkymo ir miškų išteklių naudojimo pažangių technologijų įgyvendinimą.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. K. Glavecikas. Prašau. Ruošiasi A. Skardžius.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas pranešėjau, toks bendro pobūdžio klausimas. Iš tikrųjų išeina taip, kai tik svarbūs klausimai ateina, reformavimo klausimai, tai iš karto pasipila priekaištais, kad pasiūlytas projektas nėra baigtas, kad reikia daryti kaštų analizę ir kitus dalykus. Iš principo situacija tokia, kad yra siūloma, lietuviškai kalbant, uodegą kirsti gabalais. Tai neišspręs problemos. Aš manau, ar nevertėtų vis dėlto jums kartu, kaip su savo partneriais, surasti sprendimą ir nepritari tam dalykui, kuris dabartiniu metu... pritari išbraukimui tų 42, nes jeigu remsimės ta logika, kad 42, tai Lietuvoje reikėtų rengti įstatymą, kiek, pavyzdžiui, velnių gali pralįsti per raktą skylutę, pavyzdžiui, reglamentuojant tai.

Aš manau, kad to dalyko nereikia daryti, nè dėl vieno valstybės sektoriaus nėra reglamentuota, kiek turi būti įmonių. Vyriausybė nutars. Bet jokiū būdu ne tą variantą, kurį jūs siūlote, maždaug viską nukelti į ateitį. Aš manau, kad iš tikrųjų reforma reikalinga, jūs pats sutinkate, bet jūs sakote, kad ne dabar. O ne dabar reiškia niekada.

PIRMININKAS. Klauskite.

A. PALIONIS (LSDPF). Aš jums pabandysiu atsakyti kitaip. Jeigu pasižiūrėtume valstybės įmones, per mūsų nepriklausomybės laikotarpį miškų sektoriuje nuo 12 tūkst. darbuotojų sumažėjo iki 4 tūkst. darbuotojų. Parodykite nors vieną sektorių, kur sumažėjo tiek darbuotojų. Bet jeigu žiūrėtume šį sektorių, kai dar buvo Miškų ministerija, tai dirbo, atrodo, 83 darbuotojai. O dabar paimkime departamentą, tarnybą, generalinę ir suskaičiuokime, kiek dirba darbuotojų. Jeigu mūsų tikslas yra regioninė politika ir ne koncentruoti, ne centralizuoti visko Vilniuje, aš manau, kad mes turėtume suskaidyti ir kompaktiškai valdymo struktūrą organizuoti čia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Skardžius, ruošiasi R. Tamašunienė.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, liaudies išmintis byloja tai, kad pirmiausia reikia devynis kartus pamatuoti, vieną kartą kirpti. Mes išklausėme pristatymą, neišgirdome naudos kaštų analizės, girdėjome pasiteisinimą, kad urėdai neteikia duomenų ministerijai, kad bus nepriklausomas auditas, galbūt tarptautinis užsakytas ateityje, kuris baigsis po dvejų metų. Tai paprastas klausimas, kodėl bus naudos kaštų analizė tam tikra forma daroma po dvejų metų, o reforma daroma dabar?

A. PALIONIS (LSDPF). Kolega, čia tikriausiai klausimas ne man, aš galėčiau pasakyti savo projekto kaštų naudą, tai realiai, kas yra Generalinės urėdijos sąnaudos, kurios sudaro maždaug apie 4 mln. iš tų pačių urėdijų sumokėtų mokesčių. Galime tuos 4 mln. skirti toms silpnesnėms urėdijoms, kurios valdo miškų plotus, mažesnius miškų masyvus, iš kurių negali generuoti daugiau pajamų. Čia jau klausimas Vyriausybei, kur mes galėtume tuos finansus panaudoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi L. Balsys. (*Balsai salėje*)

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, aš taip pat pritariu, kad Generalinė urėdija yra perteklinė institucija miškininkystės valdymo srityje, tačiau norėtume išgirsti, kiek vis dėlto sumažės tie valdymo kaštai, jeigu jūs taip manote, ir vis dėlto kodėl jūs pasirinkote dalį funkcijų perduoti departamentui? Aš manyčiau, kad vis dėlto visas aplinkosauginės funkcijas reikėtų perduoti Miškų tarnybos kompetencijon, o departamentui reikėtų palikti tik miškininkystės politikos formavimą, teisės aktų parengimo funkcijas. Kaip jūs galvojate?

A. PALIONIS (LSDPF). Į pirmą dalį, taip suprantu, aš jums atsakiau, o dėl antros dalies, tai negalime mes sudėti į vieną valdymo įmonę, nes turi būti ir organizuojanti, ir kontroliuojanti, kad

neatsirastų taip, kad departamentas ir organizuoja, ir kontroliuoja, kad kontroliuojanti organizacija būtų kita.

PIRMININKAS. Dėkojame, klausia L. Balsys. Ruošiasi M. Bastys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, jūsų siūlomas variantas yra gal ramesnis nei valstiečių siūlomas ar protingesnis, bet iš tikrųjų vis tiek neatsako į klausimus. Jūsų esminė reforma, kad urėdijos lieka, bet jų savininkais tiesiog tampa Miškų departamentas ar Miškų tarnyba, žodžiu, viena iš dabar egzistuojančių institucijų. Kur čia ta pridedamoji vertė? Kur čia ta inovacija ir kur čia iš tikrųjų reforma? Kuo čia geriau negu Generalinė miškų urėdija, kuri tarnauja kaip *holdingo* motininė įmonė šiuo metu? Ačiū.

A. PALIONIS (LSDPF). Esmė ir yra, kad realiai *holdingo* kaip ir nereikėtų, nes Generalinė miškų urėdija tik ir valgo tuos pačius pinigus, o visą darbą atlieka urėdijos, kontrolę, darbo organizavimą galima paskirstyti tarp departamento ir tarnybos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Bastys. Ruošiasi R. J. Dagys.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, aš suprantu, kad jūs su šiuo įstatymu norite inicijuoti tam tikras reformas, tam tikras miškų ūkio permainas. Puikiai suprantu, kad miškų sistemai svarbiausia yra miškų apsauga. Antras dalykas, tinkama ūkinė komercinė veikla, skaidri veikla, be abejo, ir tam tikra regioninė plėtra. Sakykite, į kuriuos klausimus yra tinkamai atsakoma šia reforma?

A. PALIONIS (LSDPF). Visų pirma nuo kito galo pradėsiu. Kaip ir per pristatymą sakiau, ir į kolegų klausimus atsakydamas, kad mes išlaikome visų pirma regioninę politiką, tai nemažinaime regionuose darbo vietų, išsaugodami urėdijas. Aš nesakau, kad turi likti 42 urėdijos. Sutinku, gali būti sprendimas, galbūt bus 35, gal kolegų yra kiti pasiūlymai, gal pritaršime tiems pasiūlymams. Esmė yra ta, kad nesumažintume pačių dirbančiųjų, miško žmonių. Jeigu paimtume bet kurią girininkiją ir paimtume, kiek prieš dešimt metų girininkijoje būdavo eigulių – septyni, aštuoni, tai dabar toje girininkijoje dirba du eiguliai. Ir čia iš esmės visos girininkijos atitinka. Jeigu pasižiūrėtume, miško masyvai nesumažėjo, popierizmo, biurokratine prasme jų krūvis daug didesnis. Tą aš ir prieš tai pristatydamas sakiau, kad nėra nė vienos tokios valstybės įmonės, kur yra taip smarkiai sumažintas darbo vietų skaičius per nepriklausomybės metus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi V. Kamblevičius.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėju, iš pradžių, kai pateikėte, atrodė vienaip, dabar, kai kai ką pakomentavote, susidarė vaizdas truputį kitoks, tai galbūt jūs galėtumėte vis dėlto išsklaidyti mano abejones. Dabar Generalinę urėdiją lyg ir išbraukėte, dėl to, aišku, galima diskutuoti, bet kas dabar valdo visą tą interesą, susijusį su miškų kirtimais? Naujas padalinys? Tai mes tik pervedame, atiduodami kitam, ir paliekame tą patį monopolį tokioje srityje, kai miškai negali būti paprasčiausia *biznio* sritis. Yra daug funkcijų, jeigu jis bus susietas tik su galimybe gauti pelną, tai iškirs miškus, ir viskas. Paašškinkite, kaip dabar tai bus, ar čia neišeina tas pats tik kitu pavadinimu?

A. PALIONIS (LSDPF). Ne, ačiū už tikrai gerą klausimą. Iš esmės dėl miškų kirtimo mes, Lietuva, Europos Sąjungoje ir pasaulyje tikrai užimame aukštas pozicijas. Miškų kirtimo apimtys visų pirma yra valstybės politika, ko mes norime, ar saikingai naudoti mišką, ar pasiekti tą trumpalaikę ekonominę naudą, ar didinti miškų masyvą. Realiai Lietuva neiškerta, jeigu pagal metinius planus, to viso kiekio, kiek užauga per metus. Tai mes realiai auginamės mišką, miško masyvą, o pats organizavimas, kas yra kirtimas, prekyba, miškų priežiūra, apsauga, ta situacija nesikeičia. Vyriausybės atneštame projekte yra atskiriamos veikos, kiek aš įsigilinęs, kad kirtimas ir prekyba atiduodama į vienas rankas, o visa priežiūra, kur yra didelės sąnaudos, jau atitenka valstybės naštai. Ta prasme šis projektas nekeičia esmės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis, norintis jūsų paklausti, – Seimo narys V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, kiek aš supratau, jūs iš tikrųjų ruošiatės rimtoms reformoms. Kadangi ir Aplinkos apsaugos ministerija, ir pats ministras irgi ruošiasi reformoms, ar jūs derinate, ar jis pritaria jūsų šiam geram siekiui?

A. PALIONIS (LSDPF). Nors įstatyme ir nėra įrašyta, kad reikia derinti su Seimo nariais, taip, kaip ministras sakė, bet kadangi įstatyme yra 42 urėdijos ir vakar dėmesio centre, kad dėl to miš-

kininkai yra arogantiški ir neina kalbėtis, tai aš nederinau šito projekto, kaip ir ministras nederino su niekuo savo projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – P. Gražulis. Petrai! Nuomonė už.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, man atrodo, kadangi čia eina visas paketas įstatymų ir ne visi išigilinome, čia paprasčiausiai funkcijų atskyrimas, kad ta institucija, Miškų tarnyba, kuri atsakinga už miškų žemėtvarką, įpareigotų urėdijas vykdyti miškų atsodinimą, miškų priežiūrą. Jai suteikiamos tos funkcijos, o Miškų urėdija įgyvendina tas funkcijas, tai man atrodo, kad yra labai logiška. Bent po pateikimo reikėtų pritarti, o po to pagrindinis komitetas ar Aplinkos apsaugos komitetas panagrinėtų, gal dar patobulintų. Čia, manau, net kai kurie Seimo nariai ir klausdami šiek tiek susipainiojo, nes, matyt, klausimus uždavė dėl kitų su miškų reforma pateiktų siūlymų. Siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų užsirašiau pasisakyti prieš, nes nėra jokios kitos *opcijos*, tik už arba prieš. Aš nenoriu pasisakyti konkrečiai prieš šį konkretų įstatymo projektą, kiek aš norėčiau šiuo atveju pasisakyti apskritai prieš patį įstatymo priėmimo būdą, kuris šiaandien šiuo metu čia, salėje, vyksta. Mes diskutuojame tokiais filosofiniais plačiais klausimais jau per pateikimą plenarinių posėdžių salėje. Iš tikrųjų tai ydinga praktika, kuri išvirsta į ginčus, į eksromptus ir į neparengtą darbą. Pagalvojus, pavyzdžiui, kaip Atliekų įstatymo srityje trejus metus dirbo kelios grupės, vyko daugybė klausimų ir tik dabar pradeda kristalizuotis tam tikras bendras sutarimas, ką toje tokioje svarbioje srityje reikėtų daryti. Šiuo atveju ne mažiau svarbioje srityje mes iš karto – vieni eina su buldozeriu, mano manymu, neaiškių interesų paveikti, kiti siūlo dar kažką. Šiaandien matėme bent keturis ar penkis variantus, tai reiškia, kad labai trūksta normalios profesionalios diskusijos. Aš kviečiau šiaandien po pietų, ataušus aistroms, valstiečiams atsiimti savo buldozerinį įstatymą, kitiems atsiimti savus. Suroošti... Štai kitą savaitę tų pačių Valsviečių frakcijos dėka vyksta didelė konferencija, pradėti nuo konferencijos, išklausti miškininkus, mokslininkus, turėti kaštų, naudos analizę, ir tada. Niekas čia nedega, miškai nedega, dirba pelningai tos urėdijos. Nereikia čia nieko staiga daryti ir tada parengti gerą reformą, kuriai visi pritaršime, be barnių, be rietenų, be tarpusavio kaltinimų. Dėl to aš šiaandien susilaikysiu, ne dėl šito konkretaus įstatymo, bet dėl šito būdo, kuriuo mes bandome priimti svarbius Lietuvai įstatymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame už jūsų nuomonę. Skelbiu balsavimą dėl minėto įstatymo straipsnio pakeitimo. Kas palaikote, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 31, prieš – 40, susilaikė 16. Įstatymo straipsnio pakeitimui nepritarta po pateikimo. Siūlomoms alternatyvoms, t. y. teikti gražinti teikėjams papildyti arba atmesti visiškai. Skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas už tobulinimą, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš.

Balsavo 77 Seimo nariai: už tobulinimą – 37, už atmetimą – 40. Atmestas.

12.53 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-192 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 1-11 klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-192. Pranešėjas – S. Gentvilas. Tačiau praneša E. Gentvilas. Pateikimo stadija. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). S. Gentvilas komandiruotėje, o mes aštuoni pateikėme šitą įstatymo projektą. Vėlgi elgėmės gana nuosekliai, nebalsavome įvedant šį mokestį privačių miškų savininkams. Praėjusioje kadencijoje kreipiausi su tokia pat įstatymo pataisa, tačiau ji nebuvo priimta. Mes manome, kaip ir Lietuvos privačių miškų savininkų asociacija, kad šitas mokestis už parduotą medieną privačių miškų savininkams yra neteisingas, neproporcingas. Yra kreipimasis su skundu į Europos Komisiją dar 2015 metais, kadangi traktuojama, kad pagal europinę teisę tokie papildomi mokesčiai laikytini apyvartos mokesčiu ir Europos Sąjungoje yra draudžiami. Kita ver-

tus, kitose Europos Sąjungos šalyse tokio papildomo apmokestinimo privačių miškų savininkams nėra, o Lietuvoje jis atsirado, rodos, tik 2014 metais.

Visada keliamas klausimas, o kaip čia yra konkurencinė kova tarp valstybinių miškų urėdijų ir privačių miškų. Valstybinės miškų urėdijos moka visokius mokesčius ir t. t. Vargu ar tai tikslinga lyginti. Valstybinės miškų urėdijos valdo miško žemę kaip valstybės turtą patikėjimo teise. Yra gavusios šitą turtą nemokamai ir jokių mokesčių dėl to papildomai nemokėjo. O privačių miškų savininkai, didžioji dalis, restitucijos būdu pagaliau atgavo savo turtą, kuri komunistų valdžia nusavino. Penkis, šeši dešimtmečiai negalėjo naudotis šiuo turtu, atgavo, valstybė gražino, o tada papildomai apmokestino. Manome, kad tai yra neteisinga, socialiai neteisinga, iškraipo konkurenciją, apsunkina medienos rinkos funkcionavimo sąlygas, žinant, kad privačiuose miškuose medienos yra nukertama beveik pusė viso Lietuvoje iškertamo kasmetinio medienos kiekio. Todėl siūlome vėl grįžti prie 2014 metais buvusios senosios formulotės, kuri buvo, kad valstybinių miškų valdytojai moka. O pakeitimas buvo apskritai miško valdytojai. Štai dėl to susijusi ta pataisa, nes miško valdytojai jau apima ir privačius miškų savininkus, o tai, kaip minėjau, mano manymu, yra neteisinga.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų nori paklausti 10 Seimo narių. Atsiprašau, replika.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš noriu informuoti Seimą, kad nusišalinu nuo dalyvavimo svarstant šį klausimą, nes esu kad ir nedidelio, kelių hektarų, miško savininkas ir būtų tiesioginė nauda man, panaikinus tą mokestį. Aš šiek tiek stebiuosi, juk Eugenijus yra taip pat savininkas, kaip jis taip drąsiai, nematydamas interesų konflikto, teikia tą projektą. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame.

E. GENTVILAS (LSF). Mano replika. Aiškinomės dėl galimo interesų konflikto, aš tvarkingai kiekvienais metais sumoku 5 % mokestį. Sumokėjau ir šių metų sausio pradžioje. Tiesa, jau veikdamas pagal įgaliojimą dukros vardu, nes tai dukros miškas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš tik noriu pakomentuoti. Turite vykdyti ūkinę veiklą, kad turėtumėte susimokėti. Kadangi aš šiais metais irgi turiu miškų ir vykdyčiau ūkinę ir komercinę veiklą, tai irgi turiu nusišalinti nuo balsavimo. Ir visi kolegos Seime, kurie turite bent hektarą miško arba bent arą ir nukirtote nors vieną medį, turite nusišalinti nuo balsavimo, nes mokėsite mokesčius kitais metais.

PIRMININKAS. Dėkoju už pastabą. Jūsų nori paklausti P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, kadangi aš neturiu, nesu miško savininkas, neturiu nė vieno medžio, tai turiu teisę išreikšti nuomonę, balsuoti ir paklausti jūsų. Jūs daug kalbėjote apie teisingumą, pristatydamas šį projektą, kad štai lyg ir privatiems miškų savininkams nėra teisingas šis mokestis. Aš suprantu apskritai liberalų santykį su mokesčiais, aš jį gerbiu, kad bet kokie mokesčiai... jeigu jų nebūtų, žmonės tuo tik džiaugtųsi. Tačiau argi tai yra teisingumas? Ir kur jūs matote teisingumą, kad valstybiniai miškai moka 5 %, o privatūs miškai nemoka? Nes iš šios programos pinigai, lėšos yra skiriamos bendrosioms miškų reikmėms. Tai liečia ir valstybinį mišką, ir privatų mišką. Tai ir infrastruktūra, keliai, tvarkymas, įvairios aplinkosauginės priemonės, organizacijų steigimas ir t. t., ir t. t. Taigi jie gauna naudą, neprisidėdami prie to. Kaip jūs vertinate tokį teisingumą?

E. GENTVILAS (LSF). Dabar dėl lėšų paskirstymo. Man atrodo, gerėja šita praktika, kadangi neseniai dar tas apmokestinimas galiojo, tačiau iš esmės surenkamos lėšos per visą Lietuvą apie 2 mln. eurų, man atrodo, esminių problemų nesprenžia. O dėl to palyginimo su valstybinėmis miškų urėdijomis aš tik dar kartą kartoju argumentus. Valstybinės miškų urėdijos naudoja miško žemę kaip valstybės turtą, valdomą patikėjimo teise, ir valstybė galėjo ir turėjo teisę savo turto naudotojams, tai yra valstybinėms miškų urėdijoms, nustatyti tokį apmokestinimą. O privatininkams tai yra perteklinis apmokestinimas. Privatininkas naudoja savo turtą, ir šitoje vietoje valstybė neturėtų apmokestinti svetimo turto naudotojo, tai yra privataus turto naudotojo. Su savo miškų, savo turto naudotojais, urėdijomis, kaip norėjo, taip galėjo elgtis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti K. Glaveckas. Ruošiasi E. Pupinis. K. Glavecko nėra salėje. E. Pupinis. Taip pat nėra. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamasis pranešėjau, nors užregistravo projektą jūsų sūnus, jūs ne kartą, tik prieš 20 minučių, taip pat pasakėte, kad esate nemažas miškų savininkas. Ir jūs dabar siūlote pats sau sumažinti mokesčius. Tai gal galėjo ne sūnus registruoti, bet kas nors kitas iš jūsų frakcijos? Čia akivaizdus interesų konfliktas. Kaip jūs šitaip galite, kitus moralizuodamas, būdamas labai skaidrus, akivaizdžiai supainioti viešus ir privačius interesus?

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Šitą įstatymo projektą registravo aštuoni Seimo nariai. Aš esu vienas iš jų. Kadangi pagrindinis autorius, kaip sakiau, komandiruotėje, tai vienas iš likusių septynių ir turi pristatyti. Praėjusioje kadencijoje pristačiau ir dabar pristatau.

Kalbant apie galimą interesų konfliktą, gerai, analizuokime. Tačiau kai Seimo nariai balsuoja dėl kokių nors mokesčių sumažinimo visiems Lietuvos gyventojams, taip pat balsuoja ir dėl to mokesčio sumažinimo sau. Ar čia yra tas konfliktas, ar ne? Aš esu pasirengęs atsiduoti Etikos ir procedūrų komisijos glamonėms, jeigu kas nors kreiptųsi dėl mano galimo interesų konflikto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Salamakinas. Ruošiasi A. Sysas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis kolega, nesutinku su jūsų argumentu, kad privatus miškas – mano nuosavybė ir aš neturiu mokėti mokesčio. Jeigu turiu kokį bandukų fabriką, tai aš neturiu mokėti mokesčių, nes tas pastatas mano ir žemė po juo mano.

Antras dalykas, ko svarbaus jūs nepasakėte. Visi tie 5 % grįžta į mišką, tai yra miškų reikmėms – keliams, visiems kitiems. Pagrindas dabar yra keliai. Jie nenukeliauja į biudžetą. Ir kada privatininkas iškirto mišką, reikia tvarkyti kelią. Anksčiau buvo tokia sistema: aš jau savo amžiuje nekirsiu, tegul valstybiniai miškai tvarko man kelią. Taip ir darydavo. Dabar dveji metai prisideda ir privatininkai. Jeigu mes norime turėti gerą, gražų mišką, prisidėti turi ir privatus verslas, ne tik valstybinis. Čia yra pagrindiniai argumentai. O klausimų neturiu.

E. GENTVILAS (*LSF*). Jūs buvote šito papildomo apmokestinimo iniciatorius ir mudu niekada nesutarsime, nepaisant to, kad labai daugeliu klausimų puikiai sutariame ir sugyvename. Noriu pasakyti, privatūs miškų savininkai taip pat moka mokesčius, ir nereikia teigti, ar kad kas nors, neduok Dieve, supras, kad privatūs miškų savininkai nemoka, pavyzdžiui, gyventojų pajamų mokesčio. Moka! O šitas apmokestinimas yra papildomas. Kodėl jis socialiai neteisingas, aš dar kartą nekartosiu. Toks mano įsitikinimas.

Dabar dėl paskirstymo ir nukreipimo miškų keliams ir t. t. Ir dabar kol kas egzistuojanti teisinė praktika yra tokia, kad per privačius miškus einantys keliai, jų priskyrimo savivaldybei klausimas juridiskai dar neišspręstas. Remontuojame už tuos privatininkų sumokėtus pinigus pirmiausia ten, kur yra išspręsti klausimai. Dažniausiai tai valstybinių urėdijų keliai. Gerai, kad remontuojama, reikia. Bet sakyti, kad tai grįžta privačiam miškų savininkui kaip nauda, aš to negaliu teigti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Sysas. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, nereikėtų maišyti bendrųjų mokesčių ir mokesčių, iš kurių jūs tiesiogiai gausite naudą. Tai yra šiek tiek skirtingi dalykai, todėl, manau, klausti jūsų, kodėl jūs nesielgiate taip, kaip pasielgė keletas Seimo narių, kurie turi miško, nenusišalinote, būtų bergždžias reikalas. Tai būtų ta pati diskusija, kuri verda jau dvi savaites apie priekabiavimą. Jums taip atrodo, kad jūs elgiatės teisingai ir Etikos ir procedūrų komisija jus išglamonės. Ačiū.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerai, dėl visa ko aš galiu ir nusišalinti, bet ne dėl to, kad bijočiau Etikos ir procedūrų komisijos verdikto, beje, tegul analizuoja, o tiesiog dėl šventos ramybės. Aš esu įsitikinęs, kad tai nėra interesų atstovavimas privačių miškų savininkų, 800 tūkst. savininkų, ir E. Gentvilas vienas iš jų, ir kad štai čia jau prasideda interesų painiojimas.

PIRMININKAS. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi V. Kamblevičius.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gaila, mes čia nukrypome į diskusiją – interesų konfliktas. Jau ne vieną kartą šis dalykas išaiškintas. Seimo nariai, balsuojant dėl mokesčių ir kitų dalykų, kurie liečia visus, turi teisę balsuoti, ir Konstitucinis Teismas išaiškino, ir Aukščiausiasis Teismas. Aišku, čia kiekvieno mūsų apsisprendimas.

Bet aš norėjau paklausti jūsų. Jūs atstovaujate liberalams, kurie turėtų būti už lygias konkurencines sąlygas. Visi miškai, gamtos išteklių yra įrašyti Konstitucijoje ir pateikiami mums nau-

dotis. Ar jie turi valstybinę valdymo formą, ar privačią formą, kaip mes kalbame apie švietimo įstaigas, ar jos yra privačios, ar valstybinės, jos konkuruoja vienodomis sąlygomis. Kodėl jūs manote, kad viena pusė, t. y. valstybiniai miškai, turi papildomai mokėti mokesčius, o kita pusė, tą pačią žemę ir miškus gavusi panaudai kaip mūsų bendrą turtą, mokesčių neturėtų mokėti? Kur čia ta lygybė ir socialinis teisingumas?

E. GENTVILAS (LSF). Bandžiau sakyti, dabar labai trumpai pasakau. Valstybinės miškų urėdijos naudoja valstybės turtą patikėjimo teise. Valstybė savo turto naudotojams numatė tokį mokesčių ir visada numatydavo.

Privatininkai turi savo turtą kitu pagrindu, o ne valstybės malonės pagrindu atsiradusį, nusipirko, paveldėjo ir panašiai. Ir čia valstybė neturėtų įvesti to papildomo apmokestinimo taip, lyg tai būtų jos turtas.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi L. Balsys.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų aš esu nustebęs, kad jūs pateikėte pats šitą pataisą. Kaip paprastai jūs visus moralizujete, kad tokia, tokia bloga situacija, kad jis toks ir toks. Bet šiuo metu jūs pasirodėte irgi kažkaip visai kitaip, negu kalbate. Aš noriu paklausti, kada yra tos moralės ribos? Kada galima kritikuoti, o pats į save nebežiūri?

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Man atrodo, aš tas ribas jaučiu. Beje, aš tas moralizuotojas turbūt čia ne pirmu smuiku gročiau, ar ne? Fariziejais nepravardžiuoju kitų, uoliais katalikais nepravardžiuoju. Aš nesu moralizuotojas. Aš esu žmogus, kuris sakau savo nuomonę, ją sakau nuo pat šio įstatymo pataisų atsiradimo 2014 metais.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti L. Balsys. Ruošiasi V. Vingrienė.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, Eugenijau. Man tai labai patinka pristatymas, toks šiltas, geras. Bet ar neatrodo, kad kažkur čia truputį pasiklydote tarp tų pušų ir tų medžių. Čia rekomenduojama valstybinių miškų valdytojams nustatyti mokesčių. Valstybinių miškų valdytoja yra valstybė, o verslą daro valstybinės įmonės. Tai jos ką sumoka, viskas tai valstybei ir nueina. Aš dar suprasčiau, jeigu jūs siūlytumėte tuos 5 % panaikinti privatiems, nes gali būti klausimų, kad galbūt tai ir nepasiteisino, nes pasirodo, kad tie pinigai nueina į bendrą fondą ir niekas nežino, kur paskui. Čia racijos būtų. Arba tą fondą labai aiškiai viena eilute įsteigti, arba... Ir kad savininkai žinotų, kad čia mūsų pinigai, čia mūsų keliai ir už tuos pinigus sutvarkyti keliai. Bet jūs dabar siūlote kažką tokio labai komplikuotai gudraus. Nesupratau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Linai, siūlau grįžti prie tos formuluotės, kuri gyvavo nuo Miškų įstatymo atsiradimo iki 2014 metų, tik štai 2014 metais vietoj „valstybinių miškų valdytojų“ atsirado žodis „miško“ valdytojai. O tai reiškia, ir privatininkams atsirado šita prievolė. Tai aš siūlau grįžti prie buvusios formuluotės, kuri neturėtų jūsų stebinti, nes beveik 25 metus ji egzistavo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Daugelį klausimų jau mano kolegos uždavė, tačiau aš tik norėjau patikslinti. Jūs kalbate, kad privačių miškų savininkų turtas yra miškai. Noriu patikslinti, kad tai yra ne miškai, o mediena. Vis dėlto visi kiti reikalavimai privačiam miškų sektoriui taip pat galioja – tiek miško atkūrimo, tiek galimybės visuomenei lankytis ir naudotis miško gėrybėmis taip pat. Ir tas 5 % mokesčiai, manyčiau, yra labai teisingas, nes mes puikiai žinome, išskirtus mišką dažniausiai privačių miškų sektorius nesutvarko kelių ir tai tenka savivaldybei tvarkyti. Galbūt jis, kaip kolega L. Balsys minėjo, turėtų eiti į konkretų fondą, bet jis turėtų pasilikti, kad būtų sutvarkyti miškai, galiausiai ir fitosanitarinė miškų apsauga.

Ir dar norėčiau priminti statistiką. Jūs minėjote, kad nusavinti miškai buvo sovietizacijos metu. Noriu priminti, kad ikikarinėje Lietuvoje 81 % miškų buvo valstybiniai miškai ir tik 19 % privatūs. Šiandien mes privačių miškų turime apie 40 %. Labai ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Nelabai turiu ką komentuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai už, motyvai prieš.

Už – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš iš tikrųjų noriu pasakyti tuos motyvus, kuriuos girdžiu iš pono E. Gentvilo ir kuriuos išgirdau Lietuvos miškų savininkų asociacijoje kal-

bant apie šio mokesčio surinkimą. Kol tie surinkti pinigai pasiekia konkretų keliuką ir jo tvarkymą, praeina labai skirtingas laikas ir labai skirtinga eilė. Kita vertus, jeigu miško savininkas, tikras miško savininkas ir šeiminkas, tai jis gali išsivežti medieną ir nesugadindamas to kelio. Ne tiek daug būna šaltų žiemų, pakankamai tvarkingos, bet jos yra. Todėl, jeigu jie būtų tvarkomi kokia nors forma, mes diskutavome... Galbūt būtų galima sugalvoti kokį nors užstatą, jeigu tau kelią reikia tvarkyti, tada tokiu būdu ateini. Aš manau, kad šiuo atveju tikrai turime apie ką diskutuoti. Ar tie 5 %, ar kitokia forma, bet diskusijai čia vietos yra. Be to, turiu pasakyti, kad turiu senelio paliktą nedidelį beržynėlį... (*Balsai salėje*) ...bet jo nukirsti dar keliasdešimt metų nereikės. Etikos ir procedūrų komisija, jeigu norės, gali pasidomėti ir mano berželiais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Po šio pristatymo apskritai man dar daugiau kilo abejonių. Iš esmės, kai miško savininkai patys pristato projektą, kuris jiems bus naudingas, su visa pagarba, na, atrodo keistai. Pasigilinkime į pačią programą. Juk specialioji Miškų programa, į kurią surenkami 5 %, – tai priemonės, kurios numatytos, kam gali būti skirtos šios lėšos, kaip tik yra netgi daugiau numatyta privatiems miškams negu valstybiniams miškams. Tai yra ir konsultacijos, ir visuomeninių organizacijų steigimo klausimais konsultacijos ir t. t., ne tik infrastruktūra, keliai ir visa kita. Man atrodo, reikėtų eiti tuo keliu, kaip paminėjo gerbiamas pranešėjas, pasidžiaugė, kad vis labiau tos lėšos yra naudojamos privatiems miškams. Aš manyčiau, kad tas turėtų būti subalansuota ir netgi balansas, akcentas daugiau turėtų būti skirtas privačių miškų infrastruktūros gerinimui ir visoms kitoms įvairioms priemonėms. Aš manau, kad ateityje prie to reikėtų po truputi eiti.

Kitas dalykas. Jeigu mes dabar staiga priimtume šį projektą, tai atsitiktų taip, kad privatūs miškai nė kiek neprisidėtų prie tos programos, o visos lėšos toliau vis tiek būtų skirstomos, ir tie darbai vis tiek būtų daromi tiek valstybiniuose, tiek privačiuose... Nepaliksi juk džunglių, vis tiek tie darbai būtų daromi. Ir būtų daromi tik valstybinių miškų sąskaita. Todėl aš manyčiau, kad šis projektas yra ankstyvas, mes galbūt galėtume apskritai kalbėti apie finansavimo modelio keitimą toms reikmėms, bet ne imti ir staiga priimti tokį keistą projektą. Labai rekomenduoju kolegoms atidžiai pagalvoti prieš balsuojant. Ir aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Dėkoju visiems. Pereiname prie balsavimo. Kas už Miškų įstatymo straipsnio pakeitimo projektą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, – prieš arba susilaiko.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 11, prieš – 39, susilaikė 28. Po pateikimo projektui nepritarta.

Teikėjams taip pat siūlome alternatyvų balsavimą, tai yra tobulinti projektą arba jį atmesti. Siūlau alternatyvų balsavimą. Kas už balsuoja, tobulinti, kas prieš – atmesti.

Balsavo 78 Seimo nariai: už tobulinimą pasisako 23, už atmetimą – 55. Atmesta.

Replika po balsavimo. Prašom. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš turiu repliką pranešėjui, gerbiamam Seimo nariui E. Gentvilui. Etikos ir procedūrų komisija yra rimta Seimo institucija ir į jos funkcijas glamonės nėra įrašytos. Nelinkiu nė vienam Seimo nariui būti įtrauktam į mūsų komisijos darbotvarkę, nes komisija labai atsakingai vertina tiek politikų elgesį, tiek viešųjų ir privačių interesų galimus konfliktų atvejus. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Aš tikrai atsiprašau už savo vaizdingą kalbą. Jūs suprantate, kad aš žinau, kad komisijos funkcijos yra kitos, o vaizdinga kalba, man atrodo, dar niekada niekam nepakenkė. Ačiū.

13.15 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-334 (pateikimas)

PIRMININKAS. Dėkojame. Tęsiame darbą. (*Balsai salėje*) 1-12 klausimas – Miškų įstatymo Nr. I-671 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-334. Pranešėjas – J. Olekas. Pateikimo stadija. Prašom pranešėją į tribūną.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, svečiai. Jau kuris laikas mes diskutuojame dėl miškų valdymo reformos. Aš taip supratau, kad buvau paliktas paskutinis pranešėjas, lyg ir pabandyčiau surasti mūsų visų pasiūlymų kompromisą tarp to, kokia yra dabar situacija, tarp to, ką ministras bandė pasiūlyti, kad reikia palikti vieną įmonę. Gal, atsižvelgus į specialistų, miškininkų nuomonę, galima rasti reformuojantį arba tobulinantį pasiūlymą, o ne, kaip vieni sako, stagnaciją, o kiti sako – griovimą. Toks pasiūlymas mums su kolega, atrodo, girdžiu ir kitų pritarimą, gimė išanalizavus būtent miškininkų praktikų, mokslininkų darbą. Tai yra tos komisijos, kuri nagrinėjo, kokia dabar yra situacija Lietuvos miškuose, ir ką galėtume padaryti geriau. Manau, kad iš tikrųjų galime didžiuotis Lietuvos miškais ir miškininkų pasiekimais. Vakar, skaitydamas mūsų žinomo istoriko J. Totoraičio knygą apie Sūduvos (Suvalkijos) istoriją, aš radau tokius žodžius, kad dar 1567 metais, lygiai prieš 450 metų, Lietuvos ir Lenkijos valdovas Žygimantas Augustas paskelbė Girių įstatymą, kuriame nustatė urėdo funkcijas, paskirstymą ir santykius su valdiniais. 450 metų urėdo vardui, kurį šiandien, jeigu priimtume mano kolegos ministro siūlymą, išbrauktume iš mūsų žodyno. Išbrauktume, miela kolege, nes ministras pasakė: tokios pareigybės nebelieka. Aš nesiūlau taip daryti. Aš siūlau padaryti taip, kad Lietuvos miškuose būtų ūkininkaujama tvarkingai, pelningai, kad Lietuvos miškai suteiktų darbo vietų Lietuvos žmonėms, kad ne vienoje centrinėje institucijoje galėtų gauti darbą vieni ar kiti žmonės, bet visoje Lietuvoje. Man net 10–15 žmonių atleidimas atrodytų nemaža skriauda, ypač tai šeimai, kuri to darbo netenka. Dabar norime pasakyti, kad dirbančios urėdijos, pelningai dirbančios, dirbtų dar pelningiau ir dėl to atleidžiame, sakykime, 400 žmonių. Ar toks yra mūsų tikslas? Užsibrėžkime, kad per mūsų kadenciją 400–500 žmonių būtų įdarbinti papildomai. Tai nėra biudžetinė įstaiga, kuri iš mokesčių, surinktų iš žmonių, moka atlyginimą. Urėdijos yra įstaigos, įmonės, kurios užsidirba tuos pinigus. Pažiūrėkite į lenteles, kaip gerai padidėjo mūsų miškingumas, kiek turime papildomai medienos. Vis dėlto ten dirbantys mūsų žmonės sugeba organizuotis, vadovauti ir dirbti.

Taip, yra problemų ir tas problemas matome mes – politikai, mato ir miške dirbantys žmonės: nevienodas atlyginimas už panašų darbą žmogui, nevienodas miškingumas, nevienodos darbo sąlygos. Išanalizavusi visą situaciją, garbinga specialistų komisija ir teikia mums pasiūlymą, kuris atitinka ir Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos siūlymą, kad reikia ūkininkauti dar geriau, negu ūkininkaujame. Todėl mūsų siūlymas: braukdami tai, ką kolega E. Gentvilas minėjo – įrašytą urėdijų skaičių, kuris buvo įrašytas tik dėl to, kad mes nesuradome konsensuso, kaip pertvarkyti, kaip patobulinti, ir kaip saugiklis, kad nebūtų nueita buldozeriu, įrašykime rekomendacijas, kurios užtikrintų bent porai dešimtmečių sėkmingą urėdijų ūkininkavimą. Tokios specialistų pateiktos rekomendacijos yra labai aiškios. Tai tam tikras urėdijos plotas – šiuo atveju 25–30 tūkst., galbūt mes turime ir didesnių – Švenčionėlių urėdija, todėl mes įrašome savo siūlyme, kad iki 60 tūkst., ir kirtimų dydis. Šiuo atveju mes siūlome ne mažesnę kaip 100 tūkst. kub. metrų medienos. Tai yra tie saugikliai, kurie neleidžia išbalansuoti urėdijų darbo sąlygų, žmonių atlyginimų, kurie neverčia atleisti nė vieno žmogaus kažkokiu dirbtiniu būdu, gauti pajamas ir efektyviai dirbti.

Todėl aš siūlau bent šiame etape po pateikimo išgirsti specialistų siūlymus, susirinkti Aplinkos apsaugos komitete ir svarstyti, nes šiandien išgirdome dar kitų pasiūlymų, gal juos galima sujungti, išgirsime ministro siūlymą, ir bendrom pastangom padaryti. Nes mes neturime kitos galimybės. Neturime pasakyti, kad mes esame viršininkai, tai jūs dabar turėsite gyventi pagal mūsų tvarką. Mes turime galimybę surasti ir turėti tuos žmones, kurie čia šiandien sėdi užsirašę „Stop“, kad jie užsirašytų „Ačiū“, kad mes kartu tvarkome miškus ir leidžiame jiems dirbti. Ačiū už išklausimą.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūsų nori paklausti A. Palionis. Ruošiasi P. Saudargas.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolega, noriu jūsų paklausti. Dabar Lietuvoje yra didelis vėjus reformų remiantis EBPO rekomendacijomis, kad jas reikia atlikti. Aš norėjau paklausti, jūsų projektas... Dar vienas iš momentų, kad EBPO teikia šaliai narei tik rekomendacijas, o mes priimame už gryną pinigą, kad tas rekomendacijas taip ir reikia įvykdyti. Aš noriu paklausti, kaip jūsų projektas atsižvelgė į EBPO rekomendacijas?

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Mūsų projektas atsižvelgia, man atrodo, visa apimtimi, nes rekomendacija yra ekonomiškiau tvarkyti valstybės turtą. Kai mes, Lietuvos žmonės, specialistai, sakome, kad mes sutvarkysime tą ekonomiką vienu ar kitu būdu, organizacija vertina. Ir siūlymas turėti vieną įmonę būtų ūkiškiau negu 42, ir turėti keletą įmonių, šiuo atveju keliasdešimt įmonių, kaip mes siūlome – nuo 25 iki trisdešimt kelių, taip pat yra ekonomiškesnis, efektyvesnis valstybės turto valdymas. Mano žiniomis, dėl šito pasiūlymo, kuris, kaip sakiau, gimė mūsų miškininkų, mokslininkų siūlymo pagrindu, Lietuvos miško ir miško pramonės profesinių sąjungų asociacija kreipėsi ir gavo atsakymą, kad taip, tai yra tinkama forma.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia P. Saudargas. Ruošiasi K. Glaveckas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiamas pranešėjau, kai prasidėjo kalbos apie reformos miškų sektoriuje reikalingumą, mes turbūt atkreipėme dėmesį į tokias dvi linijas žiniasklaidoje, dėl ko to reikia. Viena linija, kad galbūt neefektyviai veikia visos urėdijos, arba yra pelno ir efektyvumo netolygumas. Kitas aspektas – galima korupcija vienoje ar kitoje vietoje. Suprantame, kad vykdydami reformą tokiu evoliuciniu būdu – sujungdami tam tikras urėdijas, mes galėtume išspręsti tiek vieną, tiek kitą problemą, bet tada viskas suvedama į kriterijus. Ar tie kriterijai, kuriuos jūs pateikėte įstatyme, atliepia darbo grupės, kuri buvo sudaryta kaip tik parengti galimos reformos modeliams, rekomendacijas, ir ar kaip tik tokiais kriterijais vadovaudamiesi mes ir išspręsimė urėdijų efektyvumo nevienodumą?

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimus. Aš visiškai sutinku, kad pradžioje buvo labai daug įvairių gąsdinimų, dėl ko čia reikia daryti, ir jie beveik visi subliuško. Bet dėl to, ko jūs klausėte. Taip, tai kaip tik yra galimybė, įvykdžius tuos kriterijus, garantuoti ir tolygesnį ekonominį efektą visose urėdijose, vienodesnį atlygį už darbą, ir išspręsti kitas problemas, kurios šiandien dar egzistuoja. Skaidrumas parduodant apvaliąją medieną Lietuvoje turbūt yra vienas geriausių, nes tai vyksta elektroninėje erdvėje. Mes kaip tik girdime kitą spaudimą, kad galbūt padarytume kažkokias privilegijas vienai ar kitai grupei, kad ji galėtų mažesne kaina įsigyti, kas irgi suprantama tos grupės žmonių ir ten dirbančių, bet tai būtų miške dirbančių žmonių sąskaita. Tai mes sunkiai galėtume padaryti. Mano įsitikinimu, to negalime padaryti dėl dabar esančių europinių normų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti K. Glaveckas.

J. OLEKAS (LSDPF). Norėjo.

PIRMININKAS. Nematau posėdžių salėje. Tada A. Skardžius. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Irgi norėjo.

PIRMININKAS. Taip pat nėra. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kaip jūs žinote, diskusijos dėl reformos vyksta aktyviai, vyksta viešai. Visos galimybės teikti savo pastabas yra.

Mano toks politinis klausimas. Ar jūs laikote save valdančiosios koalicijos dalimi, kuri turi politinę valią iš viso daryti reformas? Ar jums neatrodo, kad viena iš priežasčių, kodėl didėjo problemos jums anksčiau valdant, ir buvo tas noras būti geriems visada visiems? Vadinas, nedaryti jokių reformų. Ar jums atrodo normalu, kad, pataikaujant propagandistams, yra žeminamas ministras, neleidžiama jam pristatyti reformos, paskui pateikiami panašūs projektai, susiję tikrai iš dalies su ta reforma? Ar nežinote, kad turite kaip Seimo narys teisę teikti pasiūlymus dėl Vyriausybės projektų? Visi puikiai žinome, kaip turi funkcionuoti dauguma, kaip funkcionuoja opozicija. Toks jausmas, kad jūs šiandien sumaišėte visas sąvokas. Klausimas ilgas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, kolega. Linkiu sėkmės gilinantis į Statuto pataisas, kuriose aiškiai parašyta: dėl pateikto įstatymo projekto pateikti pataisas. Mano ir kolegų įstatymas yra pirmiau pateiktas, negu teikia ministras. Mūsų bendrai rengtoje programoje, jūsų ir mūsų rinkimų programoje niekur nėra parašyta, kad mes darysime vieną įmonę. Vyriausybės programoje yra įrašyta: tobulinsime tvarką įmonėse. Mes siūlome tų įmonių kriterijus. Reformos darymas – tai ne revoliucijos darymas. Štai mes ir siūlome reforminį miškų tvarkymo būdą. Mes esame visai arti sutarimo, nepilkite alyvos į laužą, susėskime Aplinkos apsaugos komitete ir pasižiūrėkime... (*Balsai salėje*) ...ar galima tą padaryti, ar ne. Bet kai sakote, kad jūsų pasiūlymus mes atmetame, duokite pataisymus mūsų įstatymo, tai tada sutarimo nėra. Bet aš manau, kad po šiandien pradėtos normalios diskusijos tas sutarimas atsiras.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, ruošiasi E. Pupinis.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti jūsų dėl šitos siūlomos tarsi reformos, bet iš esmės tokia nelabai reforminga reforma. Keletas dalykų. Gal jūs galite pasakyti, kiek bus juridinių asmenų. Iš tikrųjų, jeigu mes kalbame apie 25, nelabai yra skirtumo nuo 42 ir EBPO narystei tas gali kliudyti. Jūs sakote, nebus atleistas nė vienas žmogus. Turbūt irgi truputėlį populizmas. Gal galite pagrįsti, kuo kiti pasiūlymai skiriasi nuo jūsų? Iš esmės aš pasigendu... Žiūrint lyginamąjį variantą, kalbama apie į rinką patenkančius iškirstus medžius, bet, pavyzdžiui, apie gamtos tvarkymo priemones ar kokias nors inovacijas į miškų ūkį jūs neužsimenate. Tai gal galėtumėte pakomentuoti?

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Aš pradėsiu nuo pabaigos klausimo, kuris iš tikrųjų yra labai įdomus. Jeigu pasižiūrėtume, ar labai didelėje įmonėje, ar vidutinėje geriau tvarkomi miškai, tai dabartinė analizė rodo, kad ne pačiose didžiausiose urėdijose vyksta geriausias miško priežiūros darbas. Jeigu paimtume labai kraštutinį pavyzdį vienos įmonės mūsų kaimynų broliukų latvių, tai iš jų net sertifikatas buvo atimtas, nes pablogėjo miško priežiūra. Būtent dėl to, kad ta stambioji įmonė taip dirba. (*Balsai salėje*)

Man atrodo, jūs ne kartą, aš tikiuosi, kad ir jūs ne kartą buvote, man teko būti Lietuvos miškuose, įvairiose urėdijose, ir kartu su miškininkais ir urėdais atsodinti, sodinti, plėsti tą mūsų žaliąjį miško rūbą. Tie žmonės, kurie ten gyvena, ten dirba, kurie atsakingi už tą lopinėlį, įdeda daug daugiau širdies, negu kažkur toli, labai toli sėdintis viršininkas, pasakydamas, kad jūs tiek ir tiek turite padaryti. Dar kartą pakartosiu dėl EBPO. Taip, ten yra pasiūlymas geriau tvarkyti valstybės turta, bet ne pasiūlymas suvaryti visus į vieną įmonę. Todėl tas pasiūlymas atitinka. Kadangi tas įmonių mažėjimas yra persiskirstymo dalykas, ten, kur bus didesnės, jos eis kartu arba prisijungs, tai ir tie žmonės ten ras darbą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, manau, kad ir jums trūksta nuoseklumo, kadangi praeitą kadenciją buvo įnirtingai kovojama dėl įrašymo 42 miškų urėdijų. Na, aš suprantu tuos, kurie dabar siūlo labai ordinarinį variantą naikinti visas urėdijas ir panašiai. Jūs pasakėte, kad yra blogai atleisti žmones, bet atleisti 100 žmonių irgi blogai, galbūt ne tiek žmonių bus atleista, bet vis tiek bus atleista.

Tai iš tikrųjų vardan ko daroma ši pertvarka? Iš esmės buvo nemažai urėdijų, liks nemažai urėdijų, iš tikrųjų reiktų palikti tas, kas buvo, o ne ieškoti kokių nors (...). Nesuprantu jūsų pasiūlymo vien todėl, kad būtų kokia nors alternatyva, nes jau mačiau, kolega P. Gražulis įregistravo pataisą, kad galėtų būti ir mažesnės – iki 45 tūkst., 75 tūkst. Iš tikrųjų man motyvacijos irgi trūksta šiuo atveju.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, kolega, už klausimą. Puiki proga atsakyti jums. Dėl 42 įrašymo. Taip, ir aš balsavau dėl įrašymo, bet tik dėl to, kad taip, kaip ir šiandien, mes nerandame konsensuso, ir tas saugiklis, kad liktų 42, kadangi ir tos 42 dirbo pelningai, nereikėjo kuriai nors iš biudžeto primokėti ir ką nors skirti. Jos dirbo pelningai. Tai jos galėjo išlikti. Bet mūsų noras, šiandien tas noras pagrįstas ne tik noru, o miškininkų ir specialistų analize. Jie labai aiškiai pasako, kad, norint normaliai tvarkytis, normaliai mokėti atlyginimą, prižiūrėti mišką, jį puoselėti, reikia, kad įmonė atitiktų tam tikrus reikalavimus, ir tie reikalavimai dabar įrašomi į įstatymą ir nerasomas skaičius. Kiek bus – daugiau, mažiau – galbūt mes dar pasodinsime 20 tūkst., 30 tūkst. ir galbūt įkursime dar vieną urėdiją, galbūt sujungsime kaimynines, nes jos nėra visos sukirtos pagal vieną kurpalį – 30 tūkst. ir viskas. Kaip sakiau, jos šiandien svyruoja, man atrodo, nuo 16–17 tūkst. iki 43 tūkst. Be abejo, kad ir tam tikri rodikliai, miškingumo dalykai, kiti dalykai svyruoja, ir dėl to yra problema. Todėl mes pasisakome, palaikome miškininkų iniciuotą reformą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė už, nuomonė prieš. Už norėtų pasisakyti A. Palionis. (*Balsai salėje*) Tuomet P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Šiandien ši parlamento diena paženklinta miškų ir klausimas yra iš tiesų rimtas. Aš sutinku su gerbiamu J. Oleku ir jo pristatytu projektu, kad ši iniciatyva seniai brendo, mes galvojome, kaip tobulinti miškų sektorių. Kaip tik nesutikčiau su gerbiamu kolega, kuris ministro vertino šią iniciatyvą, nes tai, kas daroma Vyriausybės, šiandien yra

skubota. Skubota todėl, kad bet ką kuria, dirba ne institucijos, ne kokie nors departamentai, o žmonės, kurie juose dirba. Ir mes, darydami reformas, pirmiausia turime galvoti apie žmones.

Šiandien daroma ištis meškos paslauga visam miškų sektoriui, kai per trumpiau nei metus norima iš 42 įmonių padaryti vieną įmonę, negalvojant apie regionų politiką, negalvojant apie masišką emigraciją iš Lietuvos ir ką darys žmonės, kurie galbūt paskyrė savo gyvenimą miškininko profesijai įgyti ir visą gyvenimą dirbo miškuose. Dabar imsime ir atleisime šimtus, o gal net tūkstančius žmonių. Tai kol kas aš nematau valdančiųjų ir Vyriausybės perspektyvų ir atsakymų į šiuos klausimus.

Vėlgi ministras, galima pasakyti, neišpildė pažadų mūsų komitetui, nes mes Aplinkos apsaugos komitete buvome sutarę: gerbiamas ministre, ateikite į komitetą, pateikite viziją, pateikite aiškia strategiją, kas bus daroma, o tada ateikite į Seimo salę su įstatymu. Įvyko, kaip paprastai, atvirkščiai. Mes ateiname su neparengtu įstatymu ir prasideda tai, ką mes turime šiandien: yra krūva skirtingų Seimo narių grupių įregistruotų įstatymų apie tą patį dalyką, nes klausimas yra neparengtas.

Kolegos, nedarykime skubotų žingsnių, o šį įstatymo projektą aš siūlau paremti, nes tai atvertų duris nuosekliai miškų sektoriaus evoliucijai.

PIRMININKAS. Ačiū, ačiū. Nuomonė prieš – K. Glaveckas. Nėra. T. Tomilinas. Nuomonė prieš. Nėra. Atsisako žodžio.

Skelbiu balsavimą. Kas už Miškų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, balsuoja už, kas prieš ar turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip. (*Triukšmas salėje*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 40, prieš – 45, susilaikė 12. Įstatymo straipsnio pakeitimui nepritarta. Siūlomi alternatyvūs balsavimai. Jeigu ketiname grąžinti tobulinti, balsuojame už, jeigu norime atmesti, balsuojame prieš.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 44, prieš – 49. Įstatymas atmestas ir nesiūlomas taisyti. (*Plojimai*)

Aš norėčiau tiesiog pasidžiaugti, kad Lietuvos Respublikos Seimo posėdį stebi oficiali delegacija. M. Orenas, iš Lietuvos kilęs iškilus Izraelio politikas, ir jo delegacija. (*Balsai salėje*) Ir ambasadorius. (*Plojimai*) Dėkoju.

13.40 val.

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų priesaika

Kitas darbotvarkės klausimas yra 1-15 klausimas – Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų priesaika. Kviečiu R. Baškienę.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, prašau jūsų dėmesio, nes ištis čia, Lietuvos Respublikos Seime, šį antradienį Lietuvos Seimas, būtent jūs, slaptu balsavimu paskyrėte tris naujus Konstitucinio Teismo teisėjus. Konstitucinio Teismo įstatymas numato, kad prieš pradėdami eiti pareigas teisėjai prisiekia Lietuvos Respublikos Seime.

Prisiekiantis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Konstitucijos. Prisiekęs asmuo po Konstitucijos Teismu... pasirašo. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Konstitucinio Teismo teisėjas, įstatymų nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs su išlyga, netenka teisėjo įgaliojimų. Tad šiam iškilmingam momentui, jūsų susikaupimui ir iškilmingai misijai kviečiu prisiekti G. Godą.

G. GODA. Aš, Gintaras Goda, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu garbingai ir sąžiningai eiti Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas; prisiekiu ginti nepriklausomos Lietuvos valstybės konstitucinę santvarką ir saugoti Konstitucijos viršenybę, pakludamas tik Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Tepadedu man Dievas! (*Plojimai*)

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kviečiu prisiekti D. Petrylaitę.

D. PETRYLAITĖ. Aš, Daiva Petrylaitė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu garbingai ir sąžiningai eiti Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas; prisiekiu ginti nepriklausomos Lietuvos valstybės konstitucinę santvarką ir saugoti Konstitucijos viršenybę, pakludama tik Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Tepadedu man Dievas! (*Plojimai*)

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kviečiu prisiekti J. Stripeikienę.

J. STRIPEIKIENĖ. Aš, Janina Stripeikienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu garbingai ir sąžiningai eiti Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas; prisiekiu ginti nepriklausomos Lietuvos valstybės konstitucinę santvarką ir saugoti Konstitucijos viršenybę, paklusdama tik Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Tepadedu man Dievas! (*Plojimai*)

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Sveikiname visus prisiekusiuosius Konstitucinio Teismo teisėjus, linkime laikytis duotos priesaikos, ten išsakytų svarbių, reikšmingų žodžių, jūsų darbus telydi didžiulė sėkmė ir Dievo palaima.

Dabar noriu pakviesti šią kadenciją baigusius Konstitucinio Teismo teisėjus P. Kuconį, E. Šileikį ir A. Taminską. Viso Seimo vardu leiskite padėkoti jums (prašome čia) už ilgametį darbą Konstituciniame Teisme, palinkėti ir toliau sėkmingai dirbti Lietuvos labui. Jūs savo darbu įrodėte teisingumo svarbą, darbo reikšmę. Tegul ir tolesnius jūsų darbus lydi didžiulė sėkmė! (*Plojimai*) Visiems ačiū.

PIRMININKAS. Rytinio posėdžio darbotvarkė baigta. Registruojamės. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 82 Seimo nariai. Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

Informacija. Pertraukos metu, iš karto po Seimo posėdžio, prie tribūnos penkių septynių minučių pokalbio kviečiami Aleksandro Stulginskio universiteto absolventų klubo „ASU Alumnai“ nariai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 34 STENOGRAMA

2017 m. kovo 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ, G. KIRKILAS ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Laba diena, gerbiamieji kolegos Seimo nariai, Vyriausybės nariai. Pradedame vakarinį posėdį. Pirmasis vakarinio posėdžio klausimas – Vyriausybės valanda. (*Balsai salėje*)

Registracija. Prašome sėstis, gerbiamieji kolegos Seimo nariai, ir registruotis. Vyksta registracija.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 72 Seimo nariai. Dėl vedimo tvarkos arba repliką – I. Degutienė, Seimo Pirmininko pavaduotoja. Prašom, kolege.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos ir gerbiamoji Vyriausybė, aš kalbu visos mūsų opozicijos vardu ir siūlau, užsitęsęs darbotvarkėi, daryti tik Vyriausybės pusvalandį, o ne valandą, ir kad klausinėtų tik opozicija.

PIRMININKAS. Čia labai didelį interesą turi premjeras, kiek aš žinau, nes jam susitikimas su NATO vadovais. (*Balsai salėje*) Prašau pasisakyti trumpai.

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Pritarsiu, mes, kaip opozicija, meldžiame malonės iš valdančiųjų, jūs neklausinėkite savo Vyriausybės, palikite mums.

PIRMININKAS. Ačiū. Ką galvoja dauguma? (*Šurmuly salėje*) Yra, yra. Gal R. Baškienė pasakys savo nuomonę? Ar sutinkame su opozicijos pasiūlymu? Gal nereikia ir balsuoti. Sutinkame? Gerai, sutinkame.

15.02 val.

Vyriausybės valanda

Pirmasis klausia J. Razma. Prašau. (*Balsai salėje*) Dar palaukite truputį. Neįsijungia mikrofonas, tuoj, tuoj. Gerai, prašome.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis Ministrė Pirmininke, manau, kad ir šiandien dar daug Lietuvos žmonių tebėra sukrėsti dėl tragiškai nužudytos Ievos likimo. Svarbu, kad mes iš to padarytume turbūt ir bendresnės išvadas, ir žmonės tikisi, kad kokius nors sprendimus priimtume, kurie mažintų tokių smurtinių nusikaltimų tikimybę ir padėtų išsiaiškinti nusikaltimus dar efektyviau, jeigu jie įvyksta. Žmonės kėlė štai tokius klausimus, tas toks lengvas pirmalaikis paleidimas iš įkalinimo įstaigų, kai tuos teikimus darantys pareigūnai niekaip už tai neatsako, jeigu paleistas asmuo nusikalsta, ar nereikėtų tam tikro sprendimo?

Kitas dalykas dėl techninių priemonių. Jeigu paaiškėjo, kad tokiu oru sraigtasparniai negali pakilti ar termovizinės sistemos neveikia, o kas būtų, jeigu, įvaizduokime, užpultas žmogus būtų pririštas prie medžio ir nepanaudojus tų priemonių tiesiog sušaltų. Ką mes tada sakytume? Ar kažkaip techninio aprūpinimo klausimus, kai tokios situacijos, mes privalome kaip nors spręsti, ką nors daryti?

PIRMININKAS. Prašome, premjere. Tuoj, tuoj, čia kažkaip.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pagaliau. Tikrai ačiū už klausimą. Tas nusikaltimas brutalus, žiaurus, tikrai yra tragedija ir sukrėtė visą Lietuvą. Yra keli aspektai. Pirmiausia dėl gebėjimų išsiaiškinti. Deja, tai jau yra *post factum*, aišku, tai irgi yra prevencinė priemonė asmenims, kurie daro nusikalstamas veikas, žinoti, kad kiekviena jų bus išsiaiškinta. Tos policijos kryptys, kurios buvo padarytos prieš keletą metų, ir toliau tęsiamos dėl techninio modernizavimo, jos ir leido atskleisti šitą nusikaltimą. Tai yra viena medalio pusė.

Antra – prevencija. Ilgą laiką buvo manoma, kad už prevenciją yra atsakinga tik policija, tas modelis buvo pradėtas keisti vėlgi prieš keletą metų, tačiau, mano manymu, neperdavus dalies prevencijos funkcijų kam nors kitam, atsakyti pačiai vykdyti, tai buvo neteisingas sprendimas tokia apimtimi, todėl, manau, vidaus reikalų ministras turės įvertinti šią situaciją.

Dėl pirmalaikio paleidimo. Vėlgi kaip ir teisiškai sudėliota gana aiški procedūra. Tai nėra vienasmenis žmogaus sprendimas, dalyvauja įvairios institucijos ir kalėjimo administracija, ir jeigu mes matome, kad šioje vietoje iš tiesų nėra patikimų duomenų, kad tas asmuo pasitaisė ir nekelia grėsmės visuomenei, matyt, jokiais teisės aktais neaprašysime ir į jo vidų neįlįsime. Jeigu dar reikia kokių nors papildomų saugiklių, taip, mes galime svarstyti, galbūt dar charakteristikos, ankstesnę veiklą charakterizuojančios, čia techniniai dalykai, kurie yra labai svarbūs.

Dėl sraigtasparnio. Aš tikrai nežinau detalių, dėl šitos konkrečios situacijos, bet VSAT yra problema ta, kad jie jau yra iš esmės arti resurso ar po resurso ir iš jų skraido tik dalis, nes prieš porą metų finansavimas aviacijos rinktinei buvo nulinis. Tik pernai metais jie gavo gerą injekciją.

Dėl KAM nupirktų sraigtasparnių, taip, aš tokią žinią girdėjau, kad atitinkamomis oro sąlygomis jie negali skristi. Kodėl taip yra, manau, mes irgi išsiaiškinsime, kad būtų atsakyta į klausimus, ar nupirkta tokia įranga, kuri neprivalo tarnauti mums.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Algimantas, atsiprašau, K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas gerbiamajam Ministrui Pirmininkui, bet kadangi dešinėje sėdi ir finansų ministras, turbūt ir jam. Praeitais metais komerciniai bankai deklaravo 256 mln. eurų pelno. Lietuvos bankas šių metų plane numatęs yra, biudžete yra numatęs 15 mln. eurų laisvo pelno likučio. Aktyvai, kuriais vienaip ar kitaip disponuoja abu bankai, yra maždaug panašūs. Sakykite, kodėl yra toks didžiulis skirtumas ir mokestinėje, ir pelno gavimo srityje? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Klausimas tikrai natūraliai kyla lyginant centrinį banką ir komercinius bankus. Žinoma, pačių operacijų aprėptis yra skirtinga ir skirtingo rizikos lygio, nes, pavyzdžiui, centrinis bankas neskolina nei gyventojams, nei privačiam verslui. Dėl Lietuvos banko galimybių daugiau prisidėti savo pelnu, sumokant į valstybės biudžetą, manau, kad klausimas labai tikslingas ir anksčiau mes tą diskusiją turėjome ir Biudžeto ir finansų komitete. Manau, kad susitikę su Lietuvos banko vadovais mes šią klausimą tikrai aptarsime.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Švietimo ir mokslo ministrės norėčiau paklausti. Gerbiamoji ministre, vyksta tokios diskusijos dėl tų šešiamečių vaikų leidimo į mokyklą. Kiek man teko bendrauti su pradinių klasių mokytojais, su mokyklų bendruomene, na, daug kas tvirtina, kad tai yra truputį per jaunas amžius, kad vaikai dar nepasirengę, galbūt nesubrendę. Prašom pasakyti, su kuo jūs diskutavote ir kuo pagrįstas toks noras ir būtinybė? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Laba diena, ačiū už klausimą. Remiamės tarptautinių organizacijų rekomendacijomis ir tarptautiniais tyrimais. Be jokios abejonės, šešerių metų vaikai yra jautrus amžius ir pasirengimas yra skirtingas. Šiandien situacija yra ta, kad Lietuvos švietimo sistemoje, įvertinant ir aukštąjį mokslą, žmonės prabūna beveik iki 30 metų amžiaus ir yra didelis iššūkis apskritai atjauninti Lietuvą ir užtikrinti, kad jauni žmonės kuo anksčiau įsilietų į darbo rinką. Tuo tarpu vidurinę mokyklą ar pagrindinį bendrąjį ugdymą dažnai baigia žmonės 19, kai kur ir 20 metų amžiaus. Tai sudaryti galimybę anksčiau startuoti ugdymo procese, ką ir tyrimai rodo, kad tai teigiamai veikia pasiekimus, tokią galimybę ir ketiname sudaryti.

Kaip įvertinti, ar vaikai yra pasirengę? Tą tikrai turi daryti specialistai, psichologai. Tam reikalingas ir tėvų sutikimas, ir, be jokios abejonės, prieš įvedant tokį sprendimą mokykla turi pasiręgti ir mokytojai turi pasiręgti.

PIRMININKAS. Kolega V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Klausimas gerbiamajai švietimo ministrei. Prieš kokį mėnesį teko vienoje iš Lietuvos gimnazijų dalyvauti renginyje, kur buvo gausus būrys vyresniųjų klasių moksleivių, gimnazistų ir mokytojų. Tame renginyje vienas iš mokytojų nepasigėdijo Vasario 16 dienos išvakarėse, švenčiant būtent tą datą, mesti tokį akibrokštą ir išpažinti meilę Sovietų Sąjungai, jos palikimui. Jis išdėstė moksleiviams, kad ne kas nors kitas, o Sovietų Sąjunga mums paliko

švietimo sistemą, mokyklas pastatė, kultūrą sutvarkė, būtent ten gimė visi mokytojai ir mes turime būti dėkingi.

Mano klausimas jums, ar ne laikas, ar jūs negalvojate apie lojalumo valstybei testo įvedimą ir kokią nors atestaciją? Nes tai, kas vyksta Lietuvos mokyklose personalo kontekste, yra išties pavojinga mūsų valstybei. Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Mokytojai, kaip ir mes visi, yra Lietuvos piliečiai ir, kaip ir kiekvienas žmogus, turi įvairių nuomonių. Tokių nuomonių pasigirsta ir mokytojų bendruomenėje, ir kitose srityse. Aišku, labai liūdna, kai tai vyksta mokykloje. Viena iš pagrindinių priemonių, kuri yra numatyta bendrajame ugdyme, be jokios abejonės, kaip jūs sakote, kas yra labai svarbu, tai galbūt ne testų įvedimas, bet pilietiškumo ugdymo stiprinimas, pirmiausia peržiūrint bendrojo ugdymo turinį, bendrojo ugdymo programas. Kitas žingsnis, ką norėjau pasakyti, pirmiausia suteikti galimybes, reikiamas žinias per istorijos pamokas, per kalbos pamokas, per muzikos pamokas nešti tą turinį mokiniams.

Kita svarbi reforma – tai pedagogų rengimo ir kvalifikacijos kėlimo sistema. Suteikti visas reikiamas žinias, įgūdžius ir kompetencijas tiems mūsų pedagogams, kurie šiandien dirba mokykloje. Be jokios abejonės, šitos dvi kryptys yra prioritetingi Vyriausybės darbai.

PIRMININKAS. Dar patikslinu. Trumpa V. Juozapaičio replika. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, ministre, už antrą atsakymo dalį, nes aš ne apie pirmą kalbėjau, o būtent apie mokytojus, kurie šiandien ugdo ir įgyvendina jūsų planus, kurių nebus įmanoma įgyvendinti tol, kol tie mokytojai galvos taip, kaip jie galvoja. Čia yra didžiausia problema. Aš nežinau, ar tikrai kvalifikacijos kėlimas pakeis jų santykį su savo valstybe ir jų mąstymą. Mes negalime išugdyti mylinčių tėvynę moksleivių, kada juos ugdo mokytojai, kurie patys dergia savo valstybę. Čia tik komentaras.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra socialinės apsaugos ir darbo ministrui.

Gerbiamasis ministre, įdėmiai skaičiau Vyriausybės programos įgyvendinimo planą, ypač tą dalį, kuri susijusi su jūsų kuruojama sritimi. Akivaizdu, kad didelis dėmesys skiriamas smurto artimoje aplinkoje prevencijai, kovai su jo priežastimis ir, deja, dažnai tragiškomis pasekmėmis.

Šiame kontekste norėčiau paklausti apie Stambulo konvenciją, smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevenciją, ir apie jos ratifikavimą. Ši konvencija, kurią Lietuva pasirašė dar 2013 metais, laikoma pažangiausia tarptautine sutartimi, kurios nuostatos aiškiai apibrėžia, kad smurtas prieš moteris yra žmogaus teisių pažeidimas ir diskriminacijos forma. Nors konvenciją jūsų kolega ministras L. A. Linkevičius pasirašė dar 2013 metais, tačiau iki šiol Lietuva taip ir neprisijungė prie ją ratifikavusių šalių sąrašo. Atrodo, kad jūsų pirmtakės vadovaujamoje ministerijoje ratifikavimo procesas užstrigo. Turint galvoje mūsų statistiką ir problemas šioje srityje, ar jums neatrodo, kad jos ratifikavimas...

PIRMININKAS. Klauskite.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). ...turėtų tapti vienu iš šios Vyriausybės prioritetų? Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom, ministre.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Jungtinės Tautos buvo pateikusios rekomendacijas Lietuvai, taip pat ir dėl Stambulo konvencijos ratifikavimo. Vyriausybė, teikdama ataskaitą, į šitas rekomendacijas atsakė teigiamai. Taigi Vyriausybė darys, kad Stambulo konvencija būtų ratifikuota. Tačiau yra labai reikalinga diskusija viduje, Lietuvoje, nes yra daug dileminių klausimų, kuriuos svarbu išdiskutuoti, o ne priešinti visuomenę. Bet manau, kad visi čia esantys ir Vyriausybė yra už tai, kad smurtas prieš moteris būtų stabdomas ir kovojama visais įmanomais būdais. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia B. Matelis. Prašom, kolega.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėjau paklausti finansų ministro. Kaip žinome, bus pertvarkomas VIP lėšų panaudojimas, bus kitoks požiūris į tas lėšas. Panevėžio mokytojai yra sunerimę, kad taip pat bus kerpamas finansavimas mokyklų renovavimui. Ką galėtumėte pakomentuoti apie tai?

V. ŠAPOKA. Esate visiškai teisus, kad yra numatyta peržiūrėti formavimo principus. Šiuo atveju labai svarbu atkreipti dėmesį į regioninį aspektą. Mes negalime kiekviename rajone atnaujinti visas mokyklas, įskaitant tas, kuriose galbūt artimiausiu metu neliks moksleivių. Yra numatyta kryptingo regiono finansavimo kompleksinė pertvarka. Manau, kad galėsime tik pasidžiaugti, kad finansavimas nukeliauja būtent ten, kur jo labiausiai reikia. O visą tą pertvarką paruošus, bus galimybė tikrai sureaguoti ir atkreipti dėmesį į tas sritis, kurioms to finansavimo labiausiai trūksta.

PIRMININKAS. Klausia J. Imbrasas.

J. IMBRASAS (TTF). Aš turiu klausimą gerbiamajam premjerui. Gerbiamasis premjere, daugiau gal prašymas būtų.

Prieš penkis mėnesius, prieš rinkimus, jūs spaudoje, internetinėje spaudoje apie Vilniaus šilumos reikalus esate pasakę: „Tai yra viena didžiausių pasipelnymo schemų Lietuvoje per Lietuvos istoriją, tai yra atviras pasityčiojimas iš gyventojų ir teisėsaugos institucijų.“ Daugiau necituočiau. Daug gerų dalykų jūs esate pasakę, bet sausio 24 dieną Vyriausiasis administracinis teismas priėmė galutinį sprendimą, laimėjome bylą, neskundžiama ir galutinė. Ten yra kalbama, kad sąmoningos apgaulės būdu buvo nuskriausti vilniečiai. Vien per vieną penkmetį daugiau kaip 100 mln. eurų, tai yra keturis kartus daugiau, negu jūs tada žinojote, komisija buvo pateikusi. Apie komisiją, jos darbo nenoriu komentuoti. Noriu pasakyti, kad liko dvi savaitės iki jų išėjimo iš Vilniaus.

Vilniečiai manęs labai prašė, gerbiamasis premjere, padarykite viską, kas įmanoma, teisinėmis priemonėmis, kad būtų užtikrinta, kad nors kokią dalį vilniečiai tų pinigų susigražintų. Dėkui. Jeigu jums tai pavyks padaryti, tai bus labai gerai, labai dėkui.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū. Tikrai, nors čia, aišku, savivaldybės klausimai, bet mes pažiūrėsime, kaip užtikrinti teisinėmis priemonėmis, kad tie turtiniai vilniečių interesai būtų apsaugoti. Aš atsakysiu jums.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti premjero ar vidaus reikalų ministro dėl seniūnų tiesioginių rinkimų. Komitetas yra kreipęsis jūsų Vyriausybės nuomonės. Kokie jūsų matymai dėl tiesioginių seniūnų rinkimų?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Vyriausybė savo matymą pateiks išvadoje. O programų ir priemonių plane yra numatytas seniūnų rinkimų būdas, galimybė. Mes kabinete svarstėme, pasitarime, neoficialiame pasitarime, kokią formą būtų galima surasti, kaip padaryti, pirma, kad bendruomenė galėtų tikrai tiesiogiai dalyvauti rinkdama šį valstybės tarnautoją, ir kaip nepadaryti dar vienos mini savivaldybės, jeigu kalbame apie seniūno kaip politiko rinkimą, kaip funkcionuotų modelis, tam politikui davus seniūnijos rinkėjams pažadų dėl įvairiausių problemų sprendimo, neturint savo administracijos ir biudžeto. Balanso suradimas labai svarbu, nes nesinorėtų... Bent principinė pozicija, kad naujas modelis negali pareikalauti nė vieno euro daugiau, negu šiandien yra skirta šitai funkcijai išlaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Noriu leisti premjerui pailsėti truputį, o paklausiu L. A. Linkevičių, kad neprisnūstų ten. Klausykite, Europoje techtoniniai pokyčiai vėl, man atrodo, į gera. Noriu, kad jūs vertintumėte Nyderlandų rinkimų rezultatus, kur vis dėlto laimėjo tradicinė Liberalų partija. G. Vilderso partijai nepasisekė. Mano manymu, čia galima jau išvelgti kai kuriuos pokyčius po breksito ir D. Trampo pergalės, prognozuotus į prastąją pusę. Čia jūsų vertinimą norėčiau girdėti. Tik nesakykite, kad neturite jokių komentarų tuo klausimu.

PIRMININKAS. Prašom, ministre.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Kodėl jūs taip abejojate? Pirmiausia labai ačiū, kad pažadinote. O apskritai jūs teisus. Ir visi pasaulio lyderiai vertina tai kaip tam tikrą požymį, kad ne tik populizmas gali laimėti Europoje, ne tik radikalizmas gali laimėti. Gali laimėti ir tikrai tradicinės jėgos, jeigu imsis iniciatyvos, jeigu ryžtingai elgsis, ir čia tikrai žinia yra visiems. Ypač tiems, kuriems artėja rinkimai, ir žinome, kuriose šalyse tai yra. Tiems, kuriems neseniai praėjo rinkimai, kaip mums, pavyzdžiui, irgi toks priminimas neblogas, kad reikia imtis lyderystės, ir tas vertybes, ku-

rias išpažįstame, iš tikrųjų reikia ne tik minėti ir įvardinti, bet jas ir ginti. Iš tikrųjų ta pergalė visiems yra labai svarbi, ypač prieš Romoje netrukus vyksiantį Europos lyderių susitikimą, kur bus kalbama apie Europos ateitį. Jeigu rezultatai būtų kiek kitokie, tai būtų kur kas liūdnesnė ta diskusija. Dabar, matyt, visiems bus gera proga dar kartą apie tai pakalbėti.

Bet vis dėlto šitie rinkimai ir ypač priešrinkiminis paskutinis laikotarpis parodė, kad turime būti labai atidūs ir kitokioms nuomonėms. Aš turiu omenyje, kad dabar atsirado tokių dar didesnių plyšių arba net griovių tarp, sakysime, Turkijos ir Europos. Tie dalykai irgi nestiprina mūsų iš tikrųjų, nes mums reikia kalbėti apie iššūkius kartu su jais kovojant, su tomis šalimis, kurios svarbios regionuose. Taigi čia labai daug išvadų, bet visais atvejais, kad nedaugžodžiaučiau, tik pasakyčiau, kad iš tikrųjų ši pergalė labai svarbi mums visiems, ne tik Nyderlandų liberalams.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Gražulis nori paklausti? Greitai. Prašom. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Norėjau paklausti greičiausiai aplinkos apsaugos ministro. Dėl to kad nebuvo laikomasi temperatūrinio režimo, ir „Vilniaus vandenys“ pažeidė šį režimą, yra jau mirę trys žmonės. Ir kažkaip labai tyku, ramu. Jokios problemos – nė į prokuratūrą niekas nesikreipia. Aš manau, tikslai yra labai aiškūs, kad sutaupyti didesnius pinigus žmonių gyvybių sąskaita. Ar jūs nežadate kaip nors reaguoti į šį klausimą? Vilniaus meras gražiai šypsosi. Jam visiškai nerūpi. Lyg ir kokie nors dvigubi standartai būtų.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Bet pirmiausia klausimas yra savivaldybei. Čia yra ne Aplinkos ministerijos kompetencijos klausimas. Iš mūsų pusės reguliacinis mechanizmas sutvarkytas, ir daugiau net nežinau, ką čia komentuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, gerbiami ministrai. Išties buvau pirmadienį trijuose susitikimuose Pakruojo rajone su gyventojais. Pagrindinė mintis jų tokia: gal galite atsakyti, kodėl žalieji naikina miškus, o valstiečiai kelia ūkininkams mokesčius? Čia jų tokie argumentai. Bet jeigu rimtai, tai urėdijų laukia pertvarka, kelių tarnybų, paštų filialų uždarymas, ačiū gerbiamajam R. Karbauskiui, kad laikinai sustabdė, ligoninių optimizavimas, mokyklos, vaikų mažėja. Tai, be abejo, sumažins patrauklumą gyventi kaime ir mažes darbo vietų. Keliai tragiški. Nusivylimas yra begalinis, ypač Pakruojo rajone. Gerbiamasis premjere, gal galite pasakyti vis dėlto ką nors gero, kas yra regioninė politika? Ką mes galime pažadėti? Ir galbūt aš galėčiau pretenduoti pakviesti jus į Pakruojo, Pasvalio rajonus. Nes aš tikiu, kad Vyriausybė turi kokių nors planų, kad vis dėlto tą begalinį nusivylimą regionuose...

PIRMININKAS. Klauskite, kolega!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...kažkaip išsklaidytų.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gal dėl tų jūsų rinkėjų lūkesčių, kodėl žalieji naikina miškus? Nei žalieji, nei valstiečiai – niekas miškų nenaikina. Atvirkščiai – šitos reformos įstatymo pakeitimo, kurio neturėjo galimybės net aplinkos ministras pristatyti, esmė yra išsaugoti mūsų miškus ir ginti juos taip, kad būtų ir dabartinei kartai gerai, ir ateičiai. Be reikalo gerbiamas R. J. Dagys mojuoja ranka. Bet tai yra vienas iš tokio nomenklatūrinio bastiono principų, kurį dabar mes sugriauname arba ne. Bet daugiau nieko negriauname. Darbo vietų nenaikiname tikrai. Valstybiniams ir privatiems miškams priežiūros atsodinimo sąlygas užtikriname tas pačias. Kontrolės mechanizmą nustatome tą patį. Aukcionai, kurie pardavinės medieną, yra skaidrūs, aiškūs. Ir graža, apie kurią mes kalbame, pelningumą įmonių, kurios sako, čia taigi iš biudžeto nereikalauja (dar gražiau būtų, jeigu reikalautų), turėtų duoti gražą. Tokią gražą, ne tokią, kokia dabar yra, bet tokią, kad bent pasiektume tos supuvusios Skandinavijos lygį, apie 90 % savo kapitalo gražos.

Toliau dėl mokesčių. Tai visiems tas pasakyta labai aiškiai. Yra mokestinės lengvatos, nesvarbu, kokią socialinę grupę tai paliestų. Mes nuosekliai pažadėjome, kad jas peržiūrėsime, įvertinsime. Supažindinsime ir jus, kokios yra išvados, ir tada nuspręsimė, ar jos turi socialinę kokią nors reikšmę, rezultatą, ar ne.

Dėl kelių. Mūsų priemonių plane yra, nežinau, gal per ambicingas uždavinys, bet kasmet mes planuojame maždaug po 500 kilometrų, jeigu pavyktų, išasfaltuoti žvyrkelių. Tvarkyti kelius. Aišku, jeigu vėl nebūsime priversti daryti tokių sprendimų, kada vienai socialinei grupei suteikdami lengvatą paimsime nuo visai visuomenei bendrų dalykų.

O dėl aplankymo, tai tikrai mielai suderintu laiku.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū posėdžio pirmininkui. Norėčiau kreiptis į žemės ūkio ministrą, tačiau jo nėra. Gal galės pakomentuoti premjeras? Žemės ūkio ministras ketina reorganizuoti Nacionalinę žemės tarnybą, nes apie 80 visų skundų, kuriuos gauna Žemės ūkio ministerija, yra susiję su žemėtvarka. Toks pat procentas yra ir rajonuose, kurie kreipiasi į Seimo narius. Ketiname reorganizavus sugriežtinti teritorijų skyrių veiklos priežiūrą. Prašau pasakyti, kaip tai ketinate realiai padaryti? Kadangi šiuo metu rajoninių skyrių darbuotojai tuos pačius klausimus sprendžia skirtingai, traktuoja skirtingai ir kada pretendentai, savininkai apskundžia teismams, laimi, vėl jie pasižiūri iš kitos pusės...

PIRMININKAS. Klauskite, kolega!

J. BAUBLYS (*LSF*). ...todėl norėjau ir paklausti, kaip jūs ketinate sugriežtinti rajoninių skyrių priežiūrą? Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Jūs į savo klausimą daug ir atsakymų pateikėte. Kad tikrai skirtinga praktika. Vadinas, nėra teisinės vertikalės ir leidžiama formuoti atskiruose regionuose savai teisinei praktikai. To negali būti dėl to, kad iš esmės pasigendama centrinės institucijos labai aiškių rekomendacijų, nurodymų ir teisinio reguliavimo, kaip reikėtų kiekvienu atveju elgtis. Šitos pertvarkos, kurią daro žemės ūkio ministras, agentūra yra pavaldi ministerijai, tik tas ir yra. Pirmiausia pačius procesus padaryti, kad jie būtų greiti, labai aiškiai reglamentuoti ir bendri visoje šalyje.

Antra, spręsti tam tikrus personalijų klausimus, kurie žmonės iš tiesų nebegali toliau ten dirbėti, ir padaryti tokią struktūrą, kad ji būtų, kaip minėjau, efektyvi. Ministras, aišku, detaliau pristatys, bet bendrais bruožais aš tiek jums galiu atsakyti.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vidaus reikalų ministrui, ko gero, gal čia būtų klausimas ir premjerui. Iš tikrųjų mes nemažai dėjome pastangų dėl viešo saugumo. Aišku, ta pertvarka policijos nepasitvirtino – ir įgaliotiniai, ir tardytojai, ir panašiai... Bet pastarasis įvykis, prieš tai keletas įvykių dėl neuniformuotais policijos pareigūnais apsimesusių banditų, *žuliku*, vagių ir panašiai. Ar vis dėlto nereikėtų pradėti svarstyti, kad reikia panaikinti neuniformuotų policijos pareigūnų, patruliuojančių autostradose, keliuose, stabdymą. Nes gali tokių atvejų labai dažnėti. Tą mes turime, beje, šiandien aš rinkau informaciją, Rumunijoje, Bulgarijoje labai užpuolimai paaktyvėjo ir mūsų pastarasis įvykis, kada galimai policijos pareigūnu apsimesęs stabdė nusikaltėlis. Nakties metu jis negali. Bet mes turime ir su dienomis...

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Seimo nary. Noriu pirmiausia paminėti, kad nei įgaliotinių, nei tardytojų seniai policijoje nėra, tai gal milicijos laikai, nežiūrėkime į tą galą dėl įgaliotinių. Reforma, kokia ji buvo, sakyti, kad nepasiteisino, tikrai negalima sakyti. Taip, dėl prevencinio darbo yra tam tikrų klausimų.

Dabar dėl neuniformuotų. Net ir tie žmonės, kurie patruliuoja, visi yra uniformuoti, nėra nė vieno neuniformuoto, kuris patruliuotų arba stabdytų. Su tuo skaudžiu įvykiu tikrai nereikėtų sieti, kadangi tai buvo kitoks nusikalstamos veiklos modelis, nesusijęs su galimu policijos pareigūnu. Bet iš tiesų reikia pritarti, kad saugumo norisi daugiau, aiškumo norisi daugiau, policija tikrai daug deda... parodant visuomenei, kaip ji yra identifikuojama. Ir aš tikrai džiaugiuosi, kad mes net negalime lygintis nei su Bulgarija, nei su Rumunija pagal mūsų saugumo lygį.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Navickienė. Ir paskutinis bus V. Kamblevičius. M. Navickienė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mano klausimas būtų gerbiamam premjerui. Norėčiau, kad į šį klausimą trumpai atsakytų ir gerbiamas užsienio reikalų ministras. Dabar mes gana daug dėmesio skiriame tautinėms bendrijoms ir santykių gerinimui su tautinėmis bendrijomis. Kalbant apie opius lenkų tautinei bendrijai kylančius klausimus, norėčiau paklausti, ar nemanote, kad yra absurdiška, kai teismas priima sprendimą, kad žmonėms reikėtų išduoti pasą su dviem įrašais, o tuo tarpu jie grįžta iš Migracijos departamento gavę imperatyvų nurodymą sulietuvinti savo pavardę? Ar jūs palaikytumėte iniciatyvą įteisinti trijų raidžių – w, q ir x rašybą varduose ir pavardėse? Ačiū.

S. SKVERNELIS. Aš gal pradėsiu. Klausimas nėra lenkų tautinės mažumos. Tos paminėtos raidės liečia ir kitų tautybių žmones, kurie negali savo pavardės užrašyti originalo kalba, kokia jų pavardė iš tikrųjų yra. Matyt, Migracijos departamentas elgiasi pagal teisės aktų reikalavimus ir kitokio sprendimo priimti negali. Teismų sprendimai teisinio reguliavimo nepakeičia ir nesukuria. Jūs esate labai teisi, šitą sprendimą reikia padaryti čia ir surasti tokį sprendimą, kad vieną kartą galėtume padėti tašką. Aš galiu pasakyti asmeniškai, kaip Seimo narys, būčiau už tai.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Nežinau, nėra susisiekimo ministro, tai turbūt premjeras... Jau išeina.

PIRMININKAS. Premjeras turi susitikimą.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Nesvarbu, kas nors atsakys. Minėjo, kad 500 kilometrų asfaltavimo kelių. Pernai šito plano nepadarėm, šiandien yra kovo 16 diena, saulė ridinėjasi jau tris savaites ir niekas jokių darbų nedaro. Kodėl nedaro, kas gali atsakyti, kodėl nedaro? (*Balsai salėje*)

V. ŠAPOKA. Kadangi premjeras išskubėjo, tai atsakysiu aš. Taip garsiai pareikšti, kad nieko nedaroma, manau, būtų per drąsu. O kalbant už susisiekimo ministrą, manau, kad buvo imtasi daugybės žingsnių, kad būtų galima kelius tiesiti žymiai pigiau, negu tai buvo daroma anksčiau, ir išnaudojant tas lėšas, kurios buvo skirtos, padaryti žymiai daugiau. Manau, kad kryptis yra teisinga, ir paspartinus tuos realius darbus tą rezultatą bus galima pasiekti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, nešūkaukime iš vietos! Mes Vyriausybės pusvalandį baigėme, patys sutrumpinome. Ačiū Vyriausybės nariams. Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Degutienė. Prašom, kolege.

15.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projektas Nr. XIII-446 (svarstymas)

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dabar bus Seimo nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario M. Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ svarstymas. Pagal svarstymo reglamentą – diskusija. Kviečiu T. Langaitį. Gerbiami kolegos, turime susitarti, kiek laiko skiriame diskusijai, nes užsirašė septyni Seimo nariai. (*Balsai salėje*) Pusvalandis tinka? Vadinas, fiksuojame nuo to, kai pradeda kalbėti T. Langaitis, pusės valandos reglamentą diskusijai. Tas Seimo narys, kuris individualiai išeina diskutuoti – penkios minutės, jeigu frakcijos vardu – septynios minutės. Prašau. T. Langaitis. Į tribūną. Nenorite jau? Diskusijoje atsako dalyvauti. Kviečiu A. Skardžių. Irgi nėra. R. Morkūnaitė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, iš tikrųjų šiandien toks audringas mūsų posėdis, karštas, daug įvairių klausimų. Vienas iš jų, apie kurį kalbame dabar. Iš tikrųjų palaikau būdą, kurį siūlėme nuo pat pradžių, – pradėti tyrimą, kuris leistų susipažinti su visa VSD medžiaga ir galbūt išplėstų atskleidžiamų susijusių politikos pareigūnų ratą. Tai vestų į apkaltą ne tik ponui M. Basčiui, bet ir pasiūlytų mums visiems daugiau skaidrumo.

Madinga kalbėti, kad turime atsikratyti priklausomybės nuo Rusijos. Tą ne sykį yra paminėjęs ir gerbiamas A. Skardžius, tačiau turime kalbėti konkrečiai. Mes žinome, kad tarp mūsų gali būti žmonių, kuriems daro įtaką Rusijos politikai, Rusijos suinteresuotos grupės. Rusijos įtaka skleidžiasi per konkrečius pareigūnus tiek Seime, tiek, matyt, ir kitose mūsų struktūrose. Man yra gėda, kad net Seime šitą įtaką mes jaučiame, ir todėl esu už visišką skaidrumą. Seimas turi eiti tuo keliu, kuris leistų mums pamatyti visą vaizdą. Kviečiu kolegas balsuoti atsakingai, kad Seimas netaptų stogu galimai prieš Lietuvos interesus Rusijos naudai veikiantiems politikams. Dėkui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, nors buvau prieš tai paskelbusi, kad kalba A. Skardžius, jis kalbėjosi su ministru, gal leisime jam dabar kalbėti ir paskui T. Langaičiui taip pat leisime kalbėti.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Čia mano kolegė turbūt paliko raštą...

PIRMININKĖ. Aš labai atsiprašau. Gerbiami ministrai ir Seimo nariai, kurie norite su ministrais pabendrauti, prašome išeiti už Seimo salės durų! Ačiū.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, išties parlamento istorijoje turbūt pirmas atvejis, kada parlamentarui bandoma inicijuoti apkaltą dėl to, kad jam neišduota pažyma galimai dėl kažkokių galimų grėsmių, kad jis neišduotų kažko. Palaukite, ar mes kandidatuodami į aukščiausią valstybės instituciją, į nepriklausomą demokratinės valstybės instituciją prieš tai turime užpildyti pažymas? Galbūt, galbūt tai yra priimtina kokioje nors nedemokratinėje valstybėje, bet nepriklausomoje Lietuvoje dvidešimt septintaisiais metais jos gyvavimo tokie dalykai turbūt yra nesuprantami, nesuvokiami ir turbūt dar apie tai bus daug kalbama. Kad būtų užimtos tam tikros pareigos, galbūt tai galima kvestionuoti. Aš nekalbu apie pažymos turinį, aš kalbu apie precedentą.

Štai mes šiandien sveikinome tris naujus Konstitucinio Teismo teisėjus. Lankantis mūsų frakcijoje ir diskutuojant su jais paaiškėjo, kad pats parlamentas nesusitvarkė teisinio reglamento ir kenčia dėl to, kad nėra reglamentuota jokia apeliacine tvarka... į pažymų turinį apie politiko, kurį kaip musę galima užmušti laikraščiu, reputacijos sugadinimą. Kaip jau minėjau, iškeliavo anapilin anksčiau buvę kolegos Seimo nariai, kurie buvo linksniuojami juoduosiuose sąrašuose. Tai kuriuo keliu, brangieji, mes einame? Atsikvošėkime ir nebūkime šventesni už patį popiežių.

Galėčiau vardinti tikrai daug visokiausių abejotinų sandorių. Šiandien yra įregistruota keletas iš jų Seimo nutarime prašant Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto ištirti tikrai rimtus sandorius, kurie jau iš esmės padarė žalą valstybei, jos saugumui, nacionaliniam interesui, bet nė viena valstybės institucija kažkodėl nedrįso net pajudinti šių klausimų. Dabar viskas atsisuko prieš parlamento narį, kuris negavo pažymos.

Galbūt nesimėgaukime kaip tos piranijos tuo kraujo lašu ir neteiskime savo artimo, bičiulio, parlamento nario, tiesiog išnagrinėkime net ir konstitucingumo prasme parlamentaro statusą, parlamentaro nepriklausomumą ir jo pareigą gauti iš kokios nors tarnybos, kad ir labai svarbios, kokią nors pažymą. Gal kalbėkime apie pažymos turinį, apie padarytą žalą valstybei? Tada atsakomybė, be abejo, yra neišvengiama, bet šioje stadijoje, aš manau, tikrai yra nesąžininga net dėl priesaikos, kurią jūs kiekvienas davėte padėję ranką ant Konstitucijos. Vadovaukimes Konstitucija! Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Tada kviečiu T. Langaitį.

T. LANGAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, dūmų uždanga pakilo kalbant gerbiama A. Skardžiui. Turbūt kolega nesuprato ir pats, ką tiksliai norėjo pasakyti. Tiesiog sukelti abejonių.

Šiandien turime svarbų sprendimą išties neleisti paslėpti už vienokios ar kitokios dūmų uždangos kolegą dėl galimai netinkamo elgesio ir atliktų veiksmų, kurie galimai padarė žalą valstybei ar kėlė riziką. Tam mes turime sudaryti laikinąją tyrimo komisiją, kad plačiu spektru ištirtume VSD nurodytas veiklas, faktus, pažiūrėtume, ar atrasime dar daugiau objektų ir subjektų, susijusių su šitomis veikomis, ir tada susidarysime vaizdą. Turėdami visą informaciją, galėsime nuspręsti, ar yra pagrindas apkaltai, ar nėra pagrindo apkaltai. Tada spręsimės dėl apkaltos kiekvienas pagal savo sąžinę ir vadovaudamiesi laisvu mandatu. Nepasiduokite manipuliacijoms ir bandymams pridengti kolegą. Dirbkime komisijose, ar tai bus viena, ar dvi, ar vienu, ar kitu formatu. Mes siūlome dirbti maksimalia apimtimi, ištirti visą laikotarpį galimų veikų ir išties turint visą informaciją visiems kartu siūlau priimti sprendimą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, iš tikro labai keistai šitas klausimas kilo ir aš į visas šitas konservatorių iniciatyvas žiūriu daug plačiau. Šiandien pagrindinis tikslas – suskaldyti valdančiąją daugumą, suskaldyti pačius valstiečius ir kaip nors destabilizuoti padėtį valstybėje. Todėl vakar taip greitai ryte sudarytoje darbotvarkėje nebuvo šito klausimo. Pirmą kartą, kiek esu Seime (jau tuoj bus daugiau nei 25 metai), staiga po pietų atsiranda klausimas ir reikia M. Bastį... Pateikimas, svarstymas, priėmimas ir apkalta M. Basčiui.

M. Bastys tikrai ne pirmą kadenciją Seimo narys. Paprasčiau pertraukos frakcijos vardu. Seimas nubalsavo, kad būtų pertrauka.

Kodėl prašiau pertraukos? Man norėjosi su kitais Seimo nariais papildyti šį nutarimo projektą tikrai labai svarbiais klausimais. Aš manau, dar gal priėmimo stadijoje papildysiu ir pono A. Ku-

biliaus bendradarbiavimu su rusų kompanija „Dujotekana“. Ir liberalai buvo finansuojami, ir konservatorių įsteigti institutai buvo finansuojami „Dujotekanos“, ir ne kartą buvo susitikęs A. Kubilius (ir ne tik A. Kubilius) su „Dujotekanos“ atstovais. Bet kodėl čia jiems nei apkaltų, nei nieko?

Antras dalykas. Pažiūrėkite, Seimas buvo sudaręs komisiją ir vertino visą Konservatorių partijos veiklą. Taigi aiškiai įvardino – tai partija, artimai susijusi su teroristinėmis organizacijomis. Ne komisija patvirtino, o Seimas patvirtino. Dabar teroristinės organizacijos nariai, susiję, gali gauti pažymą ir laisvai teisti kitus. Kokioje mes čia valstybėje, mielieji, gyvename?

Antras dalykas. Aš galiu su V. Putinu susitikti ir aš neišduosiu Lietuvos. Ir su A. Lukašenka galiu susitikti. Jūs gyvenote komunistinėje valstybėje ir buvote Komunistų partijos nariai, ideologai buvote. Ir ponų konservatorių ne vienas buvo ir prokurorai, visokie buvo Seimo nariai. Ką jūs darote?

Svarbiausia – darbai ir ką susitikęs žmogus su vienu ar kitu pareigūnu nuveikė. Ar jis bloga padarė valstybei? Jūs šnekate, kad tik kalbėtumėte. Tris, keturias kadencijas ponas M. Bastys buvo patriotas, dabar jau jis pagal kažkokią pažymą yra tautos išdavikas, o pažymos dažnai irgi yra politizuotos. Pavyzdžiui, aš negaliu pasitikėti tokiu departamentu, kuris kartu su Rusijos specialiosiomis tarnybomis šešerius metus tapė dar nepilnametę gerbiamą E. Kusaitę, įtarinėjo kaip didžiausią teroristę. Jie bendradarbiavo. Aš turiu net išrašus iš teismų, kaip Lietuvos saugumo departamentas bendradarbiavo su Rusijos specialiosiomis tarnybomis, kad nuteistų ar apkaltintų šitą mergaitę, kaip jie pataikavo Maskvai. Mes žinome jų istoriją.

Taip pat Seime protestavau, kad nebūtų Saugumo departamento vadovas KGB rezervistas, bet, deja, konservatoriai palaikė. Jiems buvo *finans* žmogus. Aš badavau, 30 dienų nevalgiau. Negali tos institucijos žmogus, kuris mane ir tautą trėmė, kalino, jis šiandien vadovauja Lietuvos saugumui.

Jūs taip pat prisiminkite pono K. Braziulio, pono V. Damulio – tu, kurie liudijo Lietuvai... Kur šiandien yra Saugumo departamento pareigūnai? Jie šiandien bedarbiai, tautos patriotai. Pasakyta: jūs irgi būsite patriotai ir iš jūsų bus pasityčiota. Jums autoritetas Lietuvos nacionalinio saugumo departamentas?

Aš jau kalbėjau, prisiminkite V. Pociūno žūtį. Taigi tas karininkas išaiškino, kam atiteko Jungtinių Amerikos Valstijų skirti pinigai. Baltarusijos opozicijai. Už tai išsiuntė į Baltarusiją, ten apšmeižė, kad per langą šlapinosi, iškrito ir žuvo. Bylos nėra. Tyrimo nėra. Tie pinigai iššvaistyti.

Saugumo departamentas tik šiuo metu keletą metų pradėjo mažiau politikuoti, bet, manau, šita pažyma tikrai yra rimtas politikavimas. Man gaila, kad valdantieji pasiduoda šitam politikavimui, kurį nuolat palaiko žiniasklaida, ir priima tokius sprendimus. Aš manau, jeigu jūs pritarsite šitiems dviem siūlymams, kuriuos surašė grupė Seimo narių, kur ištirsime konservatorių ryšius, priimtus nutarimus ir padarytą milijardinę finansinę žalą valstybei...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega! Viskas!

P. GRAŽULIS (TTF). ...tai balsuosiu už šitą projektą, o jei ne, balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, čia vienas toks keistas žmogus sakė, kad vardan Lietuvos 30 dienų nevalgė. Ar galėtų vardan tos Lietuvos tris dienas nešnekėti su tokiais prakeiktais visiems kitiems?

Aš, atvirkščiai, noriu parodyti pavyzdį šiandien ir nieko blogo apie M. Bastį nepasakyti (tiesa, jo salėje aš nematau), nes neturiu pagrindo ką nors bloga sakyti. Noriu pasakyti tiek A. Skardžiui, tiek P. Gražuliui – neorganizuojame mes apkaltos, mes formuojame laikinąją tyrimo komisiją, kad išanalizuotų ryšius, galinčius kelti grėsmę, ar tokie ryšiai kelia grėsmę, ar nekelia, ir tik dėl galimybės inicijuoti apkaltą, tuo tarpu štai yra kita iniciatyva, kai iš karto griebiasi apkaltos. Tai kalk, Petrai, prie kryžiaus ne mus, o kitu atveju kalbėt vėl eik į tribūną, jeigu negali patylėti.

Mano manymu, einame civilizuoti keliu, tuo labiau kad Valstybės saugumo departamentas savo išvadoje yra parašęs, kad „jeigu reikės, pateiksime papildomai informacijos, tarp jos ir įslaptintos, slaptos informacijos“. Seimas negali likti nuošalyje, nereaguoti į tuos žodžius, jeigu yra sakoma „Yra dar informacijos.“ Ji rimta, nerimta, sėskime, analizuokime. Laikinoji tyrimo grupė

tegul išanalizuoja. Sąžiningai pasakysiu, aš norėčiau, kad pasakytų ir nustatytų, kad M. Basčio ryšiai nekeltų grėsmės Lietuvai, ir tuo istorija baigtųsi, ir nereiktų pereiti prie apkaltos. Tikrai nesergu jokiomis manijomis, kad reikia ištaškyti, išgainioti vien dėl to, kad kitokiai politinei jėgai priklausu.

Tačiau sąžiningai, kita vertus, pasakykime, kad yra skandalas, jeigu vienas iš Seimo vadovų negauna leidimo dirbti su įslaptinta informacija. Man asmeniškai tai kelia susirūpinimą ir nerimą, todėl aš manau, kad šita komisija turi pradėti darbą. Norėčiau, kad būtų geras rezultatas, pozityvus visam Seimui, nes priešingu atveju, jeigu bus nustatyta, kad tie ryšiai kelia grėsmę, tai yra šešėlis ir Seimui. Nekalbu sąmoningai apie politines partijas, tačiau visi gali sakyti – štai, ten kažkas kažką. Petras jau dabar sako – kažkas kažką ten turi, su „Dujotekana“ susitikinėja ir panašiai. Aš žiūriu normaliai, pabandykime šį darbą padaryti, sukurkime komisiją, pradėkime tirti. Kuo baigsis? Pasižiūrėsime.

Kita iniciatyva, kai kalbama apie apkaltą. Kadangi aš ten nekalbėsiu, tai iš karto pasakau, man keisčiau atrodo, kad neanalizuokime, o iš karto pasakykime, kad einame apkaltos link. Tai toks, mano manymu, yra skirtumas štai šių dviejų iniciatyvų. Galbūt jos ir gali eiti lygiagrečiai, bet žiūrėkime, jeigu kiti iniciatoriai iš karto kalba apie apkaltą, teoriškai gali atsitikti taip: kitą savaitę M. Basčiui skelbiama apkalta ir niekas tada nebeanalizuos, ta komisija, kurią šiandien siūlau sudaryti, nebetirs jokių galimų ryšių. Šiokios tokios logikos trūksta, galbūt gali dirbti ir abidvi komisijos lygiagrečiai, bet žiūrėkime, kad neatrodytume juokingai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Aš tiesiog norėjau pasakyti kelis žodžius iš savo, kaip diplomato, patirties. Mes, svarstydami tokius klausimus, neturėtume užmiršti, kad kiekvienas mūsų sprendimas ir žodis yra sekamas užsienio partnerių. Štai ką tik šiame balkone buvo Izraelio vicepremjeras, kiekvienas žodis sekamas mūsų transatlantinių partnerių. Artėja labai rimti sprendimai, artėja NATO *samitas*, mes nežinom, kaip iš tikrųjų tas pasaulis susiklostys, koks jis bus perdalintas. Mūsų patikimumas yra labai svarbus, todėl norėčiau paprieštarauti ponui A. Skardžiui, tai nėra vieno Seimo nario klausimas ar vienos pažymos klausimas. Aš norėčiau pritarti ponui E. Gentvilui, čia net nėra nei kairė, nei dešinė, čia yra šito Seimo reputacijos klausimas, ar mes sugebame priimti suverenius sprendimus, ar mes sugebame priimti sprendimus, kuriems niekas nedarų įtakos. Tada mes galėsime atrodyti patikimai, prašyti partnerių apsaugos, gynybos ir ko tik nori. Bet jeigu mums daroma įtaka, tai yra visai kitas reikalas. Todėl būtų labai gerai sudaryti tą komisiją ir nusiplauti tuos galimus įtarimus, kurie dabar kyka. Labai prašau visų balsuoti ir pagalvoti apie bendrą visų mūsų atsakomybę už šitą valstybę, ne už vieną narį, ne už vieną pažymą. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir paskutinis – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, svarstome gana svarbų klausimą. Jeigu yra kitos valstybės paveikiamų asmenų parlamente, o jie dar eina aukštas pareigas, tai valstybė gali būti stipriai paveikiama, mes galime turėti rimtų problemų. Tai tokį dalyką palikti netyrinėtą būtų nedovanotina.

Pasitikėti Rusija, savo didžiąja kaimyne, mes neturime pagrindo, nes Rusija nebepasitiki jau daugelis pasaulio valstybių, dėl Rusijos kilo skandalas Jungtinėse Amerikos Valstijose. Jungtinėse Amerikos Valstijose yra abejojama, ar Rusija nedarė įtakos Prezidento rinkimams. Vokietija perspėjo Rusiją, kad jinais nesikėsintų į rudenį vyksiančius parlamento rinkimus. Lygiai taip pat ir kitos valstybės perspėjo Rusiją, kad mažiau kištųsi į jų politinius procesus. Valstybės net abejoja, kad Rusija Europoje labai aktyviai kišasi į tų valstybių politinius procesus ir daro įtaką ir jų politikams. Tai tokios abejonės nėra.

Štai kada Valstybės saugumo departamentas, kuriam yra pagal pareigas priskirta sekti šiuos procesus, pasako labai aiškiai, kad M. Basčiu negalima pasitikėti ir jie neteiks slaptos informacijos jam, ir įvardina aplinkybes dėl ko, tai yra skandalingas dalykas. Tirti ar netirti, šio klausimo net nebegali būti, mes privalome tikrai pasielgti taip, kad šitos aplinkybės būtų tiriamos. Jos tikrai gali būti tiriamos ir vienos, ir kitos komisijos.

Dabar P. Gražulis rūpinasi, kad būtų tiriamos ir kitos aplinkybės. Be abejo, visų kitų asmenų, jeigu tokių čia būtų, reikėtų irgi iširti. Aš pritariu jam tikrai, jeigu taip būtų, tai čia net abejonių nekyla. Bet mes turime vieną atvejį, tai šitą atvejį irgi turbūt, Petrai, reikėtų tirti? Tai tirkime tai, ką konkrečiai šiandieną turime, o ne tas spėlionės, kurios yra tik spėlionės.

Kolegos, tikrai paveskime Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui tirti M. Basčio situaciją, sudarykime specialiąją komisiją tirti, laikinąją komisiją tirti jo atvejį ir nebegaiškime...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Labai ačiū, kolegos. Labai laiku suspėjome, pats tas. Dabar svarstyti yra įregistruoti siūlymai dėl šio Seimo nutarimo. Pirmiausia yra A. Širinskienės dėl 1 straipsnio. Prašau, Agne.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog norėčiau padėkoti Seimo nariui A. Anušauskui, kuris taip pat įregistravo pasiūlymą dėl 1 straipsnio, ir tiesiog paprašyčiau kolegų balsuoti už Seimo nario A. Anušausko pasiūlymą. Savąjį aš atsiimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiama A. Širinskienė atsiėmė. Tai tada dėl 1 straipsnio yra registruotas A. Anušausko pasiūlymas. Prašau pateikti. Gerbiamas Anušauskai, pateikite siūlymą!

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, siūlymo esmė yra pavesti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti tyrimą dėl galimų grėsmių nacionaliniam saugumui, suteikiant laikinosios komisijos įgaliojimus. Aš tiktai pabrėžiu, kuo skiriasi. Vis dėlto čia daugiau nieko keisti iš esmės nereikia, tiktai laikinosios komisijos įgaliojimų suteikimas suteikia galimybes kviestis asmenis, imti jų pasižadėjimus sakyti tiesą, kaip sakoma, nenuslepiančios informacijos. Ir tyrimo pabaigoje daromos išvados, kurios gali liesti rekomendacijas valstybės institucijoms, kad tokios situacijos nesikartotų ir t. t. Tai yra ne dėl vieno, nebūtinai tiktai į vieną asmenį orientuotos tos išvados, jos gali turėti ir kokias nors institucijoms adresuotas rekomendacijas. Todėl aš tiesiog kreipiuosi dar kartą, čia mūsų Seimo praktika, kad komitetui pavedama kartu suteikiant laikinosios komisijos įgaliojimus.

PIRMININKĖ. Dėl pasiūlymo vienas – už, vienas – prieš. (*Balsai salėje*) Nėra norinčių kalbėti.

Balsuojame. Kas pritariate gerbiamojo A. Anušausko siūlymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Taip, balsavo 105 Seimo nariai: už – 86, prieš – 2, susilaikė 17. Taigi, 1 straipsnio pataisai su A. Anušausko siūloma redakcija (dar kartą ją perskaitau): „Pavesti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (toliau – Komitetas) atlikti tyrimą dėl Seimo nario M. Basčio ryšių galimai keliamų grėsmių Lietuvos nacionaliniam saugumui, suteikiant Komitetui laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimus“... Kadangi, gerbiamieji kolegos, A. Širinskienė atsisakė šito savo siūlymo, bet 1 straipsnio preambulėje buvo A. Širinskienės išbrauktas sakinytis „Laikinosios tyrimo komisijos“, tai jeigu mes priėmėme dabar šį A. Anušausko siūlymą suteikdami komitetui laikinosios tyrimo komisijos įgaliojimus, todėl pavadinimas turėtų būti toks: „Dėl Seimo pavedimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti tyrimą laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario M. Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“. Tokia būtų 1 straipsnio redakcija.

Bet yra gauta dar nemažai pasirašusių Seimo narių A. Skardžiaus, P. Gražulio, A. Butkevičiaus, kitų neskaitau, 1 straipsnio redakcija, bet mes jau apsisprendėm didele dauguma balsuodami, todėl šito klausimo jau nebereikia iš naujo svarstyti. (*Balsai salėje*) Todėl, kad jau Seimas apsisprendė balsuodamas dėl šitos redakcijos. (*Balsai salėje*)

Toliau A. Širinskienės siūlymai dėl 2 straipsnio. Prašau. (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi mes jau priėmėme sprendimą Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui patikėti laikinosios komisijos funkcijas, būtų nuoseklu pritariu mano pasiūlymui išbraukti komisijos sudėtį, nes Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas jau turi savo sudėtį.

PIRMININKĖ. Dėkui. P. Gražulis, pritariantis A. Širinskienės pataisai. Prašau.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamoji posėdžio pirmininke, tai yra grupės Seimo narių pasiūlymai, jūs pirmą kartą vėl net neteikėte jų svarstyti svarstyimo stadijoje. Taip, mes svarstėme vieną pasiūlymą gerbiamojo Seimo nario M. Adomėno, ne M. Adomėno, A. Anušausko pasiūlymą, bet, aš manau, yra ir kitų Seimo narių grupės siūlymas. Taip pat mes jį turime apsvarstyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Skardžius – prieš siūlymą.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Iš tiesų dėl preambulės mes siūlėme išplėsti ir išplėtimas yra būtent toks: „Dėl Seimo pavedimo Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti tyrimą dėl galimų grėsmių nacionaliniam saugumui“, ne tik vieną poną M. Bastį, atsiprašau, ten siūlyme yra išdėstyta, bet būtent išplėsti. Tegul tai būna specialusis statusas. Ponas A. Anušauskas teikia dėl specialiojo statuso, aš visiškai pritariu tam, tačiau išplėtimas, be M. Basčio, mūsų preambulėje yra platesnis.

PIRMININKĖ. Dabar balsuojame dėl A. Širinskienės siūlymo dėl 2 straipsnio. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 85, prieš – 1, susilaikė 12. Pritarta A. Širinskienės siūlymui dėl 2 straipsnio redakcijos.

Dabar 3 straipsnyje iš esmės irgi yra tik korekcija pagal A. Širinskienės 2 straipsnio mūsų balsavimą, tai aš siūlau bendru sutarimu pritarti 3 straipsnio siūlymui.

Dabar 4 straipsnis. Atsižvelgiant į 1 ir 2 straipsnių redakciją 4 straipsnyje vietoj „komisijos“ atsiranda „komitetas“. Ar galime bendru sutarimu tam pritarti? (*Balsai salėje*) P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš dar kartą noriu atkreipti dėmesį į jūsų pirmininkavimą. Grupės Seimo narių pasiūlymų jūs net neteikėte svarstyti. Kadangi apsisprendė dėl vieno A. Širinskienės pasiūlymo, tai jūs neteikėte kitų pasiūlymų. Jūs privalote teikti ir kitus Seimo narių užregistruotus pasiūlymus. Tegul Seimas apsisprendžia ir dėl preambulės, ir dėl kitų siūlymų.

PIRMININKĖ. Reaguodama į gerbiamojo P. Gražulio pasisakymą galiu tik pasakyti, aš pati jokių vienvališku sprendimų nepriimu, taip apsisprendė Seimas balsuodamas dėl A. Širinskienės siūlymo. (*Balsai salėje*) Jeigu Seimas vieną kartą apsisprendė tuo pačiu klausimu, tai nors ir yra dėl to paties klausimo kitų siūlymas, jūs patys suprantate, kad antrą kartą Seimas jau dėl to paties nebalsuos, nes jis savo valią išreiškė. Todėl aš ir neteikiau balsuoti ir toliau svarstyti. (*Balsai salėje*) Taip, prašau.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Gerbiamoji pirmininke, visą laiką demokratiniam parlamente galima paskelbti dėl preambulės alternatyvų būtent balsavimą, pristatant ir kitai pusei, o ne taip, kad jūs pateikiate kaip patyrusi pirmininkė tam tikrą poziciją ir tada kvestionuojate. Pavyzdžiui, dėl 4 straipsnio taip pat yra 13 Seimo narių, jeigu jums svarbūs tie Seimo nariai parlamente, įpareigoti komitetą. Mes siūlome išplėsti įpareigojimą komitetui savo siūlymais. Mes nekvestionuojame M. Basčio ir taip toliau, mes tiesiog siūlome papildomus komitetui klausimus. Tad, miela pirmininke, leiskite juos pristatyti ir Seimas apsispręs dėl papildomų klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūs visai teisingas, bet A. Širinskienė šio klausimo dar net nepristatė ir mes nebalstavome, kai Seimas apsispręs balsuodamas dėl A. Širinskienės, tada bus viskas aišku ir aš žinošiu, ką daryti toliau. Dabar aš prašau A. Širinskienę pristatyti pataisą dėl 4 straipsnio, kurią jūs įregistravote.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Kadangi mes jau apsisprendėme komitetui paskirti komisijos funkcijas, yra natūralu, kad įgaliojimai turi būti suteikiami komitetui, todėl aš savo pasiūlyme dėl 4 straipsnio ir siūlau išbraukti žodį „komisija“, pridėti žodį „komitetas“.

PIRMININKĖ. A. Anušauskas už tokį siūlymą.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš palaikysčiau tokį siūlymą ir dar kartą pabrėšiu. Čia pateikiama, jeigu matote tekstą, klausimai, kurie yra šiame siūlyme, taip pat jie nėra keičiami. Aš čia nematau jokių prieštaravimų Statutui. Jeigu mes apsisprendžiame dėl tokio varianto balsuodami, tai aš manau, kad apsisprendžiame ir dėl turinio.

PIRMININKĖ. Dabar balsuojame dėl 4 straipsnio pataisų ir A. Širinskienės siūlymų.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 93, prieš nėra, susilaikė 8. 4 straipsnio redakcija, pritariant A. Širinskienės siūlymui.

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Pirmą kartą parlamento istorijoje aš pritariu A. Širinskienės siūlymams, bet aš pritariu ir kitų Seimo narių papildy-

mui. Jūs jų net neleidžiate pristatyti pirmininkaudama! Gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš manau, kad beliko kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją. Jūs pirmą kartą gyvenime grupės Seimo narių pristatytų pataisų, pasiūlymų net neleidžiate pristatyti!

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, jūsų valia kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją dėl mano neetiško pirmininkavimo, aš nieko prieš. Tai yra ne pirmas kartas, kiek aš esu Seime, visada taip yra. Ir tai yra mūsų statutinė praktika. Jeigu vieną kartą Seimas balsuodamas, pažiūrėkite, 98 Seimo nariai... (*Balsai salėje*) Aš pagal straipsnius. (*Balsai salėje: „Leiskite pastabą pristatyti, o jūs galite nebalsuoti už jį.“*) Palaukite, tik nereikia nervintis. Ko mes čia dabar nervinamės? Be nervų. R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolegos, jeigu jūsų pasiūlymuose būtų žodis „papildyti“, mes irgi balsuotume už, o ten yra žodis „pakeisti“. O mes sprendimą jau priėmėme.

PIRMININKĖ. Dabar... (*Balsai salėje*) Prašom.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, tik prašau ne nutraukti mano replikos. 13 Seimo narių, kurie spėjo per trumpą laiką, trijų valandų, suformuluoti siūlymus, siūlo pavesti komitetui nustatyti, kokios partijos ir ar atskiri asmenys, Seimo nariai 2008–2016 metais gavo tiek viešą, tiek neviešą finansinę paramą iš su Rusijos Federacija siejamų įmonių ar per jų tarpininkus. Įvertinti, ar nebuvo daroma įtaka politiniams procesams ir kokią įtaką bei žalą dėl to galėjo patirti Lietuvos valstybė. Nustatyti ir išsiaiškinti, kiek ir kokios Rusijos Federacijos įmonės tiesiogiai ar per tarpininkus įgyvendino ir šiuo metu vykdo Lietuvai svarbius strateginius objektus ir ar politikai, Vyriausybės atstovai turi įtakos šių sprendimų priėmimui ir sutarčių pasirašymui. Ištirti, ar buvęs Ignalinos atominės elektrinės generalinis direktorius ir energetikos viceministras, tuomet ėjęs Ignalinos atominės energetikos valdybos pirmininko pareigas, pasirašydami 2011 m. gruodžio 21 d. tolesnių veiksmų ir ketinimų protokolą, *de facto* sukurdami nepakeičiamą precedentą derybose dėl 55 plus 17,9 mln. eurų papildomo mokėjimo rangovui „Nukem“, kurie dar 2009 metais įgijo Rusijos įmonės „Atomstroyexport“ tapo jos nuosavybe... Priimdami šį sprendimą, ar tuometinės Vyriausybės ir Energetikos ministerijos vadovai nebuvo veikiami „Nukem“ atstovų, ar negavo iš jų atlygio bet kokia forma, ar neviršijo savo įgaliojimų, nepažeidė įstatymų ir ar savo veiksmais nepadarė žalos valstybei dėl savanaudiškų ar kitų asmeninių paskatų. Ištirti, ar „Klaipėdos nafta“, sudarydama sutartį su Rusijos naftos koncerno „Lukoil“ įmone LITASCO 2001 m. rugpjūčio 29 d., kuria perleido valdyti strateginę reikšmę nacionaliam saugumui turinčios įmonės dalį, netenkino Rusijos strateginių interesų. Kokius išpareigojimus šia sutartimi prisiėmė valstybės valdoma įmonė „Klaipėdos nafta“? Kokių tikslų siekė Rusijos įmonė Lietuvoje, mokėdama, tačiau nesinaudodama AB „Klaipėdos nafta“ talpomis ir kita infrastruktūra? Kokius nuostolius per trejų metų šios sutarties galiojimo laikotarpį patyrė „Lietuvos geležinkeliai“ ir valstybinis Klaipėdos jūrų uostas dėl pervežimų ar perkrovimų praradimo? Ar AB „Klaipėdos nafta“ vadovas R. Masiulis...

PIRMININKĖ. Kolega, dvi minutės seniai pasibaigė, aš kantriai klausau.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). ...pasirašydamas šią sutartį, turėjo Ministro Pirmininko A. Kubiliaus, energetikos ministro A. Sekmoko įgaliojimus? Ar AB „Klaipėdos nafta“ (tuoj baigiu, pirmininke) vadovas R. Masiulis, pasirašydamas šią sutartį, turėjo leidimą dirbti su slapta informacija? Kada šis leidimas jam buvo išduotas? Ar AB „Klaipėdos nafta“ vadovui R. Masiuliui, Ministrui Pirmininkui A. Kubiliui, energetikos ministrui A. Sekmokui dėl šios sutarties sudarymo nebuvo daroma įtaka Rusijos kompanijos LITASCO atstovų, Rusijos specialiųjų tarnybų? Ar už savo sprendimus negavo atlygio bet kokia forma? Ar neviršijo savo įgaliojimų, nepadarė žalos valstybei?

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, aš jau turiu jus nutraukti.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Aš suprantu, pirmininke, jums nepatogu tai girdėti.

PIRMININKĖ. Viskas patogu, aš Statuto žiūriu. A. Anušauskas. Trumpos replikos, nutraukčiau momentaliai.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pareiškimams yra, manau, kitas laikas ir juos galima perskaityti posėdžio gale. Šiuo atveju, jeigu jūs buvote numatę tiesiog pakeisti pavadinimą, preambulę, visus klausimus jūs vadinatė papildymu. Registruokite tiesiog visiškai naują teisės aktą ir mes jį svarstysime.

PIRMININKĖ. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji socialdemokratai, koalicijos partneriai, jūs patys užkirtote kelią atsakyti į tuos klausimus. Jums tik reikėjo įrašyti vieną žodį „papildyti“, bet jūs kažkodėl norėjote sukeisti. Dabar turite, ką turite.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, viskas. Agne Širinskiene, aš kreipiuosi į jus. 5 straipsnis.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Dėl 5 straipsnio argumentai yra tie patys. Kadangi komisijos funkcijos yra pavestos komitetui, tai tiesiog nustatydami terminus mes turėtume parašyti, kad komitetas iki šių metų balandžio 14 d. pateikia išvadas.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, kas pritariate A. Širinskienės siūlymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 85, prieš – 1, susilaikė 11. Pritarta po svarstymo su pataisomis, dėl kurių mes jau balsavome. Atsiprašau, čia dėl 5 straipsnio mes pritarėme.

Dabar po svarstymo dėl viso vienas – už, vienas – prieš. T. Langaitis – už. K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, atrodo, kad iš tikrųjų rastas saliamoniškas sprendimas. Artėjame prie teisingo ir gana protingo kompromiso. Pritarkime jam ir eikime dirbti kitų darbų.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – prieš.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Tikrai aš su didžiausia pagarba visą laiką žvelgiau į jus, bet negalima taip elgtis parlamente, važiuoti buldozeriu per ražienas, per ramunes galbūt. Tačiau mūsų siūlymas buvo... (*Balsai salėje*) (*Juokas*) Mūsų siūlymas buvo ne per Ramūną, o per ramunes. Mūsų siūlymas būtent ir buvo papildyti, išplėsti, kad būtų atsakyta į visus klausimus, kad, sakykime, komitetas pats gali tą dalyką išplėsti, bet buvo iš principo neleidžiama net pristatyti. Tai aš neįsivaizduoju demokratiško parlamento. Aš tikiuosi, kad mes neprieisime iki tos stadijos, kad reikės užimti tribūną ir imtis imtynių dėl jos užleidimo. Tai būtų jau, sakykime, padėtas taškas 27 metų Lietuvos parlamentinėje istorijoje. Todėl, gerbiamoji pirmininke, aš siūlyčiau sudaryti redakcinę grupę galų gale ir papildyti tą nutarimą. Šiandien jo nepriimti, o papildyti, jeigu įvyko tam tikras dėl trijų valandų pertraukos skubėjimas, čia dar Miškų įstatymas buvo. Būtent, pritariant mūsų koalicijos partneriams valstiečiams, būtų išplėstas tas tyrimas. Aš suprantu. Suprantu ir poną V. Baką, kurio išklausiu čia daug priekaištų. Paprašyčiau poną V. Baką savo iniciatyva ištirti dar vieną dalyką, kodėl mes 88 mln. permokėjome už bokserius, kurie Vokietijai tuo pačiu metu kainavo 4 mln. dolerių, o mums kainavo 5 mln. dolerių. Tai yra vieša informacija. Išsiaiškink, ar čia mūsų nacionalinio saugumo stiprinimas, ar silpninimas.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, aš tai siūlyčiau tikrai temperatūrą sumažinti, nes kiekvienas Seimo narys turi savo nuomonę. Mes vadovaujamės Statutu, ir tik Seimas savo balsų dauguma nusprendžia, koks tekstas, kokie siūlymai, ir Seimas apsisprendė balsų dauguma taip, kaip apsisprendė. Replika po balsavimo – gerbiamasis V. Bakas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ponui A. Skardžiui noriu pasakyti, kad iš tikrųjų galima registruoti atskiras pataisas ir ištirti viską, ko jūs neištyrėte per visas savo kadencijas.

Ir antras pasiūlymas būtų. Jūs, ko gero, pasodinkite savo kolegą M. Bastį ir pasakykite, kad apskritai jo buvimas čia iš tiesų kelia rimtų problemų. Ir kad galbūt jam verta pasitraukti pačiam. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. P. Saudargas, atsiprašau, nepastebėjau.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Iš tiesų siūlyčiau, būtų labiau principinga Statuto atžvilgiu, nes kolegoms iš kairės aš turiu pasakyti, kad čia yra parlamentas, kurio darbą nulemia Seimo statutas, o ne koks nors hipių vakarėlis. Tai nebėgiokite basi po ražienas. Ir tai, kas vyko prie šoninių mikrofonų, gali būti dėl vedimo tvarkos arba replika po balsavimo. Ne pranešimų skaitymas laisva forma.

PIRMININKĖ. Ir dar viena replika po balsavimo – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Aš norėjau pasakyti, kad iki pietų buvo priimtas sprendimas ypatinga skuba dėl šito nutarimo padaryti trijų valandų per-

trauką. Pertrauka daroma tam, kad Seimo nariai galėtų teikti savo siūlymus, ir kai yra siūlymų, tada turėtų būti sudaryta redakcinė grupė, kuri išnagrinėtų tuos siūlymus ir teiktų Seimui savo išvadą. Jeigu yra keli siūlymai, kurie galbūt tarpusavyje nesusiderina, galbūt dar juos būtų galima sujungti ar dėl jų balsuoti alternatyviai. Bet taip turėjo būti daroma, jeigu nepaskirtas komitetas dėl teisės akto. Kadangi čia yra nutarimas, o ne įstatymo projektas, tai ką gi, belieka...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, aš tai stebiuosi, kad Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas šitaip interpretuoja. Viskas. Dabar kalbame toliau, nes, man atrodo, niekada nesibaigs diskusijos arba replikos. Yra galimybė kiekvienam savo valia balsuoti ir išreikšti poziciją. Mes dar nebalsavome, po svarstymo išreikštos pozicijos už ir prieš.

Taigi balsuojame. Kas po svarstymo pritariate Seimo nutarimui su pataisomis, dėl kurių balsavo Seimas?

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 87, prieš – 1, susilaikė 18. Priėmimo stadija. Pastraipsniui. Prašom. P. Gražulis. Gal jau replika dabar?

P. GRAŽULIS (TTF). Ne, dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Gerai.

P. GRAŽULIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, kad žodį suteiktė dėl vedimo tvarkos. Tikrai grupė Seimo narių triūsėme. Ir taip jau atsitiko, gal savotiškai šiek tiek klaida, kad mūsų pasiūlymai svarstymo stadijoje nebuvo nagrinėjami ir dabar jie negali būti nagrinėjami ir priėmimo stadijoje. Todėl aš frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio, kad mes priėmimo stadijoje galėtume perregistruoti, ar galima net valandai, kaip sutiktume, perregistruoti savo pasiūlymus. Taip, iš tikro čia Valstiečių frakcija yra teisi, vietoj žodžio „papildyti“ buvo įrašytas žodis „pakeisti“ ir apskritai iš esmės keitė šito nutarimo, šitos komisijos sudarymo principus. Todėl, jei mes pakeistume šį žodį priėmimo stadijoje, kad liktų tai, kas yra komisijoje, plius įkeltume du klausimus, tikrai būčiau dėkingas, jeigu sudarytumėte laiko perregistruoti savo pasiūlymus priėmimo stadijoje.

PIRMININKĖ. Kiek laiko pertraukos prašote? (*Balsai salėje*) Kiek? (*Balsai salėje*) Valandos?

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad tikrai nėra labai kur čia skubėti. Galime iki kito posėdžio, paimsime ir perregistruosime.

PIRMININKĖ. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš tai siūlau 30 minučių. Kalbate apie vieno žodžio pakeitimą. Gerai, keiskite. Jeigu per 30 minučių nesugebate parašyti vieno žodžio, tai ką aš galiu pasakyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Jurgis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu tas siūlymas dėl pataisų įregistravimo yra tikrai nuoširdus, tai iš tiesų gal galime bendru sutarimu fiksuoti pertrauką iki valandos. Kai matysime, kad tie pasiūlymai įregistruoti, galėsime tęsti.

PIRMININKĖ. Klausiu P. Gražulio. Ar sutinkate dėl valandos pertraukos?

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad mes turėtume suspėti. Tikrai nedideli pataisymai, priėmimo stadijai pateikti pasiūlymą ir padaryti pakeitimą, vietoj „pakeisti“ mes padarysime „papildyti“.

PIRMININKĖ. Ir dar E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerai, J. Razma sako, jeigu tai nuoširdus. Tvarka, bet aš tada nuoširdžiai noriu pasakyti, kolegos, tai keičia M. Basčio komisiją, dėl M. Basčio ryšių pradedame analizuoti ten. Aš dabar pabūsiu nuoširdus ir pasakysiu. Man irgi 2011 metais kėlė įtarimų šita sutartis su LITASCO ir, jeigu A. Skardžius, P. Gražulis, kiti inicijuoja tyrimo komisiją dėl tos sutarties, balsuoju ir įtikinsiu savo frakciją pritarti tokiai komisijai. Bet ir tai gali būti atskira komisija. Bet dabar komisija dėl M. Basčio ryšių pradeda tyrinėti R. Masiulio ryšius su „Lukoil“ ir LITASCO. Darykime tą pertrauką, bet aš negaliu balsuoti už tokį papildymą, kurį pateiksime.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad darome vienos valandos pertrauką? (*Balsai salėje*) Ar galime? Valandos pertrauka, ir turime galimybę registruoti. Viskas bus pagal Statutą. Čia dar irgi iškilo klausimų, kad jau šiuo klausimu buvo dvi pertraukos, tai iš esmės buvo viena pertrauka pagal 109 straipsnį praėjusį kartą, o trijų valandų pertrauka jau yra pagal ypatingą

gos skubos situacija, todėl ji neskaiciuojama kaip antroji pertrauka. O dabar iš tikrųjų yra antroji pertrauka (vienos valandos) pagal 109 straipsnį.

16.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti Mindaugo Basčio apkaltos procesą pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-456(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, toliau dirbame. Seimo nutarimo „Dėl specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti Mindaugo Basčio apkaltos procesą pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-456. Tai turbūt irgi gerbiamas P. Urbšys? Aš atsiprašau, Povilai, dar vis dėlto yra trys žmonės, užsirašę kalbėti. A. Skardžius. Išėjo. P. Urbšys frakcijos vardu – 7 minutės. Prašom. Diskusija.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš jau viską pasakiau per pristatymą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Gražulis. (*Balsai salėje*) Diskusijoje kaip ir niekas nebenori kalbėti. Yra tik dėl 1 straipsnio vienas keitimas – vietoj A. Kubiliaus įrašant A. Bilotaitę. Ar galime tam visi pritarti? Daugiau jokių siūlymų nėra. Taigi po svarstymo vienas – už, vienas – prieš. Ar galime bendru sutarimu? Nematau norinčių kalbėti. Balsuojame. Kas po svarstymo pritariate nutarimui Nr. XIIIIP-456?

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 100, prieš nėra, susilaikė 8. Po svarstymo pritarta.

Priėmimo stadija. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Priimtas. 2 straipsnis. Priimtas.

Gerbiama kolegose, mums reikia padaryti penkių minučių techninę pertrauką, kad būtų išrinktas komisijos pirmininkas ir pavaduotojas, remiantis priimtu 1 straipsniu. Yra 12 narių. Dar kartą perskaitau narius: R. Andrikis, A. Anušauskas, V. Bakas, D. Gaižauskas, A. Gelūnas, A. Bilotaitė, J. Narkevičius, A. Nekrošius, J. Olekas, V. Sinkevičius, S. Šedbaras ir A. Širinskienė. Būkite malonūs, dabar skubiai susirinkite prie tribūnos, mes penkias minutes pailsėsime. Jūs turite išrinkti komisijos pirmininką, pavaduotoją ir informuoti Sekretoriatą.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegose, taigi tęsiame priėmimą pastraipsniui. 2 straipsnis. Komisijos pirmininku skirti D. Gaižauską. Galime pritarti? 3 straipsnis. Komisijos pirmininko pavaduotoju skirti A. Anušauską. Galime pritarti? Pritarta. 4 straipsnis. Paveisti komisijai tyrimą atlikti ir išvadą parengti iki 2017 m. gegužės 1 dienos. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl viso Seimo nutarimo keturi – už, keturi – prieš. A. Anušauskas – už. Gerbiama kolegose, prašyčiau visų sėstis į savo darbo vietas, nes reikės balsuoti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegose, aš pasakysiu tik vieną dalyką. Kadangi buvo daug kalbama apie tai, ką gali Seimo narys, ko negali, gali susitikinėti, ar tai yra iš karto grėsmės. Prieš kurį laiką, ne dabar, šiek tiek anksčiau, Konstitucinis Teismas kalbėjo apie Seimo nario priešaiką ir laisvo mandato santykį. Ten buvo išvada, aš ją pacituosiu: „Priesiekdamas Seimo narys be sąlygiškai įsipareigoja laikytis visų konstitucinių vertybių, sąžiningai tarnauti Tėvynei. Tarp Seimo nario sąžinės ir Konstitucijos reikalavimų negali būti jokio atotrūkio. Konstitucijoje įtvirtintas laisvas Seimo nario mandatas negali būti suprantamas tik kaip leidimas veikti vien savo nuožiūra, turi veikti vadovaudamasis sąžine ir negali ignoruoti Konstitucijos reikalavimų.“ Tik tą noriu pasakyti ir siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Balsuojame, kolegose. Kas už tai, kad būtų priimtas Seimo nutarimas Nr. XIIIIP-456, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 9. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-456) priimtas. (*Gongas*)

16.40 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-420, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-421, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-422, Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-423, Priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-424, Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-425, Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymo Nr. VIII-546 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-426, Žemės įstatymo Nr. I-446 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-427, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-428 (pateikimo tęsinys)

Dabar kviečiu į tribūną ministrą K. Navicką. Bus Miškų įstatymo 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Prašau.

K. NAVICKAS. Labas vakaras dar kartą. Iš tikrųjų tikiuosi, kad bus leista man pristatyti Miškų įstatymo pakeitimo įstatymą, pertvarką, kaip aš ir esu suplanavęs. Nekartojant to, kas buvo pasakyta, man atrodo, yra svarbu dar kartą pabrėžti, kad reformoms esame pribrendę.

Dabar kelios skaidrės apie tai, kas yra siūloma šitame įstatymo pakeitimo įstatyme. Vietoj 42 juridinių asmenų yra steigama viena valstybės valdoma įmonė, kurios steigėjo funkcijas perima Aplinkos ministerija. Kartu yra likviduojama Generalinė miškų urėdija. Į 42 juridinių asmenų sąveikas įeina ir Valstybinis miškotvarkos institutas. Įstatymas suteikia galimybių lėšas iš Specialiosios miškų programos panaudoti gamtinėms buveinėms tvarkyti.

Dar vienas pakeitimas. Prekybos mediena taisyklės yra perkeliamos į Vyriausybės lygį, dabar yra Aplinkos ministerijos lygmeniu.

Keletas skaidrių apie tai, kas nėra tiesiogiai susiję su šito įstatymo pakeitimu, bet kas yra plačiai diskutuojama ir dėl ko yra nuogąstaujama, kad gali būti vienas ar kitas neigiamas poveikis.

Pati konsolidacija Seimui pritarus, jeigu Seimas pritaria šiais metais, prasidės 2018 m. sausio 1 d. įsteigus centrinę įmonę „Lietuvos valstybiniai miškai“ su 25 regioniniais padaliniais.

Noriu atkreipti dėmesį, kad 25 regioniniai padaliniai, arba 25 urėdijos, kurios neturės juridinio asmens statuso, yra pasiūlytos pačių miškininkų, ir atsižvelgėme į tuos pačius kriterijus, t. y. ne mažiau nei 25 tūkst. hektarų valdomo miško ir ne mažiau kaip 100 tūkst. kub. metrų kertamos medienos apimtys. Tai yra siūlymas miškininkų bendruomenės.

Svarbu pabrėžti, kad šitas įstatymo pakeitimas niekaip nėra susijęs su miškų privatizavimu, nes noriu pabrėžti, kad valstybinės reikšmės miškai yra išimtinė Lietuvos Respublikos nuosavybė ir tai įtvirtinta Konstitucijos 47 straipsnyje. Valstybinė įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“ lieka valstybės įmonė. Tuo labiau kad ji turės kompleksines miškų valdymo funkcijas. Šitos įmonės privatizavimo kelių nėra numatyta ir neplanuojama numatyti.

Ne mažiau svarbu paminėti ir tai, kad, įgyvendinus valstybinių miškų valdymo pertvarką, prekybos mediena sistema bus adaptuota vienai valstybinei miškų valdymo įmonei išlaikant šiuo metu veikiančią principą, kad galimybę sudaryti sutartį dėl medienos pirkimo turi didžiausią kainą aukcione pasiūlęs pirkėjas. Kitokių išimčių niekas neplanuoja ir nėra šitame įstatymo pakeitime. Tiek nacionalinio, tiek regioninio lygmens pirkėjams sąlygos įsigyti medienos iš valstybinių miškų išliks vienodai palankios, kaip yra ir dabar.

Taip pat teikiame Miškų įstatymo projekte numatoma įvesti papildomą saugiklį – nustatyti, kad prekybos mediena taisyklės tvirtins ne Aplinkos ministerija, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Be to, šiose taisyklėse įtvirtintus konkurencijos ir laisvos prekybos principus, kaip iki šiol, turės užtikrinti Konkurencijos taryba ir Europos teisės departamentas.

Svarbu pažymėti ir tai, kad kalbant apie regionų politiką po pertvarkos padalinuose, t. y. miškų urėdijose, bus samdomi rangovai miško darbams. Šitie padaliniai turės teisę tokius darbus

organizuoti. Ir teikiamas tas pats paslaugų paketas gyventojams ir smulkiems ūkio subjektams, kaip ir dabartinėse miškų urėdijose. Tai leis išsaugoti smulkius rangovus regionuose ir paslaugas teikti arčiau namų.

Dar vienas labai svarbus dalykas yra narystė EBPO. Noriu pabrėžti, kad tai yra ne tik aplinkos... arba tai nėra asmeninis vien aplinkos ministro įnoris, tai yra pačios valstybės interesas. Valstybės įmonė „Valdymo tobulinimas ir skaidrinimas“ yra viena iš esminių sąlygų mums siekiant tapti šio elitinio klubo nariais ir būti pripažintiems gebančiais atriboti valstybinių įmonių veiklą nuo siaurų nomenklatūrinių interesų.

Apibendrinamas noriu pasakyti, kad esame seniai pribrendę pertvarkoms, ir siūlau šitam įstatymo pakeitimo paketui pritarti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Gerbiamas ministre, aš norėčiau jūsų paklausti. Iš esmės tai, ką jūs pristatėte, yra kompleksinis visų projektų pristatymas. Teisingai?

K. NAVICKAS. Ten, matote, kadangi visi kiti pakeitimai tiesiog yra techniniai, nes buvo įrašytos urėdijos...

PIRMININKĖ. Taip. Supratau.

K. NAVICKAS. ...o mes keičiame į vieną įmonę. Kad būtų visas kompleksas.

PIRMININKĖ. Gerai. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kadangi kompleksiniame pristatyme pagrindinio su lydimaisiais yra net devyni įstatymai, aš siūlau ne 10 minučių klausti, o laiką iki pusės valandos pratęsti. (*Balsai salėje*) Per daug? (*Balsai salėje*) Kiek siūlote? (*Balsai salėje*) Aš pasiūliau pusę valandos, bet jūs čia dabar šaukiate, kad per daug. Kiti sako – per mažai. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Eugenijau, pasakykite.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, aš pirmiausia kreipiuosi į opoziciją. Paprastai mes sakome, kad rimtas klausimas, nedavėte pakankamai laiko, ir dabar patys jau šaukia – užteks 15 minučių. Manau, kad 30 minučių. Aš jau neturiu šansų paklausti. Žinau, 28-tas, bet normalu. Pusė valandos gal net ir mažai.

PIRMININKĖ. Jūs pritariate mano siūlymui?

E. GENTVILAS (LSF). Taip.

PIRMININKĖ. O valdantieji pritaria? Gerai. Pusės valandos terminas klausti. Pradedame. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Visų pirma aš norėčiau ministro paklausti dėl tos pačios jau aktualios temos – kaštų naudos analizės, kuri yra ir jūsų pristatyme, ir spaudoje, kad sutaupote 13 mln. Tai yra 10 mln. iš tų 400 atleistų darbuotojų. Bet tikrai klausimas, kaip suskaičiavote, nes jeigu imtume darbo užmokesčio fondą, būtų sutaupyta tik 6,6 mln.

Kitas klausimas. Kai analizavote, kiek sutaupysite, ar analizavote, kiek bus išmokėta socialinių išmokų, kompensacijų per savivaldybių biudžetus?

Dar vienas klausimas dėl medienos pardavimo. Dabar pristatydamas sakėte, kad didžiausia kaina nulems pirkimą. Viskas gerai. Bet kaip tai atsilieps smulkiems medienos perdirbėjams?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimus. Į pirmą dalį atsakau: taip, mes skaičiavome ir buvo skaičiuota ne tik darbuotojai, bet ir darbo vietos, ir iš ten tas skaičius – 13 mln. yra gautas.

Dėl išlaidų. Yra planuojama, kad pirmais metais iki 5 mln., kurie daugiausia bus darbuotojų kompensacijoms išmokėti.

Dėl prekybos mediena principo. Ir dabar yra sugraduojami kontraktai. Yra ilgalaikiai kontraktai 60 %, trumpalaikiai ir mažieji. Tai bus apribojama taisyklėmis, kaip ir minėjau, ir tai jau bus ne Aplinkos ministerijos prerogatyva, bet Vyriausybės.

Ką galima apibrėžti ir ką mes galvojame, kad apibrėšime? Galima apibrėžti tam tikrus maksimalius kiekius vieno aukciono metu, kiek gali pirkti atsižvelgiant į rinkos poreikius, ir kad nebūtų dominavimo rinkoje kitų mažų pirkėjų sąskaita.

PIRMININKĖ. Klausia P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre, man atrodo, galima konstatuoti, kad jūs ne visai išlaikėte pažadą, duotą mūsų komitetui. Mes Aplinkos apsaugos komiteje pačioje kadencijos pradžioje buvome susitikę ir tarėmės, kalbėjome, kad ateisite pirmiausia su vizija, su strategija pas mus ir mes, detalčiai matydami vaizdą, išdiskutavę, kokia bus ši reforma,

eisime į Seimo salę su įstatymu. Šiandien, kaip jūs matote, daug Seimo narių įregistravo netgi atskirus įstatymo projektus, matyt, taip atliepdami situaciją, kurią jūs sudarėte, norėdami tiesiog per vienus metus padaryti visiškai kardinalią reformą. Juolab aš sutinku, kad reforma reikalinga, tačiau reformos reikia, pavyzdžiui, atliekų sektoriuje, kur yra milijonai taip pat plaunami ir šešėlinė ekonomika milijoninė. Tai ten mes reformos nedarome, darome čia. Kaip jūs manote, ar gerai nesilaikyti pažadų?

K. NAVICKAS. Dėl reformų, tai jos visos eina lygiagrečiai, atliekų sektoriaus taip pat. Šiuo atveju tiek Vyriausybė, tiek Aplinkos ministerija turi savo prioritetus ir pristato, t. y. priima sprendimus, kokia tvarka visa tai turi keliauti.

Dėl atliekų yra daugiau kompleksinis klausimas ir daugiau įstatymų keitimas, mes ta linkme dirbame ir taip pat pristatysime šią viziją.

Dėl išdiskutavimo man atrodo, kad jau buvo pakankamai daug ir plačiai nuo seno, iš anksčiau išdiskutuota ir visi klausimai atsakyti. Juo labiau jūsų pastaba, kad mes siekiame per vienus metus, tai aš dar kartą noriu pabrėžti, kad eiga yra planuojama nuo kitų metų ir visus metus bus konsolidacija. Taigi mes turime dar daugiau negu pusę metų apsvarstyti, kokie dar gali būti saugikliai, kokie gali būti dalykai, į kuriuos reikėtų atsižvelgti, bet tai jau nebus įstatymo aprėptis, o užteks Vyriausybės ar Aplinkos ministerijos reguliavimo taisyklių.

PIRMININKĖ. Klausia M. Bastys. Nematau. K. Glaveckas. Klausia K. Glaveckas!

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, aš prisimenu tokius garsius akademiko E. Vilko žodžius, jis yra pasakęs: nuogas į dilgėles. Tai aš jums nesakau, kad jūs nuogas į dilgėles, bet iš tikro aplinka ir situacija yra tokia įtempta, kad jums yra gana sunku. Todėl aš linkiu jums atsilaukyti prieš tas visas dilgėles ir padaryti tą, ką jūs pažadėjote, kitaip sakant, to, ko reikia Lietuvai. Ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Ministre, jūs jau atsakėte K. Glaveckui? (*Šurmuly salėje*)

K. NAVICKAS. Tai nebuvo klausimo, ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Vingrienė. (*Šurmuly salėje*)

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas ministre, aš matau, kad dėl reformos reikalingumo neabejoja niekas, bet pirmiausia kyla klausimų dėl galimų saugiklių. Kas kelia nerimą labiausiai, tai vėlgi galima grėsmė sudaryti prielaidas ne tiek privatizuoti, kiek galimai išnuomoti miškus nepasiteisinus reformos sąlygomis. Ar yra numatytas saugiklis šiuo atveju? Ar taip pat yra numatyti saugikliai, užkertantys kelią monopoliniam dominavimui medienos pardavimo sektoriuje? Kokios bus sudarytos sąlygos smulkioms medienos pramonės įmonėms įsigyti medieną tiesiogiai, o ne iš vieno asmens, kuris globalios rinkos sąlygomis galbūt galėtų įsigyti visą medieną, esant vienai įmonei? Ir dar vienas klausimas būtų dėl darbuotojų atleidimo. Jūs kalbate apie 400 darbuotojų. Ar iš tikrųjų nebūtų pačios reformos sėkmė ne atsisakyti darbuotojų, o sukurti daugiau darbo vietų, toks yra Vokietijos Bavarijos pavyzdys, nes šiandieną miškotvarkos srityje?..

PIRMININKĖ. Kolege, laikas!

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gamtotvarkos taip pat yra gausybė klausimų.

K. NAVICKAS. Aš nesu tikras, ar į viską sugebėsiu atsakyti. Dėl miškų nacionalizavimo, privatizavimo. Noriu pabrėžti, kad tai ne šito, ne mūsų įstatymo pateikimo kryptis, tai yra Seimo kompetencija tokius įstatymus priimti. Dabar tai yra įteisinta ir saugoma įstatymais.

Dėl prekybos mediena saugiklių, kad nebūtų dominuojama, jeigu gerai atsimenu. Kaip ir sakiau, mes teiksime siūlymus, kaip yra dabar, kokiomis maždaug proporcijomis yra perkami medienos kiekiai, kad nebūtų dominavimo, ir galima proporcijas įvesti, pagal kiekius apribojimus. Čia yra jau Vyriausybės nutarimo turinys.

Dėl darbo vietų minėjote, tai šiuo atveju noriu labai atsakingai pasakyti, būkime *biedni*, bet teisingi. Vien valstybinėmis įmonėmis regionų nesukursime, vien valstybinės įmonės neištempis visos ekonomikos, turime kurti ir visas kitas pridėtinę vertę turinčias įmones arba verslus tuose pačiuose regionuose.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). O dėl smulkių?

K. NAVICKAS. Dėl tų pačių bendrųjų funkcijų, tai čia tiesiog yra bendrosios funkcijos, kurios nėra tokios svarbios tiesiogiai dirbantiesiems miškuose. (*Balsai salėje*) Dar ką nors? Didelių pramonės įmonių? (*Balsai salėje*) Ai, smulkių.

Smulkių pramonės įmonių tai ir dabar yra tas 10 % paliktas, mes svarstome. Viena vertus, tai galima aukciono metu apibrėžti regionais, kur palieki tuos 10 %, greičiausiai taip ir padarysime, kad bus aukciono metu skirtos tam, tam regionui tokios kvotos.

PIRMININKĖ. Aš noriu priminti, kad klausimui – minutė, atsakymui – dvi minutės. Dabar klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Nors aš lieku prie savo nuomonės, kad mano variantas geresnis, bet vis dėlto užduosiu klausimą. Jūs paminėjote daugelį susitikimų, ar galėtumėte paminėti, ką iš tų susitikimų perėmėte ir dabar į savo šitą variantą įtraukiate? Ar mes dar turime galimybę, kaip kalbėjome, pavyzdžiui, komitete teikti pasiūlymus, nes jūs frakcijoje pristatėte, kad galbūt viena įmonė, bet galbūt 25 savarankiški filialai, tai kalbėjimo metu buvo? Ar matytumėte dar tam tikrą erdvę, kur mes galėtume tartis, kaip patobulinti jūsų teikiamą pasiūlymą?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Tai dėl susitikimo pirmiausia atsirado 25 regioniniai centrai. Dėl susitikimo buvo pradėta ir sutarta, kokio autonomiškumo reikia tiems regionams. Čia jau yra visiškai iš dabartinių darbuotojų, aišku, natūralus siekis yra turėti maksimaliai, bet čia yra kompromisiniai variantai.

Dėl pasiūlymų. Taip, yra sutarimas, kad dabar, kai yra imta svarstyti, tai bendra tvarka yra toliau tobulinama. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, mums, kaip regiono atstovams, šiek tiek rūpi ir darbo vietos. Kiekviena darbo vieta labai svarbi regione, tuo labiau kad nieko nėra pasiūlyta alternatyviai kol kas, viskas mažinama ir t. t. Aš suprantu, kad valstybės įmonių sąskaita negalima spręsti dėl darbo vietų, tačiau, kalbant apie efektyvumą, gal galėtumėte paminėti, kas buvo neefektyvu, be to, kad buvo galbūt vieno ar kito etato ten per daug, buhalterių ir panašiai. Kiek teko stebėti, jos pakankamai efektyviai dirba ir pelningai. Tai gal galėtumėte paminėti keletą atvejų, kas jums atrodo labai labai neefektyvu, kas verta dėmesio pertvarkyti?

K. NAVICKAS. Pirmiausia dėl regionų. Kaip tik buvimas ar įsteigimas vienos įmonės ir leidžia spręsti šiuos klausimus, nes tada gali paskirstyti daugiau darbo vietų reikalaujančius darbus tiems regionams, kur yra didelis nedarbas. Plius, antras kriterijus turėtų būti gamtinės ar gamtiškai jautrios teritorijos, kur galingą miško ruošimo techniką ne visada būtina taikyti arba jina yra kenksminga, gali turėti poveikį. Tai tas leidžia ir tai mes darysime per ilgalaikes programas, atsižvelgdami į regionų skirtumus.

O dėl skaičių, skaičiai yra ne mūsų suskaičiuoti, o Valstybinių įmonių koordinavimo centro. Tai, ką mes turime, tai aš dabar... Štai, radau! Tai mes turime 2,3 % pelningumo, lyginant su „Lietuvos energija“ – 9,8 %, „Klaipėdos nafta“ – 11,9 %, bendras energetikos sektorius – 5,6 %, o visas bendras Lietuvos valstybės valdomų įmonių pelningumas yra 4,9. Taigi mes šiuo atveju gerokai atsilikame ir pagal šitą rodiklį.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, labai norėjau klausti apie naudos ir kaštų santykį, bet jūs čia atsakė kolegomis, nelabai aš tikiu ja, nes prieš aštuonerius ar devynerius metus labai panašų siūlymą teikė „Sodros“, tada kalbėjo apie 10 mln., po dvejų metų buvo nulis, su darbo biržomis buvo panašiai, kai naikino darbo vietas rajonuose ir centralizavome. Na, laikas parodys ir jis bus geriausias mūsų ginčo sprendėjas. Bet mano klausimas būtų toks, jūs pasakėte, kad prieš tai buvęs ministras vykdė kažkieno *zadanijas*, o jūs vykdomėte politinę valią. (*Balsai salėje*) Aš labai norėčiau, kad jūs galėtumėte įvardyti, kieno politinę valią jūs vykdomėte?

K. NAVICKAS. Lietuvos Respublikos Seimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, ministre, už pristatymą. Iš tikrųjų daug aistrų reikalaujantis klausimas, iš tikrųjų daug esame girdėję ir už, ir prieš šitą reformą. Visi turbūt sutinkame, kad reforma reikalinga, visi sutinkame, kad reikia daugiau skaidrumo, daugiau atskaitomybės ir efektyvaus valdymo. Mano klausimas būtų susijęs turbūt su tuo, ko labiausiai baiminasi su mišku susiję žmonės. Tos kalbos apie didelius atleidimus, nors jūs kalbate apie kur

kas mažesnius skaičius, ir esu girdėjusi, kad lyg ir buvo siūlymas, ketinimas susitarti su tais žmonėmis, tokį kaip saugiklį uždėti, susitarimą, kad iš tikrųjų tie žmonės, kurie dirba tikrai tiesiogiai miške, savo darbo vietų nepraras? Ar jums pavyko tą susitarimą pasiekti? Kiek man yra girdėta, profsajungos lyg ir pačios nelabai linkusios. Kažin dėl kokių priežasčių? Toks būtų klausimas.

K. NAVICKAS. Saugiklius mes uždėjome. Tai vienas iš tų pirminių susitarimų, kurie įvyko derybose arba pokalbiuose, susitikimuose su miškininkais. Pirmas saugiklis, kurį aš įdėjau kaip ministras, tai kol nėra įstatymo priėmimo, jokių struktūrinių pertvarkų, kad nebūtų nevyktų, kad neatsitiktų taip, kad aukštesnes pareigas užimantys darbuotojai pakeistų žemesnes pareigas užimančius darbuotojus. Tas yra padaryta.

Dėl tų baimių, dėl tų atleidimų, aš nežinau, ką daugiau galiu pasakyti, aš neturiu priemonių. Aš sakau, kad mes atleidžiame tikrai *maximum* iki 400, jeigu oponentai turi kitas priemones ir vėliau atleisti daugiau, tai jie turėtų pateikti argumentus, kaip tą padarys.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, aš noriu jūsų paklausti dėl aukcionų. Kaip jie bus organizuoti, dar sunku... priklausys, kokia struktūra bus, bet pats principas, ar nebus organizuojami atskiri vietos rinkai, kiti – užsienio rinkai, kad iš tikrųjų galų gale nukentės mūsų rinka kainos atžvilgiu. Kaip bus?

K. NAVICKAS. Mes nenumatę tokių instrumentų saugiklių. Teisybės dėlei turiu pasakyti, kad aplinkinės šalys juos naudoja, bet mes nenumatę vien dėl to, kad nebūtume apkaltinti, kad proteguojame vieną ar kitą verslą, net ir Lietuvoje dirbantį. Šioje vietoje, kaip ir sakiau, vienintelis kriterijus yra kaina. O kaip dirbs aukcionas? Jisai taip pat, kaip jis dabar yra. Ir dabar yra medienos aukcionai, parduodama aukciono būdu, kai pirkėjas ir pardavėjas nesusitinka, tik tai bus daroma iš vienos centrinės įmonės. Iš esmės mes tikrai atsižvelgiame į kai kuriuos techninius dalykus ir juos papildome. Jeigu žinote, tai yra tas biobiržos „Baltpool“ aukcionas, tai jie taip panašiai ir veikia. Ten išsiskaido ir tie pirkėjai, išsiskaido ir apimtys. Iš tikrųjų net be reguliavimo jie gana skaidriai ir gana gerai dirba. Juolab patirtis rodo, kad net ir privatūs, tie, kuriems neprivalu per aukcioną parduoti, net ir privatūs biokuro gamintojai joje dalyvauja. Šioje vietoje mes į tuos rodklius... Didelių baimių nematome turėti vieną aukcioną.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Dėkoju. Gerbiamasis ministre, svarstydami šitą klausimą mes gana dažnai kalbame apie neskaidrumą, korupciją. Aš negaliu pasakyti apie kitas savivaldybes, tačiau atstovauju Zarasų kraštui, tikrai noriu pasidžiaugti Zarasų krašto urėdija, Zarasų rajono urėdija, jos žmonėmis, kurie daug dirba. Šalia veiklos, šalia tiesioginės veiklos didžiulė edukacinė veikla, įvairūs konkursai, kuriuos jie organizuoja, tikrai jiems nuoširdus ačiū. Bet norėčiau paklausti jūsų. Sakykite, vis tiek mes kalbame, kad tai neskaidru, nėra tobula. Ar per paskutinius metus buvo tokių rezonansinių bylų, kur būtų urėdai nusikalte, jie būtų nubausti, padaryta žala valstybei, ar galite ką nors pasakyti tuo klausimu?

K. NAVICKAS. Nežinau, ar yra gerai sakyti iš Seimo tribūnos, nes mes, Aplinkos ministerija, nesame ikiteisminio tyrimo institucija. Aš turiu sąrašą ir galiu pasakyti, paskutinis naujausias ar vėliausias... naujausias kontroversinis atsitikimas yra Rietavo miškų urėdijoje, kai STT pateikė įtarimus dėl neskaidrių viešųjų pirkimų, bet aš nenoriu, dėl etikos dalykų nevardysiu visų sąrašų.

PIRMININKĖ. Klausia P. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Ačiū, ministre, kad jūs bent jau neparodėte tų dviejų gandrų, kurie buvo nukrite, nes taip atrodo, kad jie yra kalčiausi, kad būtina vykdyti reformą. Bet jeigu rimtai, dabar jūs nenorite viešinti tų sąrašų. Vadinasi, jų ir nėra. Nes visą laiką...

K. NAVICKAS. Aš jums galėsiu atiduoti.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Palaukite, bet visą laiką ir prieš tai buvo kalbama, kad yra urėdai korumpuoti, urėdijose netvarka, bet, mano duomenimis, urėdijos yra pelningos. Miškai Lietuvoje yra geriausiai prižiūrimi, su FSC sertifikatais, tai man dabar susidaro toks įspūdis, kad mes pajauame melžiamą gerą karvę ir nežinome, kas bus. Man, pavyzdžiui, tikrai labai gaila, kad jūs per penkias minutes pristatėte, kad (...) sistema veiks, jinai ir dabar veikia, kad, kitas straipsnis, miškai priklauso žmonėms, jie ir dabar priklauso žmonėms. Bet ar jums neatrodo, kad jūs dabar lau-

žote 400 žmonių likimus? Miškai valstybės, priklauso žmonėms, o jie dabar paliekami nevilty ir nežinoma, kas bus. Aš norėčiau jums atsakyti, ar tai tikrai? Kas jums trukdė anksčiau centralizuoti buhalteriją, kas trukdė anksčiau galimai gaudyti tuos korumpuotus girininkus arba urėdus? Kas trukdė?

K. NAVICKAS. Aš dar kartą noriu pabrėžti, kad taip, aš jaučiuosi atsakingas ir tvirtas dėl šiūlomoms reformoms. Galima pakartoti visas bėdas vėl iš naujo, nežinau, ar mes toliau kur nueisime, bet tai, ką mes siūlome, tai, kas yra, leidžia mums pirmiausia per aplinkosauginės programos jas vykdyti atsakingai ir ypač aplinkos kokybės sąskaita. Taip pat įvykdyti ir regioninius... atsižvelgti į regioninius skirtumus. Priešingu atveju to padaryti negalima. Kodėl negalima šiandien turėti vienos centralizuotos buhalterijos? Todėl, kad yra skirtingi juridiniai asmenys, tiesiog teisės aktai to nenumato. Tiek iš mano pusės.

PIRMININKĖ. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, kad reikalinga miškų urėdijų reforma, aš manau, kad šiandien vargu ar kuris nors Seimo narys galėtų tam prieštarauti. Bet mane truputį stebina kitas dalykas, kad ta reforma kažkaip pradėta vykdyti arba norima ją įgyvendinti remiantis tam tikrais kaltinimais. Lyg mes jau 28 metus gyvename nepriklausomoje Lietuvoje ir neturime nei mokslininkų, kurie galėtų atlikti visų urėdijų ekonominio efektyvumo ir intensyvumo analizę, pateikti visuomenei, Seimo nariams, kad neefektyviai gal yra technika panaudojama ir nebeefektyviai yra naudojamas turtas, kad dabartiniai reikalavimai tam tikriems dalykams... Reikia atsižvelgti ir kitaip vertinti.

Arba pardavimai. Medienos pardavimas. Reikia lyg ir centralizuoti ikūrus tik vieną įmonę. Jūs pasižiūrėkite į biokuro biržą. Tikrai nebuvo jokių revoliucijų daroma, bet buvo įsteigta birža ir buvo Vyriausybės nutarimu...

PIRMININKĖ. Kolega, klauskite, laikas baigėsi.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Gerai. Taip pat ką kalbėjome apie finansų valdymą, irgi netiesa. Siūlau kitą sykį tikrai, ką ir kalbėjo kai kurie Aplinkos apsaugos komiteto nariai, pateikti išsamesnę analizę ir nebūtų tų nereikalingų diskusijų ir kaltinimų. Jūsų manymu, kiek urėdijų, ar viena bus centralizuota urėdija, ar bus kelios, nes vakar televizijos laidoje supratau, kad jūs jau ruošiatės pritari, kad ir kelios Lietuvoje galėtų būti.

K. NAVICKAS. Gerbiamasis Butkevičiaus, pirmiausia man yra keistas jūsų klausimas, apskritai, kad jūs jį keliate, nes mes tęsiame jūsų reformas, tiesą pasakius, ir nuo jūsų dokumentų mes dulkes nupūtėme. Iš pradžių netgi A. Kubiliaus Vyriausybės, ji 2010 metais buvo parengta. Šioje vietoje tikrai stebina.

O dėl urėdijų. Aš dar kartą sakau, bus 25 urėdijos be juridinio asmens statuso.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, aš čia.

K. NAVICKAS. Aš jus matau.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiamasis ministre, mes vis dėlto norėtume išties, kad valstybėje sprendimai būtų, na, profesionalios Vyriausybės gerąja to žodžio prasme. Vis dėlto naudos kaštų analizė – pirmiausia atsiamatojame, apsvairstome reformą, o ne taip, kad padarome šiandieną reformą, o po to pažiūrime, ką padarėme. Tiesiog elementari logika diktuoja, verslo logika, jeigu mes žiūrime į šią sritį kaip į pajamų šaltinį biudžetui. Aš taip pat esu tarp tų žmonių, kurie su liberalais tada balsavo prieš 42 urėdijas, ir dar pasiūliau įrašyti urėdų pavardes į įstatymą. Bet aš pasisakau tikrai prieš tokį skubotą dalyką. Siūlyčiau grįžti prie praėjusios Vyriausybės projekto, kuris išties buvo suderintas, neskubėti.

K. NAVICKAS. Dėl kaštų ir naudos analizės esminius skaičius mes pateikėme. Noriu pabrėžti, kad čia ne tik ekonominis motyvas lemia šią reformą, taip pat yra ir politiniai dalykai, nes ką įvardijau, žmonių darbo vietų išsaugojimas yra jau politinis dalykas, ne komercinis, gamtosauginių priemonių intensyvesnis naudojimas yra politinis sprendimas, o ne komercinis. Turėkime tai mintyje. Aš nepriimu šitos pastabos dėl nepasirengimo ar skubėjimo, nes, dar kartą sakau, pirmoji diskusija, pati pirmoji diskusija dėl miškų reformos vyko 2007 metais, dar vadovaujant socialdemokratų ministrui A. Kundrotui. Visose tose diskusijose vienaip ar kitaip aš dalyvavau. Iš es-

mės ką mes darome skirtingai dabar – darome labiau socialiai atsakingą reformą išsaugodami darbo vietas, maksimaliai išsaugodami darbo vietas.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Gerbiamasis ministre, visi pritarėme, kad valstybės turtas turi būti valdomas efektyviai ir užtikrinama maksimali finansinė grąža valstybei. Tačiau jokių skaičiavimų nėra, kokią sumą sudarys finansinė grąža po urėdijų reformos, kiek kainuos pati reforma, kurias išlaidas ketinama padengti iš reorganizuojamų valstybės įmonių lėšų, teigiant, kad biudžeto lėšų nereikės. Aiškinamajame rašte rašoma, kad vienos valstybinių miškų valdymo įmonės įsteigimas prisidės prie regionų plėtros ir socialinės atskirties mažinimo, nes tiesiogiai miškuose dirbančių specialistų skaičius iš esmės nebus mažinamas. Gal galite paaiškinti, kaip 400 darbuotojų atleidimas prisidės prie regionų plėtros? Ačiū.

K. NAVICKAS. Į pirmą jūsų klausimo dalį aš jau atsakiau. Dar kartą pakartoju: grąža yra 13 mln., išlaidos daugiausia iki 5 mln. Dėl antrosios dalies dar kartą bandau paaiškinti, kaip yra numatyta. Pirmiausia centrinė įmonė, kuri dabar yra Generalinė miškų urėdija, kelias iš Vilniaus, iš didelio miesto, į Lietuvos regioną, tai vienas poveikis. O kitas poveikis, kaip ir sakiau, per gamtosaugines ir kitas ilgalaikes programas mes galime nukreipti žmones ir žmonių darbo jėgą į tuos regionus, kuriuose didelis nedarbas. O kur yra prie didelių miestų, kur yra ūkiniai miškai, ten galima išnaudoti modernios technikos galimybes. Šitoje struktūroje tokių dalykų negalima padaryti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, vis dėlto aš manau, kad normalios kaštų naudos analizės jūs mums nesate pateikę, kad mes matytume ne tik kiek jūs sutaupysite lėšų, bet koks bus poveikis smulkiems medienos perdirbėjams, kurie yra rangovai, subrangovai esant dabartinei struktūrai, regioninei politikai, ne tik imant vienintelį efektyvumo kriterijų. Vis tiek lieka toks įspūdis, kad reformos varomoji jėga yra stambiųjų medienos pramonės atstovų užsakymas. Kitas dalykas, kuris palieka labai blogą įspūdį, kad jūs ne pirmą kartą, pristatydami reformą, pradedate nuo kaltinimų urėdijų darbuotojams, surasdami vieną kitą tokį atvejį. Žmonės tai supranta kaip visuotinį kaltinimą ir yra dėl to įskaudinti. Ar jūs, išnaudodami tribūną, nenorėtumėte atsiprašyti tų žmonių, kuriuos jūsų nepamatuoti kaltinimai tikrai įskaudino ir įžeidė?

K. NAVICKAS. Aš nesu sakęs, kad visos urėdijos yra korumpuotos. Tokių žodžių aš nesu vartojęs, todėl nepriimu šitos pastabos. Dėl kaštų ir naudos analizės mes jau pasakėme pagrindinius dalykus. Dar kartą galiu pakartoti: 13 mln. grąža... (*Balsai salėje*) Dar kartą noriu pabrėžti tokį dalyką, kad ne vien ekonominis rodiklis arba ne tik ekonominis kriterijus šioje reformoje, šioje pertvarkoje yra esminis. Kaip sakau, yra dar politiniai, regioniniai ir aplinkosauginiai dalykai. Visa kita mes esame pateikę.

PIRMININKĖ. Klausia V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, ministre, už pristatymą. Man iš tiesų labai keista klausyti kolegų, kuriems reikia kažkokių rezonansinių bylų, norint pamatyti vieną ar kitą situaciją. Labai paprastai galiu pasakyti: kiek turime Lietuvoje lentpjūvių, kurios dirba daugiau nei dviem pamainomis? Kiek buvo padaryta investicijų į lentpjūves apskritai per pastaruosius dešimt metų? Galiu pasakyti labai paprastai – nebuvo. Kodėl nebuvo? Todėl, kad nėra stabilumo rinkoje užsitikrinant žaliavą. Šia reforma siekiama labai paprasto tikslo – skaidrumo.

Ir aš iš tiesų dėkoju mūsų girininkams, mūsų miškininkams, kurie puikiai prižiūri miškus, bet yra procesai, kurie nepriklauso nuo jų. Aš sveikinu ministrą žengiant labai nelengvą žingsnį. Sveikinu ir buvusį premjerą, kuris taip pat bandė žengti tą žingsnį. Ministro labai paprastai norėčiau paklausti: ar ši reforma turės įtakos stojant į EBPO Lietuvai 2018 metais, ar ne? Ačiū.

K. NAVICKAS. Besąlygiškai vienas iš dalykų, dėl kurio iš mūsų juokiasi EBPO šalys, tai yra 42 urėdijos, įteisintos įstatyme. Valstybinių įmonių valdymas yra pagrindinė kliūtis šiandien įstoti. Aš noriu pabrėžti, kad trečiądienį Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė taisykles, kriterijus atrenkant valstybinių įmonių valdybos narius. Valdybos nariai atrenkami pagal maksimaliai, mano supratimu, skaidrius kriterijus, didesnę pusę iš jų turi būti nepriklausomi nuo įmonės, niekada neturėję arba mažiau negu trejus metus neturėję santykių su įmone. Iš esmės aš manau, kad

įmonių efektyvumui ir valdymo efektyvumui mes esame visus kelius atvėrę. Čia yra viena iš pagrindinių kliūčių šiandieną.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Matulas. (*Balsas salėje*) Bus laikas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, mano apygardoje yra Biržų ir Pakruojo urėdijos. Buvau susitikęs su darbuotojais. Vidutiniškai, kadangi mažės 400 darbuotojų, po 25 darbuotojus neteks abi urėdijos. Plius medelynai. Sujungus, sustambinus akivaizdu, kad medelyno liks tikriausiai pusė, apie 70 žmonių čia ir čia per vasarą dirba, žiemą dirba. Rangovai. Jūs pasakėte, įsigysite modernią techniką, ir vėlgi apie 70 žmonių. Vienas – moderni technika atlaisvins. Mano apygardoje apie 500 žmonių tiesiogiai arba netiesiogiai palies ta reforma. Kaip jūs galite pasakyti, kaip man balsuoti, kada yra daugybė neatsakytų klausimų ir akivaizdu, kad situacija šitame regione pablogės. Kodėl jūs neatvažiuojate į susitikimus su darbuotojais? Jie labai nori. Jūs balsuokite, darykite kokią norite reformą, bet jūs atvažiuokite asmeniškai išklaudyti jų.

K. NAVICKAS. Ačiū už pastabą. Pirmiausia dėl neatvažiavimo. Aš važinėju į susitikimus, buvau ir Miškininkų sąjungos suvažiavime, kur buvo 350 darbuotojų. Patikėkite, visus nuogastavimus, manau, esame išgirdę, dar turime laiko išgirsti, jeigu ko neišgirdome.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Ten jus nušvilpė.

K. NAVICKAS. Dėl jūsų pastabos dėl prisidėjimo prie regiono aš noriu pasakyti vieną skaičių. Nuo 2002 metų eigulių skaičius sumažėjo daugiau negu dvigubai. Tendencija šiandien yra tiesiogiai dirbančių miškuose žmonių mažėjimo linkme, yra didžiulė tendencija. Mes kaip tik tikimės ir siekiame tai sustabdyti.

PIRMININKĖ. Ministre, šiaip jau pusė valandos baigėsi. Kolegos, mes buvome nusprendę, kad pusė valandos. Labai ačiū ministrui. Kadangi daug projektų, tai aš siūlyčiau 5 – už, 5 – prieš, ne po vieną už ir kitą prieš, kaip dėl vieno, jeigu jūs taip sutinkate. (*Balsai salėje*) Kaip norite? (*Balsai salėje*) Tinka, kaip aš sakau? Gerai, nors J. Olekas sako, kad užteks po du. Gal po du tikrai? (*Balsai salėje*) Tai po du tada, užtenka. (*Balsai salėje*) Gerai, nesiginčijame. K. Glaveckas – už.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, ką mes bekalbėtume, reformas reikės daryti. Akivaizdu, kad pasaulis keičiasi, ekonomika keičiasi ir viskas. Aš kategoriškai nesutinku su tuo, kad tai yra žudymas miškų ir miškuose dirbančių žmonių, mūsų gerų darbuotojų. Jie visi išliks ir bus reikalingi, nes fiziškai reikės prižiūrėti juos, galų gale atsodinti ir kitą dalyką daryti. Tačiau valdymas turėtų būti pakeistas kur kas modernesniu valdymu. O modernesnis valdymas yra galimas per medienos biržą, sakykime, vadinamuosius aukcionus, ir, aišku, iš dalies centralizuota ir suderinta su centralizuotu valdymu. Todėl pasisakydamas prieš 42 urėdijas, kurios akivaizdžiai yra perteklinės ir sudaro tam tikrą pagrindą tiesiog būti išpūstam valstybės sektoriui, ir tą reformą, kurią pasiūlė ministras ir kurią siūlo, aš siūlyčiau visa dėlto palaikyti visą, nes gyvenimas keičiasi, kaip pradėjau sakyti, ir situacija turi pasikeisti ne vėliau, o dabar. O socialdemokratų sakymas, kad tai reikia daryti vėliau, mano supratimu, yra neteisingas, nes tie patys socialdemokratai prieš nedaug laiko, prieš pusę metų, prieš metus siūlė lygiai tokią pat reformą. Todėl aš manau, kad mes turėtume palaikyti šitą iniciatyvą ir pradėti pagaliau eiti reformų keliu. Nes jeigu mes nežengsime šito žingsnio, mes tikrai neturėsime galimybės žengti kitų žingsnių.

Kiti ekonomikos sektoriai bus dar jautresni, ir tas bus akivaizdu. O reformuoti tą ūkį iš tikrųjų reikia, nes tokiu neefektyviu ūkiu mes ilgai nevažiuosime. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Palionis – prieš.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dabar Lietuvoje dauguma reformų vyksta remiantis EBPO rekomendacijomis, ir ką tik Ekonomikos komiteto pirmininkas paklausė, ar šita reforma atsilieps rekomendacijoms, ministro atsakymas buvo, kad taip, atsilieps, išsibrauks 42 urėdijos. Bet pati reforma, ministro pateikta, apima kur kas platesnį aspektą. Klausimas dabar dėl EBPO rekomendacijų. Gal tik užtenka priimti rytinėje darbotvarkėje atmetą pasiūlymą dėl 42 urėdijų? Čia toks retorinis klausimas.

O dabar Vyriausybės programoje yra punktas „Darni miškų politika“, t. y. rašoma, kad sieksime išsaugoti ir kurti darbo vietas miškininkystėje ir medienos pramonėje. Tai šita reforma sako visiškai atvirkščią rezultatą. Lyginant, kokie veiklos modeliai vyksta ir organizuojami Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, ir lyginant miškų ekonominius rodiklius, Lietuva lenkia, kur kas geriau atrodo, palyginti su Latvija, Estija, Švedija.

Man kyla reformų klausimas. Lietuvoje mes turime 95 tūkst. hektarų miškų, kurie vadinami rezerviniais, kurie nepriklauso nei valstybiniam miškams, urėdijoms, nei privatiems. Jie stovi, pūna mediena, net nežinome, kiek ten tos medienos yra. Kodėl reformoje neatsispindi? Tai yra natūralios pajamos, iš kurių mes galėtume eksploatuoti tuos miškus ir sutvarkyti jų ir klasifikaciją, ir kas ten per mediena. O reformoje to nėra.

PIRMININKĖ. T. Langaitis – už. Tada R. Morkūnaitė-Mikulėnienė – už.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų vėlgi pasikartodama, kad visi sutariam, kad reformos reikia, nors yra kaltinimai, kad neišdiskutuota, kad neparuošta. Tačiau visą laiką, jau daug metų kalbame apie tai, kad vis ištinka pasiūlymai netikėtai. Tačiau vieną sykį, pradėjus apie tai kalbėti, konkrečiai padėjus ant stalo dokumentus ir pasiūlymus, galiausiai tą sutarimą būtų galima surasti. Aš iš tikrųjų palaikau ministro pateiktą reformą. Taip, mes vėliau turėsime diskusijų Seime, komitetuose. Aš tikiu, rasime geriausią sprendimą. Bet vardan skaidrumo, efektyvumo ir užtikrinant, kad tie žmonės, kurie tiesiogiai dirba miške, neprarastų savo darbo, aš kviečiu kolegas palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. P. Saudargas – prieš.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Iš tiesų nesu prieš reformą iš esmės, tačiau prisiminkime: turbūt visos partijos, dalyvavusios rinkimuose, savo programose buvo įsirašiusios, kad reikia stabdyti emigraciją, reikia mažinti regioninę atskirtį. Štai ką mes turime! Išdalinysime atleidimų lapelius. *Minimum* 400 urėdijų darbuotojų neteks darbo, plius smulkūs rangovai, kurie dirba miškuose, ir suprantama, kad kai užsakovų yra 42 įmonės, rasti savo nišą smulkiam ir vidutiniam verslui tikrai yra įmanoma. Kai bus vienas užsakovas, sėdintis Vilniuje, kažin ar neliks tik stambieji.

Lygiai taip pat medienos perdirbimo verslas, kuris perka medieną. Ar tikrai visi galės konkuruoti tokiomis sąlygomis, labai didelis klausimas. Į jį nėra atsakyta. Dabar pridėkime šeimos narius ir mes turime dar kelis tūkstančius Lietuvos žmonių, emigravusių į užsienį dėl šios reformos.

Klausimas, kodėl reikia tos reformos? Nes čia, kolegos sako, jos reikia, čia neišdiskutuota. Seniai aišku, kad reikia, tvarka. Bet žiniasklaidos buvo pora argumentų naudojama, kad urėdijos veikia netolygiai ir neefektyviai. Vadinasi, vienos efektyviau, kitos neefektyviau. Mes, aišku, norime, kad valstybės įmonės dirbtų efektyviai.

Ir antras dalykas buvo (kai kur skaidrumas, kai kur yra tam tikri atvejai, nuskambėję žiniasklaidoje) spręsti dvi pagrindines problemas. Tai šias dvi problemas ir spręstų urėdijų jungimas. Tą, ką siūlė kolegos socialdemokratai ryte, tačiau Seimas nepritarė. Tai būtų nuosekliu evoliucijos būdu vykdoma urėdijų pertvarka, sujungiant neefektyviai veikiančias su efektyviai veikiančiomis. Ir mes turėtume problemą išspręstą, ir nereiktų žmonių varyti iš Lietuvos. Aš siūlau Seimui labai gerai pagalvoti prieš balsuojant.

PIRMININKĖ. Taigi, gerbiamieji kolegos, kaip ir sutarėme, baigiame pasisakymus ir balsuojame. Kas po pateikimo pritariate Miškų įstatymo projektui ir lydimesiems, t. y. registracijos Nr. XIIIIP-420, Nr. XIIIIP-421, Nr. XIIIIP-422, Nr. XIIIIP-423, Nr. XIIIIP-454, Nr. XIIIIP-455, Nr. XIIIIP-456, Nr. XIIIIP-457, Nr. XIIIIP-458, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 72, prieš – 8, susilaikė 30. Po pateikimo pritariama. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. (*Balsai salėje*) Tai dėl to reikia balsuoti, ir tik Seimas gali nuspręsti. Kas už tai, kad būtų Vyriausybės siūlymas – už, kas prieš balsuoja – prieš. Balsavimas.

Balsavo 111: už – 8, prieš – 80, susilaikė 23. Taigi ypatingos skubos nebus. Todėl dabar įvardinsiu komitetus. Dėl projekto Nr. XIIIIP-420 pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos, papildomi – Kaimo reikalų, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetai.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pagrindinis – TTK, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas.

Projektas Nr. XIIIIP-422. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos, papildomo nėra. (*Balsai salėje*) Dėl projekto Nr. XIIIIP-423 pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, dėl projekto Nr. XIIIIP-424 pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, dėl projekto Nr. XIIIIP-425 – Aplinkos apsaugos, dėl projekto Nr. XIIIIP-426 – Aplinkos apsaugos, dėl projekto Nr. XIIIIP-427 pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas ir dėl projekto Nr. XIIIIP-428 pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas.

Numatomas svarstymas Seime balandžio 6 dieną. Ar tinka? Galime pritarti? Pritarta.

Replika po balsavimo – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėta labai rimta reforma ir akivaizdu, kad ji tikrai reikalinga, akivaizdu, kad ji mažins darbo vietas regionuose, akivaizdu, kad tai yra skausminga. Klausimas, ar galima tai amortizuoti? Galima. Reikia daryti taip, kad „Sodros“ atsiliepiamų centras būtų perkeltas į Radviliškį. Reikėtų perkėlinėti ir toliau tokias įvairiausias darbo vietas, kurių yra apstu Vilniuje, jos čia nereikalingos, į regionus. Galima amortizuoti tai, ko yra netenkama, galima net pridėti tų darbo vietų regionuose. Apie tai aš šiandien gerą valandą kalbėjau su vidaus reikalų viceministru. Reikia tokios programos ir tokių pilotinių projektų, galima sakyti, pilotinių, jau yra, patirtis jau yra.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas! Čia jau paskaita. A. Salamakinas. Replika.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ačiū. Replika po balsavimo. Mielai kolegos, aš esu nustebęs, kad tiek daug Seimo narių tapo sovietinio valdymo šalininkais. Istorija kokia? Ikikariniais laikais Lietuva laikė 42 urėdijas. Atkūrus nepriklausomybę, 42 urėdijos atkurtos. Dabar mes kuriame *sojūsleschospromą*, tai yra vieną įmonę be jokios konkurencijos, be jokių kitų žingsnių. Ir nesekime pasakų, kad atleisime 400 žmonių, pone Kęstuti Glaveckai, mano drauge. Latviai padarė tokią reformą, atleido 3 tūkst. žmonių, išmetė į gatvę, dabar Latvijai net atimtas sertifikatas. Švedijos žalieji sukilo, po jų reformos irgi iškirto miškus. Taigi, mielieji, galvokime, ką darome, o darome labai klaidingą žingsnį.

PIRMININKĖ. Trumpinkite pasisakymus, nes, žinokite, valanda praėjo po mūsų pertraukos. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, ypač tie, kurie yra Aplinkos apsaugos komitete. Aš norėčiau palinkėti, kad tarp visų šių argumentų, kurie čia buvo, techninių pateikimų, kuriais aš drįščiau abejoti, nes aš patikrinau pagal „Sodra“, atlyginimai ne tokie, kaip pasakė ministras... Noriu atkreipti dėmesį, kad vis dėlto mes kalbame apie miškus, įrašytus Konstitucijoje. Tai pirmiausia yra ilgalaikis valstybės interesas palikti, išsaugoti savo anūkams ir vaikams, o jeigu biznį iškelsite į pirmą, o gamtosaugą į antrą vietą, niekaip jūs jo nesuvaldysite. Todėl reikia labai atsargiai į tuos dalykus žiūrėti darant šitą reformą, kur kai kuriuos dalykus galbūt ir reikia daryti, bet pirmiausia interesas turi būti aplinkosauginis, išsaugojamasis, nes tai yra mūsų visų turtas. Medžiui augti reikia 120 metų, kol jį pradėsi kirsti. Taigi, gerbiamieji, prisiimkime atsakomybę prieš savo kartas, savo ateitį, o net tik dabar sprendami medienos lobistų interesus.

PIRMININKĖ. L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū. Man nepavyko paklausti, neatstovėjau eilės. Manau, kad kai kuriuos motyvus reikia žinoti ir po balsavimo, nes tų balsavimų dar laukia ne vienas. Kolegos, reformos iš tikrųjų reikia, tačiau ne tokios, kurią čia pristatė ponas ministras. Kodėl? Todėl, kad pono ministro lūpomis kalba tie patys argumentai, kuriuos girdėjome praeitoje kadencijoje iš medienos pramonės perdirbimo lobistų. Ponas ministras yra nepatenkintas, kai sakome, kad turįs asmeninių ryšių, asmeninių ryšių su medienos perdirbimo pramonės atstovais. Bet jis jų turi. Turi pusbrolių Mindaugą, kuris vadovauja vienos iš stambiausių Latvijos bendrovių filialui Lietuvoje. Tiesa, ponas ministras suskubo kreiptis į VTEK'ą ir VTEK'as pasakė: ai, pusbroliu – neartimas giminaitis, nereikia čia nieko deklaruoti. Bet čia buvo tas pats VTEK'as, kuris pasakė, kad Gretai nereikia deklaruoti „Agrokoncerno“ mašinos. Žinome, kuo tai baigėsi VTEK'o direktoriui. Kolegos, Lietuva yra pusbrolių ir *švogerių* kraštas, tačiau aš labai linkiu, kad, svarstydami toliau, žinotume tuos faktus, žinotume interesus, žinotume, kur kieno ausys kyšo, ir reformas patikėtume rengti akademikams, miškininkams, ekonomistams ir profesionalams. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dar labai daug norinčių kalbėti. K. Mažeika.

K. MAŽEIKAI (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš tik noriu patikslinti. Kolegos, nereikia čia bauginti ir meluoti, kad yra Latvijos modelis. Mes tikrai apie tai esame daug kalbėję ir nereikia klaidinti tų žmonių, kurie dirba toje sistemoje. Įvyko pateikimas, bus svarstymas, komitete tikrai bus atvira diskusija, visi galės dalyvauti, visi galės teikti pasiūlymus, ir mes dabar tik dalinamės kažkokiomis skambiomis frazėmis. Gal baikime vieną kartą ir pradėkime dirbti. Tikrai bus išklaustytos ir profsajungos, ir pasiūlymai, ir jūs visi galėsite pateikti, ir mes komitete tikrai apie tuos dalykus kalbėsime. Be to, pirmadienį bus konferencija, galite ateiti ir savo argumentus išdėstyti. Prašau, kviečiu.

PIRMININKĖ. Prašau. Gerbiamas J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Balsuodamas už šį projektą pateikimo stadijoje, vadovau-siuosi tuo, kad autoriai yra atviri derinimui, svarstymui ir pakeitimams, kurie turėtų būti išgirsti. Tuo labiau kad miškininkai irgi sutinka su tuo, kad reformos reikia, tačiau sistemos laužyti gal-būt nereikės. Tikiuosi, kad mes prieisime prie bendro rodiklio po pateikimo prieš svarstymo sta-diją tam, kad regionai liktų su teise spręsti ir vykdyti veiklą ir nuo tos veiklos nebūtų nušalinti.

Ir paskutinė pastaba. Aišku, nuogastavimą kelia tai, kad ir miškų sistemoje yra apibendrina-ma neigiama nuostata apie dirbančius juose žmones. Manau, tai neteisinga ir reikėtų būti korek-tiškesniems dėl tų, kurie sąžiningai ir tvarkingai dirba, ir pagal vieną ar kitą atvejį neapibendrinti. Labai ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Aš norėjau pasakyti, kad ministras sakė, kad suderino su visomis bendruomenėmis, su miškų bendruomene, su kitomis. Man asmeniškai teko kalbėti su miškų de-kanu profesoriumi E. Bartkevičiumi ir jis pasakė: nerandame bendros kalbos su ministru, nes jis nežino, ką šneka. Va, jums atsakymas, ministre. Aš dabar susidariau tokią nuomonę, žiūrint iš šono neatrodo, kad yra valdančioji koalicija – socialdemokratai ir valstiečiai. Atrodo, 20 skirtingų flangų. Per 26 metus nepriklausomybės nėra buvę, kad valdančioji dauguma nežino, ką daro! Taigi ir vedu prie to. Nejaugi jūs negalite sueiti ir pasišnekėti kaip bendra koalicija, kuri čia... Sa-kyčiau, kadangi valstiečiai nekviečia socialdemokratų, socialdemokratai, padarykite gestą, pa-kvieskite juos į savo frakciją ir vieną kartą išsiaiškinkite! Nedarykite juokų Lietuvai! Ačiū už dė-mesį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ministerija jau atliko savo darbą – įstatymo projektas atkeliaavo į Sei-mą ir dėkingas Seimo nariams, kurie pasisakė prieš ypatingą skubą. Mano siūlymas būtų pasi-naudoti, kadangi klausimas yra labai aktualus pačiai visuomenei, apima visą Lietuvą teritoriniu požiūriu, vis dėlto padaryti atvirą svarstymą su visuomene ir tą pavesti Aplinkos apsaugos komi-tetui. Yra tokia Seimo procedūra, kada gali teikti pasiūlymus, ir būtų organizuojamos ne tik kon-ferencijos, bet kryptingai šiais klausimais būtų įsiklausoma į specialistų nuomonę ir t. t. Yra tokia svarstymo procedūra ypač svarbiais klausimais, ir Seimas ne kartą tą dalyką yra daręs. Ačiū.

PIRMININKĖ. Baigėme visus pasisakymus. Gerbiami kolegos, svarbiausia vienas kito neįžei-dinėti. Bus ilgi svarstymai, diskusijos ir, aš manau, bus atrastas teisingas sprendimas.

17.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti tyrimą dėl Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projektas Nr. XIII P-446 (priėmimas)

O dabar grįžtame po pertraukos prie nutarimo „Dėl Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl Seimo nario M. Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“. Jums yra išdalintas po svarstymo jau pa-koreguotas tekstas, nes kai kurie straipsniai pasikeitė.

Dabar galime priimti pastraipsniui. 1 straipsnis. Jokių pasiūlymų nėra. Ar galime priimti? Priimtas. 2 straipsnis. Yra grupės Seimo narių pasiūlymai. Kuris pristatote? Gerbiamas A. Skar-džius? Prašau. Prašau, kol...

P. GRAŽULIS (TTF). Dėl vedimo tvarkos. Gerbiama pirmininke, mes sutarėme, kad atsisako-me savo pasiūlymų ir prašome jų nesvarstyti, sudarysime naują grupę.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke.

PIRMININKĖ. Prašau, gerbiamas Skardžiau.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiamoji pirmininke, ar būtų galima pristatyti visą pasiūlymą? Jūs dabar įjungėte laikmatį pasiūlymui pristatyti. Paprastai pasiūlymui duodama laiko tiek, kiek reikia.

Papildyti 2 straipsnį naujais punktais.

5 punktu: nustatyti, kokios partijos ir atskiri asmenys Seimo nariai 2008–2016 metais gavo tiek viešą, tiek ne viešą finansinę paramą iš su Rusijos Federacija siejamų įmonių ar per jų tarpininkus; įvertinti, ar nebuvo daroma įtaka politiniams procesams ir kokią įtaką bei žalą dėl to galėjo patirti Lietuvos valstybė.

6 punktu: nustatyti ir išsiaiškinti, kiek ir kokios Rusijos Federacijos įmonės tiesiogiai ar per tarpininkus įgyvendino ir šiuo metu vykdo Lietuvai svarbius strateginius objektus ir (ar) politikai, Vyriausybės atstovai turėjo įtakos šių sandėrių priėmimui ir sutarčių pasirašymui.

7 punktu: ištirti, ar buvęs Ignalinos atominės elektrinės generalinis direktorius ir energetikos viceministras, tuomet ėjęs Ignalinos atominės elektrinės valdybos pirmininko pareigas, pasirašydamas 2011 m. gruodžio 21 d. tolesnių veiksmų ir ketinimų protokolą ir *de facto* sukurdami nepakeičiamą precedentą derybose dėl 55 plus 17,9 mln. eurų papildomo mokėjimo rangovui „Nukem“, kurią 2009 metais gruodžio mėnesį įsigijo Rusijos įmonė „Atomstroyexport“, priimdami šį sprendimą tuometinės Vyriausybės ir Energetikos ministerijos vadovai nebuvo veikiami „Nukem“ atstovų, ar negavo iš jų atlygio bet kokia forma, ar neviršijo savo įgaliojimų, nepažeidė įstatymų ir ar savo veiksmais nepadarė žalos valstybei dėl savanaudiškų ar kitų asmeninių paskatų.

8 punktu papildyti: ištirti, ar AB „Klaipėdos nafta“, sudarydama sutartį su Rusijos naftos koncerno „Lukoil“ įmone LITASCO 2012 m. rugpjūčio 29 d., kuria perleido valdyti strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės dalį, netenkino Rusijos strateginių interesų; kokius išipareigojimus šia sutartimi prisiėmė valstybės valdoma AB „Klaipėdos nafta“; kokių tikslų siekė Rusijos įmonė Lietuvoje mokėdama, tačiau nesinaudodama AB „Klaipėdos nafta“ talpomis ir kita infrastruktūra; kokius nuostolius per trejų metų šios sutarties galiojimo laikotarpį patyrė AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir Valstybinis Klaipėdos jūrų uostas dėl pervežamų ir perkraunamų krovinių praradimo; ar AB „Klaipėdos nafta“ vadovas R. Masiulis, pasirašydamas šią sutartį, turėjo Ministro Pirmininko A. Kubiliaus, energetikos ministro A. Sekmoko įgaliojimus; ar AB „Klaipėdos nafta“ vadovas R. Masiulis, pasirašydamas šią sutartį, turėjo leidimą dirbti su įslaptinta informacija, kada šis leidimas jam buvo suteiktas; ar AB „Klaipėdos nafta“ vadovas R. Masiulis, Ministras Pirmininkas A. Kubilius...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, su visa pagarba, bet vis tiek yra... Jūs jau dvigubai laiką viršijote. Aš taip kantriai laukiau, bet negaliu leisti daugiau.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiamoji pirmininke, juk Statutas nereglamentuoja pataisos pristatymo. Pataisos būna labai trumpos ir labai ilgos.

PIRMININKĖ. Reglamentuoja. Pažiūrėkite. Jūs pats kažkada buvote Seimo Pirmininko pavaduotojas.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiamoji pirmininke, vis dėlto, aš manau, jeigu nesutiksime įtraukti į šią Seimo nario M. Basčio tyrimo komisiją, vis dėlto reikia suformuoti atskirą komisiją, nes, kaip teigia Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, tai yra tikrai didelis darbas ir galbūt būtų per didelis krūvis žinant geopolitinę situaciją. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dabar motyvai už ir prieš. Prieš – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kodėl Miškų įstatyme mes nekalbame apie žvejybą? Todėl, kad tai yra Miškų įstatymas. Kodėl dabartiniame siūlyme dėl komisijos tyrimo objekto mes kalbame labai aiškiais klausimais? Todėl, kad iš tikrųjų, jeigu yra noro kam nors registruoti dar vieną Energetikos komisijos tyrimą, tai prašom jį įregistruoti. Kalbate apie „Nukem“, bet jūs prieš ketverius metus jau tai tyrėte, nežinau – metus, dvejus, trejus visa tai tyrėte. Turėjote galimybę ištirti. Neištyrėte. Aš suprantu, jums norisi užtušuoti viską. Tai yra reliatyvizmas, visi kalti, jeigu nepritaria jūsų nuomonei. Šiuo atveju siūloma keletas klausimų. Tai yra Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiuntimas uogauti žiemą. Teoriškai uogų mes galime surinkti, bet faktiškai šis kelias veda į niekur. Žinoma, galima tirti šituos klausimus, bet siūlau (dar kartą pakartosiu) registruoti naują tyrimo komisiją, kuri nesikirstų su pavadinimu, su preambule, su turiniu ir su tikslais.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar turiu už duoti balsą P. Gražuliui, nes A. Skardžius pristatė siūlymą.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai... (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Bet jūs pristatėte.

P. GRAŽULIS (TTF). Mes pertraukos metu parengėme pataisas, tačiau taip pat sutarėme tiek su Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku, tiek su R. Karbauskiu ir kitais valdančiosios daugumos Seimo nariais, kad tikrai būtų daug protingiau daryti atskirą specialią komisiją šituos klausimus išnagrinėti. Todėl mes garbingai laikykimės to susitarimo, savo žodžio ir siūlau visiems tiems, kurie pateikė šitas papildomas pataisas, jas atsiimti. Tai yra mūsų toks susitarimas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Aš dabar tikrai nesuprantu. A. Skardžius pristato, kitas autorius P. Gražulis prašo atsiimti. O kaip I. Šiaulienė sako? (*Balsai salėje*)

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pagaliau aš jums pirmininkaujant gausiu žodį. Taigi, kolegos, mes tikrai sutarėme ir noriu pranešti visam Seimui, kad valdančioji koalicija išsipareigoja po savaitės atskiru nutarimu, kaip siūlo gerbiamas A. Anušauskas, registruoti komisiją ir spręsti šituos klausimus. Taigi ir aš atsiimu laikydamasi susitarimo tai, ką sakė P. Gražulis, o Artūras tiesiog pristatė klausimo esmę.

PIRMININKĖ. Prašau. Ir jūs sutinkate?

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Žinote, labai retas atvejis, bet aš šiuokart pritariu gerbiamojo A. Anušausko siūlymui ir tikrai taip pat sutinku, kad tie klausimai būtų svarstomi atskiroje komisijoje, tačiau šie klausimai ir jų poveikis valstybei, jos ekonomikai ir biudžetui tikrai turi būti išsiaiškinti, kad niekada nereikėtų grįžti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerai. Konstatuojame, kad jūs visi trys atsiimate šitą siūlymą, o toliau turite teisę registruoti atskirą Seimo nutarimą.

Gerbiami kolegos, 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu priimti? (*Balsai salėje*) Galime. 3 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu priimti? Priimtas.

Dėl viso Seimo nutarimo keturi – už, keturi – prieš. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė – už. Atsisako. J. Razma – už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikiuosi, kad po paskutinių racionalių pareiškimų mes priimsime šį nutarimą ir bus atliktas platesnis parlamentinis tyrimas negu pagal mūsų jau patvirtintą apkaltos iniciatyvą. Dėl tos kitos galimos komisijos iniciatoriams aš siūlyčiau gal truputį tą iniciatyvą nutolinti, nes dabar labai daug komisijų ir komitetas dirba, bet kai tą iniciatyvą pareikšite, tai būtinai komisijos pirmininku pasiūlykite A. Skardžių.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – prieš.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiamoji pirmininke, ištis nesiveržiu į komisijos pirmininkus, ką gerbiamas Jurgis siūlo, tačiau tie klausimai privalo būti ištirti. Tikrai daug atsakymų, daug vengimo, tokio nenoro tuos klausimus tirti matėme nuo pat pradžių. Kas už to slypi? Kodėl slypi? Neduok Dieve, pasirodys, kad tai vis dėlto yra to Rytų kaimyno ranka diriguojama, tiek uždarant atominę elektrinę, nes pinigų tikrai pritrūks iš donorų, dar mažiausiai reikės 1,5 mlrd. eurų pasibaigus 2000 metams ir tiems skirtiems 700 mln. eurų, tai kaštai yra dideli. Manau, kad mes turime žinoti, kodėl tie pinigučiai, skirti atominei uždaryti, iškeliavo kažkur, kodėl „Lietuvos geležinkeliai“, Jūrų uostas trejus metus kentėjo be krovinių, o mūsų tas strateginis partneris, kuris buvo apibūdinamas, aš kalbu apie „Lukoilo“ kompaniją LITASCO, buvo teigiama aukštų pareigūnų, kad mes rusų padedami, Kremliaus padedami pasistatysime infrastruktūrą ir finansuosime energetinę nepriklausomybę, aš turiu omeny „Klaipėdos naftos“ infrastruktūrą dėl išnuomoto laivo prijungimo prie dujų sistemos. Tai tie įrašai yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, pažiūrėkite, tik neištrinkite jų. O sutartis su LITASCO tai tikrai yra specialiojoje raštinėje, ją vertino galbūt ne vienas teisininkas, ji verta tikrai didelio tyrimo, kaip teisininkai teigia, tai yra kriminalinė sutartis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš manau, kad Rusija tikrai nepraleidžia niekad progos padaryti įtaką, tai čia ir šnekame apie tuos dalykus, todėl aš pritariu, kad reikia analizuoti. Taigi pritariu M. Basčio komisijai, pritarisiu, kaip ir žadėjau prieš pertrauką per šoninį mikrofoną, ir tai komisijai dėl sutarties su LITASCO. Aš negaliu taip kategoriškai įvertinti dabar, kaip vertina A. Skardžius, tačiau analizuokime. Manau, kad yra dar daug dalykų, pavyzdžiui, Ignalinos atominės uždarymo dalykai, pradedant nuo sutarties pasirašymo, kai V. Ševaldinas pasirašė, neturėdamas jokių įga-

liojimų, kai įmonė „Nukem“ perėjo į Rusijos rankas, ar tai nebuvo iš anksto suplanuota. Be abejo, ten matoma Rusijos ranka šiandien. Yra daugybė dalykų, kuriuos vertėtų tirti. Jeigu valdantieji turės politinės valios tirti ne tik dabartinės opozicijos valdymo laikotarpius, bet ir kitus laikotarpius, kurie pradeda nugrimzti užmarštin, tai, aš manau, mes pasisakysime, jeigu tai nebus politiškai šališki dalykai. Šiandien aš dėl to ir nereiškiu kokios nors išankstinės nuomonės nei dėl M. Basčio, nei dėl LITASCO, o tirti ir žinoti reikia, tai yra ne tik mūsų, tačiau ir Lietuvos visuomenės interesus.

PIRMININKĖ. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (TTF). Taip, aš norėčiau pasakyti, kad tos visos gana aštrios diskusijos baigėsi gana taikiai susitarimu. Manau, kad tikrai bus laikomasi garbingai žodžio ir liberalai, jeigu bus sudaryti klausimai... bus sudaryta komisija tais klausimais, kur mes prašome sužinoti, kokia buvo daryta įtaka Rusijos ir kokia buvo padaryta žala valstybei (gal ir nebuvo padaryta, tai tokiu atveju tikrai nenorime dangstyti nei socialdemokratų ar tai būtų ir mūsų Seimo narys, jeigu kiltų kokių abejonių, reikia išsiaiškinti), tik tikrai, kad nebūtų čia kokio nors politikavimo, sąžiningai, garbingai, kokią žalą padarė M. Bastys, ar čia tikrai nėra kažko, ar yra rimtas pagrindas apkaltai ar kam. Manau, išsiaiškinsime ir komisija, komitetas duos visus atsakymus. Todėl po visų šitų pasisakymų negaliu balsuoti prieš, balsuosiu už.

PIRMININKĖ. Jūs kalbėjote už?

P. GRAŽULIS (TTF). Na, už, panašiai.

PIRMININKĖ. Gerai. Dar A. Anušauskas – už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Čia daugelis apskritai kalbėjo ne į temą, nes kalbėjo apie būsimą nutarimą, kuris dar neįregistruotas, bet bus po savaitės, dviejų ar dar kažkada. Žinoma, kad reikia išsiaiškinti daugelį dalykų, ir aš dėl būsimos nutarimo taip pat pasiūlyčiau keliolika klausimų, matyt, reiktų ir su pavardėmis pasiūlyti, kad būsima komisija nemaklinėtų tamsoje, o žinotų, ką pasikviesti. Kokius klausimus užduoti ir kuria linkme iš tikrųjų tas tyrimas turi nueiti, nubrėžia Seimas.

Seimas turi ilgametę patirtį įvairių komisijų. Prisiminkime nepavykusią „Snoro“ tyrimo komisiją, sakyčiau, ir Energetikos komisiją, kuri tyrė, tyrė, tyrė, išvadas padarė, bet kokie rezultatai? Todėl aš manau, kad jeigu bus tokie nutarimai, viskas gerai, svarstysime, pildysime, bet šiuo atveju kalbama apie labai aiškius įpareigojimus su pavardėmis ir tikslais, tai siūlau pritarti šiam nutarimui.

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimo „Dėl Seimo pavedimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti tyrimą dėl Seimo nario M. Basčio ryšių gališkai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui bei galimybių inicijuoti parlamentinę apkaltos procedūrą sudarymo“ projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 94, prieš – 1, susilaikė 6. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-446) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos... (*Triukšmas salėje*) Gal galime baigti, nes mes tiek vėluojame? Na, nesu-
pyk, Kęstuti, iš tikrųjų tiek daug replikų šiandien.

17.57 val.

Seimo Pirmininko pirmosios pavaduotojos R. Baškienės pranešimas dėl Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui

Gerai. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo... Atsiprašau, projektas Nr. XIII-469. Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškiene padaryti teikimą.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, esu įpareigota kaip Seimo Pirmininko pavaduotoja. Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisija kreipėsi

į Seimą teikdama pradėti apkaltą Seimo nariui K. Pūkui. Tekstas ganėtinai ilgas, jūs savo interneto sistemoje, matyt, šį tekstą turite. Gal aš galėčiau jo viso neskaityti, o tiesiog skaityčiau reziumuojančią dalį: „Įvertinusi pateiktus faktus, kuriuos ištyrė Etikos ir procedūrų komisija apie Seimo nario K. Pūko elgesį, nesuderinamą su Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais bei duota Seimo nario priesaika, Etikos ir procedūrų komisija konstatuoja, kad yra pakankamai pagrindo daryti išvadą, jog Seimo narys K. Pūkas šiurkščiai pažeidė Konstituciją ir sulaužė Seimo nario duotą priesaiką, todėl Etikos ir procedūrų komisija siūlo sudaryti specialiąją tyrimo komisiją bei pradėti apkaltos procesą Seimo nariui K. Pūkui.“ Pasirašė teikimą komisijos pirmininkė R. Tamašunienė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Yra Statuto 231 straipsnis „Specialioji tyrimo komisija“. Nors teikdama Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja įvardijo Etikos ir procedūrų komisiją, kaip specialiąją komisiją, tačiau tiktai Seimas gali apsispręsti dėl to. Yra 231 straipsnio 3 dalis (cituoju): „Jeigu teikimą pradėti apkaltos procesą pateikė Etikos ir procedūrų komisija, Seimas suteikia jai specialiosios tyrimo komisijos įgaliojimus arba sudaro specialiąją tyrimo komisiją.“ Tai mes turėsime apsispręsti balsuodami, ar po pateikimo, kai R. Tamašunienė pateiks Seimo nutarimą, nes 2 straipsnyje bus aiškiai dėl specialiosios tyrimo komisijos, mes iš karto net pateikimo stadijoje turėsime apsispręsti pagal šitą punktą.

18.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XIII-469(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

O dabar kviečiu R. Tamašunienę pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektą. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, šiandien prasidėjus plenariniam posėdžiui Etikos ir procedūrų komisija taip pat pasitarė, nes turime pradėtų labai daug tyrimų, tyrimai vyksta ir vakar svarstėme dar dešimt, pusės iš jų taip pat nutarta pradėti tyrimus ir mūsų komisijos buvo toks sprendimas ir kreipimasis į Seimo narius sudaryti specialiąją tyrimo komisiją, o ne pavesti Etikos ir procedūrų komisijai pradėti apkaltos procesą. Aš skaitau nutarimo projektą: „Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Seimo statuto 78 straipsnio 3 dalimi, 228 straipsnio 1 dalimi, 228 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktais, 231 straipsnio 3 dalimi, 232 straipsniu, nutaria: 1 straipsnis. Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo specialiąją tyrimo komisiją Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui K. Pūkui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti iš 12 Seimo narių.“ Aš jau galiu pristatyti, taip? Frakcijos pateikė Seimo narius į komisiją. „2 straipsnis. Patvirtinti šios sudėties komisiją: R. Andrikis, A. Armonaitė, V. Kernagis, R. Miliūtė, M. Navickienė, Č. Olševskis, R. Popovienė, M. Puidokas, D. Šakalienė, R. Šarknickas, I. Šimonytė, T. Tomilinas.“ 3 straipsnis – bus siūloma iš komisijos narių išsirinkti pirmininką, 4 straipsnis – pavaduotoją. Ir prašysime Seimo nustatyti, iki kada komisija turės atlikti tyrimą ir pateikti išvadas Seimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pranešėja, jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmoji klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų tai ne klausimas, tiesiog tokia forma užsirašiau, nes man atrodo, kad vienas dalykas, kas tikrai yra visiems aišku, kad toks elgesys yra nesuderinamas nei su Seimo nario priesaika, nei su etika, nei su elementaria pagarba. Jeigu mes vis dar prisimename, kad Seimas jau yra praradęs savo reputaciją, yra iš esmės dažniausiai pajuokų objektas, o mes norime tai pakeisti, tai mes tikrai turime pasižiūrėti į šitą situaciją vienareikšmiškai, principingai. Dėkui.

PIRMININKĖ. Čia jau jūsų buvo kaip ir pasisakymas.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Taip.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū Seimo narei. Būtent komisija ir įvertino daugiau moralės ir etikos aspektą.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis. Klausia.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš nežinau, gerbiamoji pirmininke, kodėl jūs čia taip prie manęs kimbate? Jūs nedavėte man čia žodžio, jūs nedavėte man žodžio, kada priklausė, ten mano eilė buvo ir nežinote, ką aš pasakysiu. Aš iš tikrųjų turiu klausimą.

PIRMININKĖ. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Tai štai mano klausimas. Ar jūs galėtumėte pasakyti, ar komisija nustatė kriminalizuotinas, tarkime, veikas?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Mes kriminalizuotinių veikų nenagrinėjome. Vakar mes gavome duomenis, kad moterys kreipėsi į teisėsaugos institucijas, ir tą kriminalizuotinę dalį atliks teisėsaugos institucijos ir nustatys, ar buvo seksualinis priekabiavimas, kuris prilyginamas pagal Baudžiamąjį kodeksą nusikalstamai veikai. Komisija tą išvadą darė remdamasi daugiau žmogaus orumo, politiko etikos ir elgesio normomis ir jų pažeidimu.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Džiaugiuosi dėl komisijos sudėties. Subalansuota – šeši vyrai, šešios moterys, turėčiau ne daug ką šnekėti, nes jau atrodo per aštriai, gal ne per aštriai, bet aštriai pasakiau savo nuomonę ir požiūrį, tačiau klausdamas noriu paklausti. Kaip jūs vis dėlto procedūriškai įsivaizduojate, ar lauktumėte prokuratūros kokių nors signalų, ar tai turėtų būti savarankiškas veikimas nesidairant į prokuratūros veiksmus?

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Mūsų Etikos ir procedūrų komisijos suformuluotoje išvadoje mes pabrėžiame, kaip ir minėjau, etikos ir moralės klausimą ir ar šiuo veiksmu, savo galimai netinkamu elgesiu Seimo narys nepažeidė priesaikos ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos.

PIRMININKĖ. Ačiū, pirmininke. Dabar motyvai po pateikimo. (*Balsai salėje*) Visi yra tik už. Gali kalbėti tik vienas. Gerbiamasis T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, gal leisite ir kitiems kalbėti. Aš nežinau...

PIRMININKĖ. Vienas gali kalbėti, jūs pirmas, tai aš jums ir suteikiu žodį.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Klausimas, tiksliau, ne klausimas, o mano pasisakymas toks labai paprastas, aš kviečiu balsuoti už, neabejoti. Kai mes nagrinėjame tokią situaciją, kur ateina į galvą žodžiai „išnaudojimas“, „vergovė“, „prievarta“, „žmogaus laisvės apribojimas“, „tarnybinių įgaliojimų šiurkštus viršijimas“, „savo darbo vietos išnaudojimas kitiems tikslams nei numatyta“, tai mes matome pamatinių žmogaus teisių pažeidimą, tai yra laisvės, žmogaus laisvės principo ir vertybės. Mūsų požiūris, man atrodo, turi būti vienareikšmiškas. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar siūlote balsuoti, ar bendru sutarimu po pateikimo priitariame? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Iš karto atkreipiu dėmesį į tai, ką pasakė Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkė, ir prieš tai aš citavau 231 straipsnio 3 dalį – Etikos ir procedūrų komisija siūlo, kad Seimas sudarytų specialiąją tyrimo komisiją, ir toks buvo pateiktas Seimo nutarimas. Taigi, balsuojame dėl pateikto Seimo nutarimo. Kas už, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Pateikimas.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 97, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po pateikimo pritarta.

Svarstymo procedūra. Diskusijoje nori dalyvauti K. Masiulis. Prašau į tribūną. (*Šurmuly salėje*)

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...ir ypač Seimo posėdžio pirmininkei. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, atleiskite, bet vis dėlto aš papiktnaudžiausiu jūsų laiku.

PIRMININKĖ. Preciziškai žiūrėsiu į laikrodį.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerai. Aš tikrai daug neužtęsiu. Rimtas dalykas, kurį mes svarstome, ir aš rimtai noriu dalyvauti posėdyje, tikrai nepiktnaudžiauju, atkreipkite dėmesį.

Gerai. O dabar iš esmės. Pažiūrėkime į komisiją, kurios sudėtį sudarome. Man teko dalyvauti ne vienoje tokioje komisijoje. Ne visada baigėsi sėkmingai. Štai L. Karaliaus ir A. Sacharuko

komisija. Vienas buvo čia salėje paleistas nuo apkaltos. Taip, A. Sacharukas išgelbėtas, o L. Karalius pasmerktas. Jeigu pažiūrėsime į statistiką, tai dažniausiai ne kažin kaip baigiasi. Šita komisija, pažiūrėkime į jos sudėtį, tik vienas yra teisininkas – R. Andrikis su didžiule patirtimi, o su didžiule parlamentine patirtimi darbo tokiose komisijose nematau nė vieno. Aš matau jau žmonių, kurie reiškia išankstinę nuomonę šiuo klausimu, ko neturėtų daryti tos komisijos nariai. Kai jūs tapsite komisijos nariais, iš viso tik pirmininkas galės kalbėti. Supažindinu su pareigomis.

Kitas dalykas. Jūs turėsite nustatyti iš tikrųjų aplinkybes, dėl ko tam... Jūs turėsite pateikti Konstituciniam Teismui. Čia ne šiaip sau jūs sugalvosite, tinka – netinka, patinka – nepatinka. Taip, kaip elgiasi gerbiamasis kolega K. Pūkas (man tas žodis „gerbiamas“ ne vietoje), man visai nepatinka. Aš tikrai sakau, man tai yra užribis. Taip negalima elgtis su moterimis, taip negalima kalbėtis, tai netinka visiškai šioje vietoje. Netinka. Bet reikės įrodyti Konstituciniam Teismui, ir jūs turėsite tuos argumentus pateikti. Turite visi patirties ir ar tikrai tai bus padaryta? Man atrodo, kad komisijos sudėtis – ne pati tvirtčiausia tokiam reikalui, aš rasčiau tvirtesnių žmonių.

Aš linkiu komisijai sėkmės ir darbo. Aš tikrai manau, kad verta čia darbuotis ir reikia tos komisijos. Linkiu sėkmės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Aš norėčiau pasakyti, kad yra labai patyrusi komisijos narė D. Šakalienė ir teisiniu, ir žmogaus teisių aspektu. Gerbiamasis Kęstuti, jūs turėsite galimybę savo nuomonę išreikšti balsuodamas. O frakcijos pasiūlė žmones, kuriuos pasiūlė. Ar galime bendru sutarimu dabar pritarti po svarstymo? Po svarstymo bendru sutarimu pritarta.

Priėmimas. 1 straipsnis. Ar galime priimti? Priimtas. 2 straipsnis dėl komisijos sudėties. Priimtas? Priimtas.

Dabar vėl prašau penkių minučių pertraukos, kad galėtume priimti 3, 4 ir 5 straipsnius, t. y. išrinkti komisijos pirmininką, pavaduotoją ir nustatyti, iki kada turi būti atliktas tyrimas. Dar kartą sakau komisijos sudėtį ir kviečiu ateiti prie tribūnos. R. Andrikis, A. Armonaitė, V. Kernagis, R. Miliūtė, M. Navickienė, Č. Olševskis, R. Popovienė, M. Puidokas, D. Šakalienė, R. Šarknickas, I. Šimonytė ir T. Tomilinas. Išsirenkate pirmininką ir pavaduotoją ir nustatote datą, iki kada atliksite tyrimą.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, komisija pasitarusi pasiūlė komisijos pirmininke paskirti D. Šakalienę. Ar galime 3 straipsnį priimti? Priimtas.

4 straipsnis. Komisija, pasitarusi su pirmininke, pavaduotoju siūlo V. Kernagį. Ar galime priimti 4 straipsnį? Priimtas.

5 straipsnis. Komisijai tyrimą atlikti pavesta iki 2017 metų gegužės 1 dienos. Ar galime priimti 5 straipsnį? Priimtas.

Dėl viso Seimo nutarimo. Rūta Miliūte, jūs vienintelė užsirašiusi kalbėti už. Ar taupydama laiką jūs negalite atsiiimti? Prašom trumpai.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Du sakinius noriu pasakyti. Noriu visų pirma padėkoti toms moterims, kurios išdrįso prabilti, su koku nederamu garbę ir orumą žeminančiu elgesiu susidūrė. Noriu pasakyti, kad tikrai tikiu, komisijai nepritrūks nei kompetencijos, nei žinių, nei noro išnagrinėti šitą atvejį. Tiesiog visus kviečiu balsuoti už apkaltą.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 97, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ (projektas Nr. XIIIIP-469(2)) priimtas. (*Gongas*)

18.18 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl tebevykdomos Krymo okupacijos ir aneksijos pasmerkimo“ projektas Nr. XIIIIP-409(2) (priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, dabar popietinės darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl tebevykdomos Krymo okupacijos ir aneksijos pasmerkimo“ projektas. Priėmimas. Pacituoju 186 straipsnį: „Kai redakcinė komisija paskelbia suredaguotą tekstą, nauji pasiūlymai gali būti svarstomi tik Seimui nusprendus.“ Negauta jokių pasiūlymų, todėl iš karto siūlau – motyvai dėl viso. Vėl visi norite kalbėti už. Gal galite nekalbėti? Ačiū, kad suprantate. Balsuojame.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo rezoliucija „Dėl tebevykdomos Krymo okupacijos ir aneksijos pasmerkimo“ (projektas Nr. XIIIIP-409(2) priimta. (*Gongas*)
Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.
PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Tęsiame toliau darbą.

18.19 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-269(2) (svarstymas)

2-4a ir 2-4b klausimai – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-269(2). Teikėjos – A. Kubilienė, A. Širinskienė. Pranešėja – A. Kubilienė. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, 2017 m. kovo 8 d. svarstydamas šį įstatymo projektą, Sveikatos reikalų komitetas pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Seimo narių, gerbiamos A. Širinskienės, A. Kubilienės pasiūlymams, taip pat iš dalies pritarė papildomo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymams ir nusprendė pritarti Sveikatos reikalų komiteto išvadoms ir patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-269(2) su pateiktais komiteto pasiūlymais. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 1.

2017 m. kovo 15 d. komitetas svarstė Seimo narių gerbiamos R. Šalaševičiūtės, D. Kaminsko, A. Vinkaus, A. Širinskienės, A. Matulo pasiūlymus dėl šio įstatymo projekto Nr. ...

PIRMININKAS. Pasiūlymai bus po to.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Bet pasakysiu, kad nepritarta vienam.

PIRMININKAS. Po to.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerai.

PIRMININKAS. Kas nutarta, pasakykite.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Nutarta pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti... Prašom. Papildomas komitetas – V. Kravčionok.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip papildomas svarstė Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu sprendimas – iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymus (kuriems komitetas pritarė) ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Mačiau buvo užsirašęs klausti A. Matulas. Ar jūs atsisakėte? A. Kubilienę kviečiu grįžti atgal. Kviečiu atgal. Yra pateikti tokie pasiūlymai... Dėl 67 straipsnio yra Seimo narės A. Širinskienės ir A. Kubilienės.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). 67 straipsnio 1 ir 2 dalys – pritarti iš dalies ir siūlyti savo redakciją.

PIRMININKAS. Sutinka A. Širinskienė ir A. Kubilienė, kad iš dalies? Sutinka.

Kitas straipsnis. Seimo nariai R. Šalaševičiūtė, D. Kaminskas ir A. Vinkus siūlo savo pakeitimus. Ar atsirastų 10 Seimo narių, kurie paremtų šį siūlymą? Taip, yra, ačiū.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. O kas iš teikėjų galėtų pristatyti? R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Komitete buvo pritarta, ir aš tikrai kviečiu pritarti, nes šitie pasiūlymai labai aktualūs ir manau, kad tikrai būtini.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta.

Kitas klausimas taip pat yra Seimo narių R. Šalaševičiūtės, D. Kaminsko ir A. Vinkaus. Ar galėtų teikėjai pristatyti?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Antru pasiūlymu yra siūloma, kad nebūtų taikomas mokslo laipsnio reikalavimas, kaip ir įstatyme numatyta buvo, asociacijų, propaguojančių sveiką gyvenimą, ginančių visuomenės sveikatos pacientų ar neįgaliųjų interesus, taip pat ir bendruomenių sveikatos tarybų atstovams.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar atsiras 10 Seimo narių, kurie palaikys šį siūlymą?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Keliam ranką, yra.

PIRMININKAS. Matau, yra. Dėkoju. Kokia yra komiteto nuomonė šiuo klausimu?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Ar galima pritarti bendru sutarimu šiai nuomonei? Ačiū.

Taip pat dar yra Seimo nario A. Matulo pasiūlymas, kur komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pritarti iš dalies.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš dėl visų savo pasiūlymų su komiteto išvada sutinku ir balsuoti nereikalauju. Kiek atsimenu, dėl vieno pasiūlymo pritarta, dėl vieno yra iš dalies, dėl kito nepritarta. Su komiteto nuomone sutinku ir balsuoti nereikalauju.

PIRMININKAS. Yra ir dar vienas siūlymas Seimo nario, taip pat A. Matulo.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Taip pat norėtume paklausti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nuomonės šiuo klausimu. V. Kravčionok. Ar sutinkate dėl pasiūlymo iš dalies? Sutinka, dėkoju.

Dėl 2 straipsnio – Seimo narys A. Matulas. Komiteto nuomonė – nepritarti. Ir Seimo narys prašė nebalsuoti šiuo klausimu.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. Kitas pasiūlymas yra taip pat dėl šio straipsnio. Seimo narių A. Širinskienės ir A. Kubilienės. Komiteto nuomonė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Taip, ačiū, pritarta.

Toliau yra Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymas. Ar galėtumėte pristatyti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog pasiūlymu, kadangi pačiu įstatymo projektu įvedamos kadencijos, yra įtvirtinamos baigiamosios nuostatos, kaip bus skaičiuojama nauja kadencija, kada baigiasi senoji ir kaip bus skaičiuojami anksčiau buvusių tarybos narių praleisti metai.

PIRMININKAS. Ar atsiras 10 Seimo narių, kurie palaikys šią iniciatyvą? Matau, yra. Pritarta. Bendru sutarimu Seimas pritaria.

Po svarstymo dėl viso projekto ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Pritarta.

18.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ priedėlio pakeitimo“ projektas Nr. XIII P-270(2) (svarstymas)

Kitas lydimasis projektas. Žiūrime, yra Seimo nario A. Matulo pasiūlymas dėl 1 straipsnio.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Toliau yra Seimo narės I. Degutienės pasiūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti šiai nuomonei bendru... Ar ji sutinka? Sutinka.

Toliau kitas Seimo narių A. Širinskienės ir A. Kubilienės siūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Sutinka. Toliau yra Seimo narių R. Šalaševičiūtės, D. Kaminsko ir A. Vinkaus siūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar sutinka?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Man atrodo, čia mes dabar kalbame apie Seimo nutarimo projektą, ar ne?

PIRMININKAS. Taip.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Kiek aš pamenu, buvo pritarta iš esmės, nes čia yra lygiai tas pats, kas įstatymo projekte, ne iš dalies. Ten buvo kalbama apie tai, kad būtų pakeista iš 15 į 16 tarybos narių ir kad nuo bendruomenių būtų 2, vienas iš didžiųjų miestų, nuo didžiųjų penkių miestų bendruomenių ir vienas – kaimiškųjų miestų. Lygiai tas pats buvo dėl mokslo cenzo nereikalavimo šitiems bendruomenių atstovams. Kai svarstėme komitete, lyg ir buvo pritarta iš esmės, ne iš dalies.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Taip, atsiprašau, galbūt klaida čia padaryta.

PIRMININKAS. (...) komiteto atstovas pakomentuoti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Ir išvadą aš turiu, kur nurodyta pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam pasiūlymui? Pritarta. Toliau yra Seimo nario A. Matulo pasiūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. A. Matulas pritaria, Seimo nariai taip pat pritaria. Toliau kitas Seimo nario A. Matulo siūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Čia analogiškas, kaip ir įstatymo projekte.

PIRMININKAS. Supratau, Seimo narys taip pat sutinka, Seimo nariai taip pat. Toliau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Kokią nuomonę turite šiuo klausimu?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar sutinka? Taip, sutinka. Toliau Seimo nario A. Matulo siūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti analogiškai, kaip ir įstatymo projekte.

PIRMININKAS. Seimo narys sutinka su nuomone, nesiūlo balsuoti. Toliau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Ar sutinka? Tenkina, taip. Toliau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Tenkina? Taip. Dėkoju. Dėl 2 straipsnio Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Tenkina. Dėkoju. Toliau Seimo narės A. Širinskienės siūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Gal galima pristatyti?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Kadangi mes pritarėme pagrindiniam Sveikatos sistemos įstatymui ir jo pakeitimams, tai šiuo atveju nelabai turime pasirinkimą, nes nutarimu mes perkeliame normas, kurios yra Sveikatos sistemos įstatyme, kurioms pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl viso siūlymo. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

18.34 val.

Žemės ūkio paskirties žemės išigijimo įstatymo Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1902(3)ES (pateikimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Žemės ūkio paskirties žemės išigijimo įstatymo Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1902. Pranešėjas – B. Markauskas. Prašom į tribūną. Pateikimo stadija.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, teikiame Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projektas siūlomas svarstyti ypatingos skubos tvarka dėl dviejų priežasčių.

Pirma. Siekiama nutraukti prieš Lietuvą 2015 m. kovo 26 d. Europos Komisijos pradėtą pažeidimo procedūrą dėl taikomų kvalifikacinių reikalavimų žemės ūkio paskirties žemės įgijėjams.

Ir antra. Lietuva veda derybas dėl narystės Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje. Šių metų liepos mėnesį vyks Lietuvos stojimo pažangos vertinimo misija. EBPO sekretoriatas Lietuvoje galiojančius kvalifikacinius reikalavimus žemės ūkio paskirties žemės įgijėjams identifikavo kaip nesuderinamus su naryste EBPO ir rekomendavo jų atsisakyti. Ar Lietuva taps EBPO nare planuojamais 2018 metais, priklausys nuo to, kaip Lietuva atsižvelgs į EBPO sekretoriato rekomendacijas.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nors šiuo metu Europos Komisijos vadovybė yra priėmusi sprendimą nedaryti spaudimo valstybėms narėms, tačiau pradinė pozicija dėl kvalifikacinių reikalavimų žemės įgijėjams eliminavimo iš valstybės narės nacionalinės teisės išlieka. Pažeidimo procedūra prieš Lietuvą nėra nutraukta. Siekiant išvengti teisminių ginčų Europos Teisingumo Teisme ir finansinių pasekmių, šiuo metu Seimui pateiktame įstatymo projekte siūloma visiškai atsižvelgti į Europos Komisijos reikalavimus.

Tai yra, pirma, atsisakyti vadinamųjų kvalifikacinių reikalavimų, kai žemė perkama ne pirmumo teise, trejų metų žemės ūkio veiklos vykdymo, žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaravimo, registruoto ūkininko ūkio, žemės ūkio išsimokslinimo diplomo, 50 % pajamų iš žemės ūkio veiklos, t. y. ekonominio gyvybingumo. Europos Komisija būtent šiuos reikalavimus yra įvardijusi kaip prieštaraujančius įsisteigimo teisei, laisvam kapitalo judėjimui ir neproporcingai suvaržančius asmenis. Be to, šie reikalavimai yra palankūs tiems, kurie jau turi nemažus žemės plotus ir vykdo žemės ūkio veiklą tokiu būdu užkirsdami kelią į žemės rinką ateiti naujiems asmenims. Taip pat prisidedama prie žemės koncentracijos vienos rankose skatinimo. Yra pateikiama statistika, kad nuo 2014 metų tik du užsieniečiai pateikė prašymus gauti leidimą įsigyti žemės Lietuvoje. Be to, noriu akcentuoti, kad tie vadinamieji saugikliai nedraudė užsienio piliečiams pirkti žemės ūkio įmonių su visa žeme. Kita priežastis, kad žemės pirkėjai galėjo kvalifikacinius reikalavimus įgyti ne tik Lietuvoje, bet ir kitose Europos Sąjungos šalyse narėse. Todėl iš principo tie saugikliai yra daugiau emocinio pobūdžio.

Antra. Palikti žemės naudotojams ir kaimyninių žemės sklypų savininkams teisę pirmiems prieš visus kitus asmenis įsigyti parduodamą žemę. Siūloma šiems asmenims sumažinti kvalifikacinius reikalavimus siekiant pasinaudoti pirmumo teise. Siekiant pasinaudoti pirmumo teise, fiziniams asmenims būtų keliamas registruoto ūkininko ūkio, o juridiniams asmenims – 50 % pajamų iš žemės ūkio veiklos reikalavimas. Pasiūlytos korekcijos dėl pirmumo teisės užtikrintų, kad pirmiausia į žemės ūkio paskirties žemės rinką patektų profesionalai, t. y. asmenys, suinteresuoti užsiimti žemės ūkio veikla. Tik tada, kai asmenys pirmumo teise nesinaudotų arba tokių asmenų nebūtų, žemė galėtų būti parduodama kitiems asmenims nebetaikant iki šiol taikytų kvalifikacinių reikalavimų. Minėtų papildomų reikalavimų taikymas pirmumo teise besinaudojantiems asmenims grindžiamas tuo, kad šiai tikslinei grupei suteikiamos išimties teisės pirmiems pasinaudoti galimybe nusipirkti parduodamą žemę. Statistika dėl pirmumo teisės, pagal Nacionalinės žemės tarnybos duomenis, – apie 70 % žemės ūkio paskirties žemės pardavimo atvejų asmenys pageidavo pasinaudoti pirmumo teise. Taigi matome, kad didžioji dauguma žemės sandorių įvyko pasinaudojant pirmumo teise. Svarbu. Europos Komisija informavo, kad parengtas įstatymo projektas juos tenkina ir jį priėmus pažeidimo procedūra prieš Lietuvą būtų nutraukta.

Sprendžiant praktikoje iškilusias taikymo problemas, įstatymo projekte taip pat siūloma sugriežtinti reglamentavimą ir vietoj šiandien nustatyto valstybės pasirinkimo įtvirtinti prievolę valstybei išpirkti žemę, kuri buvo įsigyta gyvulininkystei plėtoti viršijant 500 hektarų ribą, tačiau šiam tikslui žemė nebuvo naudojama, netaikyti visų Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo nuostatų tais atvejais, kai sudaromos žemės konsolidacijos sutartys. Nustatyti, kad parduodamo žemės sklypo savininkui išduodama pažyma apie pirmumo teisę turinčius asmenis galioja ne ilgiau kaip vienerius metus. Tikslinti nuostatas dėl juridinių asmenų atsakomybės už įsipareigoji-

mų užtikrinti žemės ūkio veiklą išsilygtame sklype nevykdymą... taikymo tvarkos bei nustatytas baudas litais perskaičiuoti į eurus. Didžiausio galimo išsilygti ploto ir susijusių asmenų... nuostatos, taip pat pareiga žemės pirkėjui deklaruoti po perleidimo sandorio jo valdomą plotą liktų galioti.

Šių nuostatų tikslas – užtikrinti, kad žemės ūkio paskirties žemė nebūtų kaupiama vienose rankose. Ir toliau galios įpareigojimo penkerius metus po žemės pirkimo užtikrinti jos naudojimą žemės ūkio veiklai reikalavimas, kurio tikslas, kad žemės ūkio paskirties žemė nebūtų perkama spekuliaciniais tikslais neturint tikslų jos naudoti žemės ūkio veikloje.

Trumpai noriu pridurti, kad Europos Sąjungos šalims narėms iš tikrųjų kelia nerimą didėjantys faktai, kad žemė perkama spekuliaciniais tikslais. Šiuo metu esu pavedęs Nacionalinei žemės tarnybai išsiaiškinti, kiek Lietuvoje galima įtarti ir matyti faktų, kada juridiniai arba fiziniai asmenys yra įgiję daugiau negu 500 hektarų žemės nuosavybėn. Artimiausiu metu mes tą visą informaciją turėsime ir planuojame, kad bus kreiptasi į Specialiųjų tyrimų tarnybą tiems faktams išsiaiškinti, kaip galėjo atsitikti, nes tokių faktų yra, kada buvo įgyta žemės daugiau negu leidžia įstatymas – 500 hektarų.

Prašau Seimo pritarti įstatymo teikimui skubos tvarka.

PIRMININKAS. Dėkoju ministrui. Jūsų paklausti yra užsirašęs nemažas kiekis Seimo narių. Pirmas norėtų paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tiesų įdomu, kaip jūs būtumėte turėjęs kalbėti šiuo metu, jeigu būtų įvykęs referendumas dėl to, kad žemė apskritai nebūtų parduodama užsieniečiams ir apskritai būtų dideli apribojimai? Iš tikrųjų norėtusi jūsų nuomonės, kaip mes galėtume išsisukti iš šitos situacijos, jeigu tas jūsų planas būtų įvykęs.

Antras dalykas. Vėlgi noriu paklausti. Čia yra žadama išpirkti žemę, jeigu nesilaiko savo įsipareigojimų dėl galvijų. Vėlgi iš kur tos lėšos? Ar yra jos rezervuotos? Jeigu, pavyzdžiui, atsitiktų toks variantas, kad galbūt vėl pieno kainos kristų, kažkas nenorėtų atsitraukti ir panašiai, ar tikrai valstybė būtų pajėgi susimokėti už tą žemę?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Gerai. Dėl pirmo klausimo. Aš manau, kad iš tikrųjų situacija yra pasikeitusi ir tos baimės yra sumažėjusios, nes pati statistika rodo, kad užsieniečių, pageidaujančių pirkti Lietuvoje žemės, per dvejus metus buvo tikrai du. Aš manau, kad tas faktas... Tada, kai buvo organizuojamas referendumas, tikrai buvo daug nuogastavimų.

Antras dalykas. Aišku, šiek tiek pasikeitė situacija ir pačiose Europos Sąjungos šalyse narėse. Šiandien tas žemės kainos skirtumas nėra toks didelis, koks buvo. Pavyzdžiui, pastaruoju metu mes turime informacijos, kad Olandijoje žemės ūkio paskirties žemės kaina nuo 40 tūkst. eurų krito iki 20 tūkst. eurų, o šiandien atskiruose Lietuvos regionuose mes turime, kur žemės kaina siekia apie 10 tūkst. eurų. Sakykim, užsieniečiams nėra taip patrauklu pirkti tą žemę. Tuo labiau kad netgi pirkti nelabai ką jie turi, nes laisvos valstybinės žemės kaip ir neturime, o žemės savininkų, besirengiančių parduoti žemę, taip pat nėra daug. Manau, kad situacija yra pasikeitusi ir tai grėsmės nekelia.

Dabar dėl valstybės prievolės išpirkti žemę, kai yra mažinamas gyvulių skaičius. Vėlgi neplanuojama, kad ta finansinė našta gali būti tokia didelė, o instrumentų, aš manau, tikrai turime ir valstybė yra pajėgi. Tuo labiau kad mes turime laikytis įstatymo. Jeigu yra įstatyme numatyta, kad juridinis ar fizinis asmuo gali turėti tik 500 hektarų, ir jam buvo leista tik tuo atveju, jeigu gyvulių skaičius reikalauja turėti daugiau žemės, bet jis atsisako gyvulių, manau, kad valstybė privalo išpirkti tą žemę tam, kad nepažeistų įstatymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti nori K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia vienu metu mes buvome dėl žemės pardavimo užsieniečiams skirtingose barikadų pusėse. Mes nuo 2014 metų buvome įsipareigoję parduoti be jokių apribojimų žemės ir užsieniečiams. Tada buvo organizuojamas referendumas ir teko diskutuoti visais šiais klausimais. Jeigu referendumas būtų pavykęs, būtų mums, Lietuvai, grėsęs *LT exit*. Gerai, kad taip neatsitiko. Kaip jūs manote, ar dabartiniu metu saugikliai iš tikrųjų davė savo efektą? Užsieniečių tikrai nedaug nupirko, bet kovoje su spekuliantais, mano manymu, tai veikė. Kaip jūs manote, ar ateityje mes dabar tobulindami jūsų pateiktą įstatymą turime pagrindinį dėmesį

skirti ne užsieniečiams, bet kovai su spekuliantais, kurie žemę perka tam, kad tiktai po to brangiau pernuomotų arba perparduotų?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Aš manau, kad dabar Seimo narių pastangos turėtų būti skirtos tam, apie ką jūs kalbate. Šiandien tikrai didesnę grėsmę kelia, ko gero, ne kitų šalių ūkininkų norai įsigyti Lietuvoje žemės, bet būtent kada... Tikrai yra fiksuojami faktai, kada žemė superkama spekuliaciniais tikslais ir netgi pažeidžiant įstatymus įsigyjama daugiau negu 500 hektarų. Šiuo atveju aš tikrai turiu pripažinti, kad su teisės aktais ne viskas yra gerai, nes, pavyzdžiui, perkant juridiniam asmeniui ir įsigyjant akcinį kapitalą, jeigu žemė yra kaip akcinis kapitalas... Kaip aš dabar minėjau, informacija renkama, bet panašu, kad mes turėsime tokių atvejų, kada yra įsigyjama daugiau negu 500 hektarų. Aš manau, kad visi ūkininkai, taip pat ir jūs, Kazimierai, suprantate, kad čia yra didžiausia grėsmė. Ne užsieniečiai, bet būtent spekuliantai. Tikrai reikia tai eliminuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų taip pat nori paklausti J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, norėčiau paklausti, ar jūs pats buvote tarp referendumo, kuriuo buvo siekiama uždrausti užsieniečiams pirkti žemę, iniciatorių ir ar turėsite drąsos pripažinti, kad tai buvo klaidinga iniciatyva ir kad tie, kurie dėl tų apribojimų galėjo supirkti žemę pigiau, dabar liberalizavus gali, tuo pasinaudoję, parduoti šiek tiek brangiau?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Aišku, labai gaila, bet nebuvo. Dabar neatsimenu priežasčių, kodėl nebuvo, bet aš nemanau, kad tai iš tikrųjų buvo bloga iniciatyva. Turėdami tą pereinamąjį laikotarpį, aš manau, mes nieko nepraradome. Mes tų saugiklių laiku atsisakome pamatę, kad nėra tos didelės grėsmės, ir aš manau, kad ta referendumo iniciatyva turėjo teigiamą poveikį. Aš tikrai šiuo atveju priešpriešos nematau. Aš nemanau, kad kažkas kažką prarado.

Aš noriu dar kartą priminti, kad pirmumo teisę turi įsigyti tie asmenys, kurie dirba šalia sklypo. Pirkdamas užsienietis bet kokių atveju atsistoja už tų, kurie turi pirmumo teisę įsigyti žemės. Kaip aš minėjau, tokiu būdu buvo nupirkta 70 % žemės. (*Balsas salėje*) Uždrausti, lygiai taip pat būtų pradėta procedūra prieš Lietuvą. Būtume turėję tą pačią situaciją. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Jūsų norėtų paklausti J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Gerbiamas ministre, jau jūs minėjote, kad įstatyme yra numatyta, kad asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek žemės Lietuvos teritorijoje, kad bendras jiems priklausantis įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nebūtų didesnis kaip 500 hektarų. Prašau pasakyti, kas kontroliuoja susietų asmenų įsigyjamos žemės kiekį? Ačiū.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Kiek aš suprantu, įsigydami žemės turi gauti įvairias pažymas: ir iš Mokesčių inspekcijos ir, man atrodo, turi susirinkti, nes jis turi atitikti tuos reikalavimus. Bet yra kita problema, kad, pavyzdžiui, susietumą juridinių asmenų privalo deklaruoti tik tie, kurie turi daugiau kaip 25 % akcijų. Tai šiuo atveju, aišku, manome, kad taip neturėtų būti, todėl sakome, kad reikia įstatymą taisyti, nes matome spragų.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Toliau jūsų nori paklausti J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Į pagrindinį klausimą jau yra atsakyta. Gal tiktai tokį trumpą bendrąją prasmę. Pirmumo teise įsigyti žemės ūkio paskirties žemės dabar bus lengviau?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Tikrai taip.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Kitas norėtų jūsų paklausti A. Stančikas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pirmiausia ne tiek paklausti, o dėl balsavimo. Kadangi čia yra skubos tvarka, tai siūlau ne skubos tvarka šį klausimą spręsti. Kodėl? Pirmiausia tai, kad šiandien yra gauti iš NŽT 23 pasiūlymai ir pataisymai dėl šito įstatymo. Jeigu žiūrėtume, šitas įstatymas buvo susietas su žemės pirkimu, dvejus metus kokių nors problemų nebuvo ir konfliktinių situacijų nebuvo. Tik pasirodžius šitam Vyriausybės projektui, tikrai šiandien mes turime didžiulių nuogastavimų.

Kitas dalykas, kaip ministras ir minėjo, šiandien Europoje yra apie tai diskutuojama. Kovo 28 dieną Briuselyje vyks visų šalių pasitarimas dėl žemės pardavimo klausimų. Taip pat Kaimo reikalų komitetas balandžio 19 dieną irgi organizuoja diskusiją šiuo klausimu.

Toliau dar vienas pastaba, būtent iš šešių valstybių, kurioms yra pradėtos pažeidimo procedūros, pavyzdžiui, Vengrija yra įtraukusi į Konstituciją dėl žemės pardavimo, ten konkrečiai yra užsieniečiams, kad žemė yra neparduodama. Tai būtent vien šiuo atveju, matyt, čia nėra ko ir skubėti. Siūlau, kad prie šito klausimo mes galėtume sugrįžti apie gegužės mėnesį, kad ir Kaimo reikalų komitetas galėtų gerai šį klausimą išanalizuoti ir pateikti sprendimus.

Trumpas klausimas. Kiek vis dėlto šiandien juridiniai asmenys, kurie yra įregistruoti Lietuvoje, bet užsienio kapitalo, valdo žemės?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Aišku, labai gaila, šiandien tokios statistikos neturime, bet kaip aš minėjau, esu pavedęs Nacionalinei žemės tarnybai surinkti statistiką, artimiausiu metu mes tikrai galėsime pateikti Seimui, Kaimo reikalų komitetui susipažinti. (*Balsai salėje*) Aš tikrai dėl pateikimo skubos tvarka noriu atkreipti dėmesį į vieną datą. Seimas tikrai turi žinoti, kad paskui nebūtų priekaištaujama, aš tą datą minėjau, kad šių metų liepos mėnesį bus vykdoma Lietuvos stojimo pažangos vertinimo misija, šiuo atveju, aišku, jeigu spėjame ne skubos tvarka... (*Balsai salėje*) Tai čia Seimo sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Klausimų laikas baigėsi. Nuomonė už, nuomonė prieš. Yra užsirašęs tik vienas Seimo narys K. Starkevičius. Nuomonė prieš.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kodėl aš užsirašiau prieš? Todėl, kad aš nežinau, kaip mes apsispręsime, ar ta skubos tvarka bus, kur siūlė Vyriausybė? Jeigu bus, tai tikrai reikėtų neskubėti. Aš galvoju, komiteto pirmininkas pasakė, kad tos skubos nebus. Dėl ko ta skuba nėra būtina ir kur jinai gali pakenkti, mums šį klausimą reikia išdiskutuoti su visomis žemdirbių organizacijomis, dar diskusijos nebuvo. Svarbiausia įtraukti šiuo momentu saugiklius, kad žemė netaptų kuo toliau, tuo didesniu spekuliacijos objektu. Yra dar daug neatsakytų klausimų, reikia įvertinti šitą mūsų laikotarpį, kai saugikliai iš tikrųjų, matėme, padėjo, užsieniečiai nesiveržia tos žemės pirkti, tačiau tam tikrų apraiškų, kai spekuliacijos tikslais jinai buvo perkama, buvo. Tai šituos dalykus reikia pakeisti.

Dar ką reikia pakeisti? Šiuo metu yra visiškai užkirstas kelias dovanoti savo artimiausiems, pirmosios eilės giminėms. Šitai turėtų būti irgi pakeista, nes dabartiniu metu to daryti negalima. Aš galvoju, kai visus šiuos dalykus pakeisime, galima bus grįžti į Seimo posėdžių salę ir svarstyti toliau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Pirmiausia noriu pritarti A. Stančikui, niekur čia nereikia kūlversčiais verstis, tikrai terminai nespaudžia ir kokia nors skuba tikrai nereikalinga, tuo labiau kad aš girdžiu skirtingas nuomones. Štai K. Starkevičius, mano mielas kolega, sako, dar reikėtų pažiūrėti, kokius saugiklius įtraukti. Aš laikaisi priešingos nuomonės, ką reiktų dar padaryti, kokius saugiklius išbraukti, nes tie saugikliai, deja, virsta biurokratizavimo dalykais, gal kai kuriais atvejais ir korupcinėmis paskatomis.

Tai aš turiu kitą nuomonę, dėkoju Vyriausybei, kad žengė tą žingsnį. Noriu pasakyti, kad liberalai nebalsavo už šitą įstatymą, manydami, kad per daug saugiklių įrašyta, gaila, neturėjome pakankamai balsų kreiptis į Konstitucinę Teismą ir prašyti kai kuriuos, mūsų manymu, nesutikimus su Konstitucija pataisyti. Dabar teko eiti kitu keliu, Europos Komisija pradėjo Europos teisės pažeidimo procedūrą ir išdėstė tuos pačius argumentus, kuriuos mes dėstėme priimant šitą įstatymą, manydami, kad tai yra pertekliniai reikalavimai. Tai dabar Vyriausybė, nežinau, nuoširdžiai ar sukandusi dantis, turėjo įvertinti Europos Komisijos argumentus ir tik baimė, tik baimė, kad bus tęsiama Europos teisės pažeidimo procedūra, atveda štai prie tų įstatymo saugiklių švelninimo. Mano asmeninė pozicija – dar labiau reikėtų švelninti, bet tai galėsime daryti įstatymo svarstymo stadijoje, o šiandien aš siūlau pritarti, palaikyti šitas pataisas ir tikrai nedaryti jokių skubos žingsnių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę. Siūlome balsuoti. Kas Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę – prieš ar susilaiko.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 71, prieš – 1, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Vyriausybė siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Balsavo 79 Seimo nariai: už ypatingą skubą pasisakė 9, prieš – 55, susilaikė 15. Ypatingai skubai nepritarta.

Siūlomi komitetai. Kaimo reikalų komitetas. Papildomų nėra. Siūloma svarstyti balandžio 18 dieną.

18.59 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 48, 59 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ ir 59¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII P-282 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 48, 59 ir 60 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹ ir 59¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII P-282. Pranešėja – S. Mačiukaitė-Žvinienė.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, šiandien esu įpareigota pristatyti jums Respublikos Prezidento 2017 m. sausio 6 d. dekretą „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 48, 59 ir 60 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹ ir 59¹ straipsniais įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui.“ Leiskite išskirti tris pagrindines priežastis, kurios nulėmė šiuos siūlomus įstatymo pakeitimus.

Visų pirma – švietimo netolygumas. Šiuo metu pagal mokymosi pasiekimus esame 21 vietoje iš 28 Europos Sąjungos valstybių. Lietuvoje vis labiau ryškėja mokinių segregacija. Kai kuriose savivaldybėse skirtumai tarp mokymosi pasiekimų tarp kaimo vietovių ir miestų siekia net iki 40 %. Taip pat duomenys rodo, kad švietimui skiriamos lėšos naudojamos neefektyviai. Europos Sąjungos Tarybos išvadose 2016 metais teigiama, kad Lietuva turi racionalizuoti švietimo sistemos struktūrą ir finansavimą, turi būti užtikrinta aukšta mokymo kokybė.

Antroji priežastis – švietimo įstaigų valdymo efektyvumas ir kokybė. Ypatingą svarbą įgyja švietimo įstaigų vadovų gebėjimas prisitaikyti prie besikeičiančių visuomenės, technologijų, globalizacijos diktuojamų pokyčių. Tyrimais įrodyta, kad vadovas yra atsakingas už mokymo procesą ir jo rezultata, o Geros mokyklos koncepcijoje lyderystė ir vadyba yra akcentuojami kaip veiksniai, lemiantys mokyklos misiją. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos išvadose teigiama, kad direktoriai turi imtis veiksmų gerinti savo mokyklose mokymą ir mokymosi rezultatus.

Trečioji priežastis yra skaidrumas. Ekspertų nuomone, švietimo įstaigų vadovų skyrimo ir vertinimo procesas sudaro prielaidas proceso skaidrumo užtikrinimui, vadovo potencialo stiprinimui. Tarptautinės organizacijos pabrėžia, kad vadovų kaita viešajame sektoriuje būtina, tai laikoma teigiamu veiksniu, leidžiančiu mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad prieš registruodama šias įstatymo pataisas Respublikos Prezidentė buvo susitikusi su Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininku, švietimo ir mokslo ministre, mokinių ir Savivaldybių asociacijos atstovais ir aptarė švietimo įstaigų valdymo tobulinimo klausimus. Taip pat per pastaruosius du mėnesius nuo šio įstatymo projekto pateikimo buvo susitikta su beveik 30 savivaldybių švietimo įstaigų vadovais, mokytojais, vadovų asociacijų atstovais. Susitikimuose buvo konstatuota, kad kol kas galiojantys teisės mechanizmai neleidžia stiprinti įstaigų savivaldos, laiku užtikrinti švietimo įstaigų vadovų kaitos, kad valstybė, pagal Konstituciją būdama atsakinga už švietimo įstaigų priežiūrą, visada elgtųsi principingai, siekdama švietimo įstaigų valdymo efektyvumo ir kokybės.

Atsižvelgdama į tai Respublikos Prezidentė teikia Švietimo įstatymo pataisas siūlydama: pirma, vadovus skirti penkerių metų kadencijai ir nustatyti, kad tas pats asmuo gali vadovauti tai pačiai švietimo įstaigai ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Vadovų atrankoje nedalyvautų politikai bei politinio ir asmeninio pasitikėjimo asmenys. Siekiant užtikrinti nuoseklų įstatymo nuostatų įgyvendinimą siūloma nustatyti pereinamąsias nuostatas, įvertinant šiuo metu dirbančių vadovų vadovavimo švietimo įstaigai trukmę, užtikrinant sklandų šiuo metu dirbančių vadovų pasirengimą šiems pokyčiams.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad su Švietimo ir mokslo ministerija yra aptartos galimybės parengti vadovų konkursų grafiką su pereinamuoju trejų metų laikotarpiu bei vadovų rezervą. Įvesti mentorystės ir savarankiškumo priemones švietimo įstaigoms. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad siūlomos įstatymo projekto nuostatos nepažeistų į vadovų pareigas paskirtų asmenų teisėtų lūkesčių, nes teisėtų lūkesčių principas nereiškia, kad valstybėje sukurta sistema negali būti pertvarkoma siekiant užtikrinti efektyvią ir kokybišką įstaigų veiklą.

Antra. Įvesti kasmetinį švietimo įstaigų vadovų veiklos vertinimą numatant, kad dvejus metus iš eilės nepatenkinamai įvertintas vadovas būtų atleidžiamas iš pareigų. Tokiu būdu siekiama efektyvinti ir skaidrinti esamus vadovų vertinimo procesus, stebėti jų veiklą, užtikrinti, kad vadovo pareigas užimtų kompetentingas asmuo. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad su Švietimo ir mokslo ministerija aptartos galimybės įvesti bendrą vertinimo sistemą, orientuotą būtent į veiklos pažangą.

Trečia. Reglamentuoti, kad į mokyklos tarybos bei vadovo atrankos komisijos sudėtį įeitu mokinių, mokytojų, tėvų, socialinių partnerių ir vietos bendruomenės atstovų. Tokiu būdu skatinti demokratiško valdymo principus, stiprinti savivaldos veiklą.

Ketvirta. Apibrėžti nepriekaištingos reputacijos kriterijus ir numatyti, kad dirbti mokytoju, vadovu, būti švietimo įstaigos tarybų ar vadovų konkursų komisijos nariu galės tik nepriekaištingos reputacijos asmuo. Siekiant užtikrinti švietimo įstaigų valdymo skaidrinimą, siūloma reglamentuoti veiksmus, kurių turi būti imamasi, jeigu švietimo įstaigos vadovas yra įtariamasis ar kaltinamas nusikaltimo padarymu. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad su Švietimo ir mokslo ministerija jau yra aptartos galimybės įvesti ir Pedagogų etikos kodeksą.

Baigdamą pristatymą norėčiau pabrėžti, kad įgyvendinus šias Respublikos Prezidentės siūlomas nuostatas bus užtikrintas skaidrus ir depolitizuotas švietimo įstaigų valdymas, didinama vadovų atsakomybė ir atskaitomybė, stiprinama mokyklų savivalda, skatinamas švietimo tolygumas visoje šalyje ir kokybė.

Gerbiamieji Seimo nariai, nuoširdžiai dėkoju jums už dėmesį ir prašau Seimo palaikyti šiuos Lietuvos Respublikos Prezidentės pateiktus siūlymus. Esame pasirengę tolesnėms diskusijoms, kad būtų priimtas geriausias siūlomų įstatymo nuostatų sureguliuojimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Jūsų norėtų paklausti nemažai Seimo narių. A. Papirtienė. Prašau.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, norėčiau užduoti jums du klausimus. Pirmas. Koks yra švietimo įstaigų vadovų kadencijų ribojimo pagrindimas, t. y. ar buvo atlikti tyrimai, kurie įrodytų, kad vadovų kadencijų ribojimas tiesiogiai susijęs su švietimo įstaigos veiklos kokybe? Kokia užsienio šalių praktika?

Antras klausimas. Ar jūs manote, kad ilgamečiai, vienoje įstaigoje ilgai dirbantys vadovai yra blogi vadovai, o tie, kurie dirbs trumpiau, tik dvi kadencijas, kurios bus ribojamos, jie bus geri vadovai? Gal pirmiau reikėtų pradėti nuo prastai dirbančių vadovų, o ne nuo ilgamečių vadovų? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkoju už klausimus. Dėl jūsų užduoto pirmo klausimo. Taip, Lietuvoje 2014–2015 metais Lietuvos mokslo tarybos užsakymu buvo atliktas tyrimas dėl lyderystės autonomiškoje mokykloje ir tyrėjai pabrėžė kelis dalykus, susijusius ir su vadovų kaita, kad, jų manymu, vienas iš instrumentų, kuris galėtų paskatinti didinti švietimo įstaigų kokybę, būtų vadovų kaita.

Jeigu kalbėtume apie kitų šalių praktiką, norėčiau atkreipti dėmesį, kad tokios šalys kaip Skandinavijos šalys, Jungtinė Karalystė, Slovėnija sudaro terminuotas sutartis su vadovais.

Atsakydama į jūsų antrą klausimą, jeigu kalbėtume apie ilgamečius vadovus, norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad teikiamos Švietimo įstatymo pataisos neapima vien šito klausimo. Teikiamas yra visas komplektas, komplektas nuostatų, kurios vienareikšmiškai turės teigiamą poveikį švietimo įstaigų valdymo efektyvumui ir kokybei. Ir šiandien didžiausią nerimą kelia švietimo tolygumas visoje šalyje. Juk pažiūrėkime, kokią mes turime situaciją. Jeigu mes tikėtume tais reitingais, kurie skelbiami, mes galime būti ramūs dėl 50 švietimo įstaigų, bet kalbėkime apie tai,

kad yra 1700 švietimo įstaigų. Ir tikrai šitose švietimo įstaigose dirba patyrę vadovai, nepriklausomai nuo to, kiek jie vadovauja šitai švietimo įstaigai. Jų patirtis yra vienareikšmiškai tik pranašumas. Bet mes akcentuojame švietimo tolygumą ir sakome, kad jų patirties reikia ir kitoms švietimo įstaigoms, nes iš mano minėtų 50 švietimo įstaigų, dėl kurių, sakyčiau, galime būti ramūs, didžioji dauguma yra Vilniaus ir Vilniaus rajono savivaldybėje. Čia mokosi apie 50 tūkst. vaikų, bet mes kalbame apie kitus 300 tūkst. vaikų. Ir tikrai nekyla abejonių, kad vadovai, turintys patirties, ateinantys į naujas švietimo įstaigas, atsinešantys savo idėjas, ateinantys su savo strateginiais planais, be abejonės, padarys teigiamus pokyčius.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Kiekviena reforma kelia įvairias baimes, nepasitikėjimą. Šita reforma yra ne išimtis. Ypatingai dėl to nuogaštuoja mokyklų vadovai, kurie yra ikipensinio amžiaus. Jie nuogaštuoja dėl to, kad galbūt net nesulaukę pensijos turės palikti direktoriaus postą ir panašiai. Aš norėčiau, kad jūs išsklaidytumėte tas abejones.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkui už klausimą. Tikriausiai atsakymas bus trumpas. Šiandien su švietimo įstaigos vadovais yra sudaromos darbo sutartys. Ir visa tai, ko nesureguliuoja Švietimo įstatymas, vienareikšmiškai sureguliuoja Darbo kodeksas. Tikrai bus laikomasi ir atsižvelgiama į visas socialiai jautrias grupes.

Šis klausimas buvo aptartas ne kartą keliaujant beveik po visą Lietuvą ir pristatant, ir kalbant su švietimo įstaigų vadovais. Šis klausimas tikrai buvo ne kartą aptartas Švietimo ir mokslo ministerijoje, taip pat su Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininku. Visi mes suprantame, kad bet kurie pokyčiai, natūralu, turi ateiti po truputį ir t. t. Ne veltui mano minėtame pranešime buvo akcentuojamas dar vienas dalykas, kad kalbama ir apie tai, kad turi būti labai aiškiai paskelbtas grafikas su pereinamuoju trejų metų laikotarpiu. Vadovai turi būti pasiruošę tokiems pokyčiams, kaip ir pačios švietimo įstaigos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų taip pat nori paklausti A. Sysas. Nėra. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, turbūt niekas neabejoja, kad kai kurie įstatymo pataisymai tikrai svarbūs ir dėl direktorių patikimumo, ir dėl galimybės nušalinti. Aišku, nuolat tikrinti jų veiklą, darbą ir panašiai, vertinti. Tačiau turbūt nuogaštaujama dėl to, kad gana trumpas periodas suteikiamas direktoriams, kurie dirba daugiau negu 10 metų.

Tai iš tikrųjų nėra taip paprasta vien todėl, kad direktoriaus pareigos nėra tokios paklausios. Netgi skelbiant konkursus, kaimiškose teritorijose faktiškai sunku surasti direktorių. Tai ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų nuosekliai eiti prie to tikslo, bet iš pradžių galbūt sudaryti pakankamai geras finansines ir darbine sąlygas patiems direktoriams. Jeigu atsiras paklausa, galbūt tada atsiras daugiau konkurencijos ir būtų galima paleisti tokią sistemą. Pasiruošus, manau, gali būti prastas rezultatas. Ar nemanote, kad reikėtų tą terminą, kur virš dešimt metų, šiek tiek pratęsti ne po metų, o daugiau? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkui. Atsakymą į jūsų klausimą sudėsiu iš dviejų dalių. Viena, kad pašalintume tam tikrus nuogaštavimus, mes tikrai susipažinome su ta situacija, kuri yra regionuose, ir žinome, kad ne kartą savivaldybės skelbė švietimo įstaigos vadovų konkursus ir nerado vadovų. Todėl pranešime minėjau, kad yra aptartos galimybės su Švietimo ir mokslo ministerija sudaryti vadovų rezervo sąrašą. Ir žinau, kad šiandien šita priemonė pristatoma bendrame suvažiavime. Druskininkuose jau yra aptarta su švietimo įstaigų vadovais.

Ką gi duoda rezervas? Rezervas visų pirma leidžia mums turėti didžiulę duomenų bazę tų asmenų, kurie norėtų ir galėtų vadovauti švietimo įstaigoms. Antras dalykas labai svarbus, kad yra siūloma mentorystės priemonė suvokiant, kad švietimo įstaigų vadovams yra reikalinga ir kitokia pagalba. Mentorystės priemonė veikia tokiose šalyse kaip Švedija, Danija, Estija, kada švietimo įstaigų vadovams, ypač nutolusiuose regionuose, į pagalbą siunčiamas vadovas ekspertas, kuris padeda susitvarkyti.

Kalbėdama apie finansines sąlygas, aš norėčiau jums pritarti. Šių metų Lietuvos Europos Komisijos vertinime labai aiškiai pasakyta, kad viena iš Lietuvos problemų yra tai, kad regionuose yra mažesni atlyginimai ir sunku pritraukti į regionus švietimo įstaigos vadovus arba mokytojus. Šis klausimas buvo aptartas su Švietimo ir mokslo ministerija. Šis klausimas buvo aptartas

ir su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistais bei trumpai buvo aptartas su Seimo Švietimo ir mokslo komitetu. Taip, yra svarstyti galimybės, kad regionuose dirbantiems vadovams būtų gerinamos finansinės sąlygos. Tai būtų viena iš priemonių siūlyti juos pritraukti ir pasirinkti tas švietimo įstaigas, kurios yra nutolusios nuo ekonominių centrų.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Norėčiau informuoti Seimo narius, kad pasibaigė mūsų darbotvarkės laikas, ir tiesiog norėčiau kaip posėdžio pirmininkas pratęsti mūsų diskusiją mažiausiai bent pusvalandžiui.

Toliau jūsų norėtų paklausti A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Gerbiamoji pranešėja, aš tikrai labai abejočiau, kai išgirdau paskutinius žodžius dėl rezervo. Čia reikia tikrai labai gerai pagalvoti. Vargu ar kas norės važiuoti iš Vilniaus ar Klaipėdos, pavyzdžiui, į Zarasus, į tokį atokų kampelį. Duok dieve, kad taip atsitiktų. Tačiau tai būtų didelė problema, nes tikrai, kaip ir sakė kolega, nėra norinčių būti vadovais.

Šiandien truputį kalbėjote apie korupciją ir neskaidrumą. Aš tikrai noriu padėkoti Zarasų krašto mokyklų direktoriams, taip pat Visagino miesto, už jų rūpestingą darbą, už rūpinimąsi mokykla tikrai sudėtingomis sąlygomis. Matyt, nėra tokių. Galbūt jūs man galite pasakyti, ar tikrai buvo tokių korupcijos atvejų mokyklose, dėl kurių būtų galima dabar galvoti, kad direktoriai negali eiti savo pareigų, gal kokios rezonansinės bylos? Galėtumėte galbūt neįvardydamą mokyklų tiesiog pasakyti, ar buvote susidūrusi? Ačiū.

S. MAČIUKAITĖ-ŽVINIENĖ. Dėkui. Visų pirma atsakysiu (ir tikriausiai gal šiek tiek pasikartosiu) į jūsų pirmą klausimą. Dar kartą norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad ir Zarasuose, ir Akmenėje, ir Vilkaviškyje, ir visur kitur taip pat mokosi vaikai, vaikai, kuriems reikia stiprių mokytojų. Net neabejoju, kad tie švietimo įstaigų vadovai, kurie dabar vadovauja joms, tikrai turi patirties, tikrai kelia tas švietimo įstaigas, bet matydami, kokia yra situacija, kalbant apie švietimo netolygumą, kalbant apie mūsų vaikų pasiekimus, kai šiandien drąsiai galime, ne mes sakome, o netgi užsienio žiniasklaida kalba apie tai, kad Lietuvos vaikų pasiekimai yra vieni prasčiausių Baltijos šalyse, be abejo, mes ieškome ne tik priežasčių, bet ieškome priemonių, kaip tą situaciją gerinti.

Kalbant apie jūsų keliamus klausimus dėl tam tikrų bylų – taip. Šiaulių mieste kovo 14 dieną Specialiųjų tyrimų tarnyba pradėjo tris ikiteisminius tyrimus trijose švietimo įstaigose – gimnazijoje ir dviejose progimnazijose. Įtarimai yra pateikti dviem švietimo įstaigų vadovams dėl viešųjų pirkimų. Teisingai. Ta naujiena yra kovo 14 dienos, ji yra paskelbta. Šiandien, kai mes matome tą situaciją, tai tikriausiai aš keliu tokį klausimą, kad apskritai švietimo įstaigose net negali būti tokių situacijų, kad mes abejotume arba galvotume, kad yra korupcijos rizika. Švietimo įstaigose, kur mes realiai leidžiame vaikus aštuonioms valandom per dieną, kur paliekame atsakomybei, ir kai girdime tokius keliamus ikiteisminius tyrimus, be abejo, kyla labai didelis nerimas.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Laikas klausimams baigėsi. Galite atsisėsti.

Toliau nuomonė už, nuomonė prieš. M. Adomėnas – nuomonė už.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, šiame įstatymo projekte yra daugybė nuostatų, kurios nekelia, mano supratimu, jokių kontroversijų. Vieninteliai prieštaravimai, kurie kyla, yra dėl kelių žodžių, t. y. dėl kadencijų ribojimo. Bet kai mes balsuosime, turėtume nepamiršti viso to, ką šis įstatymo projektas suteikia. Tai yra mokyklų vadovų reguliari centralizuota atestacija, nepriekaištingos reputacijos reikalavimas (tai yra nepaprastai svarbu), vėlgi mokyklos tarybos sudarymo tvarka ir jos vaidmuo renkant, paskiriant konkurso būdu mokyklos vadovą. Tai yra nepaprastai svarbios nuostatos, kurių mūsų ginčai dėl ribojimo kadencijų, kurias mes iš tiesų turėsime galimybę išsamiai aptarti komitete, neturėtų užgožti. Todėl aš iš tiesų siūlau pritarti. Be abejo, būtų svarbu, kad mes matytume visą sistemą. Kaip gerbiama Prezidentės patarėja mums išsakė, kad kuriamas mokyklos vadovų korpusas, kuris galėtų iš tiesų problemų turinčias mokyklas po visą Lietuvą statyti ant kojų. Kiti tos sistemos elementai dar kol kas nepasiekė įstatymo pasiūlymo projekto stadijos. Tačiau matykime tą sistemą ir nedvejokime dėl to pirmo žingsnio, nes kelias į mokyklos gelbėjimą turi prasidėti nuo pirmo žingsnio ir tą pirmą žingsnį mes žengiamo šiandien. Todėl, man atrodo, tai labai svarbus projektas. Iš tiesų palaikykime, o tas detales ir kontroversijas iš tiesų bus galima išspręsti Švietimo ir mokslo komitete.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė prieš – A. Sysas. Nėra. J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Stengiausi pažvelgti į šitą pasiūlymą sisteminiu požiūriu. Dabar aš girdžiu, kad iš principo mes visi pripažįstame arba garsiai... kad švietimo sistema Lietuvoje, švietimo reforma patyrė didžiausią fiasko. Didžiausią fiasko – 25 metų reformavimo, kūrimo, tobulinimo, kaitos, gaivinimo, geresnių rezultatų didžiausią fiasko. Kas kaltininkas? Kas yra kaltas? Iš šito pasiūlymo aš matau du kaltininkus. Vienas – tai vadovas ir antras dalykas, ne tiek dar vadovas, kiek tai, kad nėra kadencijų vadovavimo. Kad vadovai dirba neterminuotai. Tai yra pagrindinė priežastis, dėl ko Lietuvos švietimo sistema patyrė didžiausią fiasko.

Taigi norėčiau ir paklausti: o kas gi iki šiol? Lėšos, intelektualiniai resursai, kai buvo mokami vadovavimo... vadovų atestacijos kategorijos, kai buvo rengiami ir atliekami vidiniai auditai, išoriniai auditai, kai buvo kiekvienais metais ir dabar yra būtinumas atsiskaityti steigėjams, metinė mokyklos ataskaita? Vadinasi, ta priežiūros sistema neveikia. Jei ji neveikia, tai ar vadovas dėl to kaltas? Vadinasi, reikėtų pažiūrėti sistemiškiau.

Pirmas dalykas, man atrodo, reikėtų įvertinti, kas yra kaltas dėl to, kad ši sistema patyrė fiasko. Jūs ir niekas to nevertina. Bet yra formuojantys strategai. Dabar mes matome, kad tą klausimą išspręs vadovų metinis vertinimas. Kas kiekvienais metais atliks 1 tūkst. 700 vadovų nepriklausomą vertinimą? Bus sukurta nauja agentūra? Bus išmestos naujos lėšos ir ar tai nebus kitas formalizmas? Būtent dėl to sisteminio požiūrio aš balsuosiu prieš. Manau, kad tas dalykas, kaip buvo pateikta, kad vadovai dėl vieno ar dėl kito atvejo visi yra blogi ir neteisingi, yra labai neetiška ir, manau, jie verti atsiprašymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Laikas. Ačiū. Daugiau nėra.

Pereiname prie balsavimo. Kas už straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniais įstatymo projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikote.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 60, prieš – 9, susilaikė 3. Įstatymo projektui pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomi – Socialinių reikalų ir darbo bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetai. Siūloma svarstyti balandžio 6 dieną.

Kitas darbotvarkės klausimas 2-7 – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4094. Tačiau šis įstatymas buvo pakeistas 2016 m. spalio 18 d., todėl projektą turi teikti ne mažiau kaip 29 Seimo nariai ir šiandien jo nebesvarstysime toliau.

19.26 val.

Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 1 ir 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-3294(2) (pateikimas)

Einame prie 2-8 klausimo – Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 1 ir 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-3294(2). Pranešėjas – L. Kukuraitis. Prašom į tribūną.

L. KUKURAITIS. Gerbiamasis pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, teikiu patobulintą Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 1 ir 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektą. Įstatymo projekto tikslas – įtvirtinti bendruosius viešojo sektoriaus įstaigų vadovų valdymo principus, priėmimą į pareigas konkurso būdu, kadencijų nustatymą, kasmetinį įstaigos vadovų veiklos vertinimą, siekiant užtikrinti geresnius įstaigų veiklos rezultatus, paskatinti keitimąsi žiniomis bei patirtimis ir suvienodinti tinkamumo eiti biudžetinės įstaigos vadovo pareigas reikalavimus tiek biudžetinės įstaigos vadovui valstybės tarnautojui, tiek biudžetinės įstaigos vadovui, dirbančiam pagal darbo sutartis.

Siūlymai kažkiek panašūs į tą diskusiją, kurią turėjome dabar. Šiuo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad biudžetinių įstaigų vadovai, dirbantys pagal darbo sutartis, būtų priimami konkurso būdu ketverių metų kadencijai. Biudžetinių įstaigų vadovai, dirbantys pagal darbo sutartis, būtų paskiriami antrajai kadencijai, jeigu pirmosios kadencijos metu jų veikla įvertinama gerai arba labai gerai. Po antrosios kadencijos biudžetinės įstaigos vadovas būtų atleidžiamas iš einamųjų pareigų nemokant jam išeitinės išmokos.

Įstatymo projekte siūloma kadencijų skaičiaus neriboti, t. y. palikti galimybę po dviejų kadencijų atleistam asmeniui dalyvauti konkurse užimti tos pačios įstaigos vadovo pareigas. Taip siekiama sudaryti galimybes atrinkti geriausius biudžetinių įstaigų vadovus, neužkertant kelio dalyvauti konkurse sukaupusiems toje įstaigoje nemenką patirtį.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2015 m. birželio 9 d. buvo pateikusi Seimui šio įstatymo pakeitimo projektą, kuriame buvo nustatyta, kad biudžetinių įstaigų vadovai gali eiti pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės, tačiau Seimas gražino įstatymo projektą tobulinti. Seimo nariai, balsavę prieš, baiminosi, kad mažesniuose rajonuose nebus pakankamai tinkamų kandidatų eiti biudžetinių įstaigų vadovų pareigas, ypač kultūros srityje. Todėl teikiamas įstatymo projektas siūlo kompromisą.

Antra. Siekiant užtikrinti geresnius biudžetinių įstaigų vadovų ir įstaigų veiklos rezultatus, nustatyti, kad biudžetinių įstaigų vadovų, dirbančių pagal darbo sutartis, veikla būtų vertinama kasmet pagal iš anksto nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius. Jei biudžetinės įstaigos vadovo veikla būtų įvertinta nepatenkinamai du kartus iš eilės, jis būtų atleidžiamas iš pareigų. Biudžetinių įstaigų vadovų veiklos vertinimas jau yra įtvirtintas Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme, kuris įsigaliojo nuo šių metų vasario 1 dienos.

Trečia. Įtvirtinti reikalavimą biudžetinės įstaigos vadovui, dirbančiam pagal darbo sutartį, turėti aukštąjį išsilavinimą, siekiant, kad visi reikalavimai biudžetinės įstaigos vadovui būtų viename įstatyme. Šis reikalavimas jau taip pat yra įtvirtintas Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme, kuris įsigaliojo vasario 1 dieną.

Ketvirta. Įtvirtinti atvejus, kai asmuo negali būti biudžetinės įstaigos vadovu, siekiant, kad biudžetinės įstaigos vadovo pareigas eitų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys.

Penkta. Įstatymo projekto baigiamosiose nuostatose numatoma, kad biudžetinės įstaigos vadovui, dirbančiam pagal darbo sutartį, Darbo kodekso nustatyta tvarka ir terminais turėtų būti pranešama apie darbo sutarties sąlygų, darbo sutarties termino pasikeitimą. Jeigu biudžetinės įstaigos vadovas, dirbantis pagal darbo sutartį, nesutiks dirbti pakeistomis darbo sutarties sąlygomis, jis bus atleidžiamas iš pareigų pagal Darbo kodekso nuostatas, reglamentuojančias darbo sutarties nutraukimą darbdavio iniciatyva, nesant darbuotojo kaltės.

Ir šešta. Valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų reikėtų tik tuo atveju, jeigu šiuo metu pareigas einantys biudžetinių įstaigų vadovai nesutiktų dirbti pakeistomis sąlygomis. Šis pakeitimas paliestų apie 3 tūkst. biudžetinių įstaigų vadovų, tokių kaip globos įstaigų vadovai, kultūros centrų ir kitų įstaigų vadovai. Prašau Seimo pritarti įstatymo projektui po svarstymo. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Jūsų nori paklausti A. Sysas, tačiau jo taip pat nėra. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, pateikėte rotacijos projektą ir vėl matome, kad Lietuvoje kuriasi du modeliai. Vieni siūlo penkerių metų kadenciją švietimo įstaigoms ir savivaldybių valstybių įmonių vadovams, o tuo tarpu jūsų yra siūloma ketverių metų kadencija. Mano klausimas, kodėl tokį modelį pasirinkate? Kita vertus, man atrodo, jūsų labiau tinkamas variantas, kadangi nesiūlote riboti kadencijų skaičiaus, nes iš tikrųjų, vertinant tų įstaigų ir atlyginimų dydžius ir regionuose dirbančius vadovus, nėra tiek norinčių užimti tas atsakingas ir mažai apmokamas pareigas. Vis dėlto, kodėl ketverių metų kadencija? Man atrodo, kad jau galiojanti gydymo įstaigų vadovų rotacija, taip pat neribojant kadencijų, yra geras modelis, jau pradėjęs veikti, bus netrukus patikrintas. Jūsų nuomonės norėčiau paklausti.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Tikrai yra specialių įstatymų, kaip ir dabar girdėjome, taip pat ir kultūros darbuotojai turėtų ar turi penkerių metų kadenciją. Šiuo atveju tikrai yra labai daug įvairių įstaigų. Tas ketverių metų laikotarpis, galvojama, optimalus, jis kažkiek susijęs ir su politiniu ciklu, kuris yra valstybėje, taip pat savivaldos ciklu, ir taip toliau, užtikrinant, kad ketveri metai plius ketveri su galimybe toliau pratęsti. Tai yra pakankamas laikotarpis per ketverius metus padaryti pagrindines inovacijas, pakeitimus ir turėti tokius rezultatus, kurių siekiama.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų taip pat norėtų paklausti J. Liesys. Nėra. R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, gerai, kad turbūt pirmą kartą jau atėjo protingesnė sistema ir turbūt racionalesnė, kalbant apie rotacijas ir visa kita, ypač mažai valstybei, kai tų

nėra tiek daug intelektualių išteklių, kuriuos mes turime branginti. Sveikinu. Bet iš principo aš norėjau paklausti. Sau užduodu klausimą ir jums ta prasme, ar mes kartais nepervertiname tų visokių formalių vertinimo kriterijų, kuriuos čia irgi jūs siūlote, nesiūlote ką nors keisti? Paprastai, silpnas vadovas tuos formalius kriterijus popieriuje labai tvarkingai viską užpildo, prie jo prisikabinti nelabai gali. O tas, kuris užsiėmęs kita veikla, dažniausiai juos užpildo žymiai blogiau. Ar nereikėtų čia iš principo žiūrėti to vertinimo, gal tai ekspertų komisijos ar dar kas turėtų būti, kad nebūtų vien popierinis vertinimas, kuris dabar praktiškai yra?

L. KUKURAITIS. Sutinku, kad popierinis vertinimas turbūt yra mažiausiai tinkama vertinimo forma siekiant įvertinti vadovo ar bet kurio darbuotojo veiklos metus. Ta vertinimo nuostata jau įtvirtinta ir biudžetinė darbo užmokesčio apmokėjimo įstatyme. Iš principo mes jai pritariame ir tikime, kad kasmetinis vertinimas turėtų būti. Atskaitingumas vadovui ar tam, kas mus samdo, turėtų būti labai aiškiai įvardinant, kokių rezultatų buvo siekta ir kaip sekėsi pasiekti. Dėl to yra svarbu, kad vertinimas nebūtų tik popierinis, bet būtų orientuotas į rezultatus, kurie buvo išskelti metų pradžioje, ir pokalbių metu, vertinimo metu būtų už tai atsiskaitoma. Aš pritariu, kad tai turėtų būti pokalbis su labai aiškiais kriterijais, vertinimo kriterijais.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori paklausti J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmiausia reikia padėkoti ministrui už kantybę tiek ilgai laukti savo pristatymo. Iš tikrųjų prieš tai pristatytas įstatymo projektas ir jūsų pristatytas įstatymo projektas kalba apie tokias pat biudžetines įstaigas. Tai tiesiog, kaip jūs manote, kaip apskritai gali koreliuoti šitie abu įstatymai, kai viename yra penkerių metų kadencija ir kadencijų skaičius ribojamas, o kitame – ketverių ir kadencijų skaičius neribojamas? Ir apskritai, mano galva, jūs minėjote savo pristatymo viename iš atsakymų, kad ketveri metai lyg ir siejami su politiniais procesais Lietuvoje. Aš manau, kad kaip tik turėtų prasilenkti su politiniais procesais, kad negalėtų daryti įtakos.

L. KUKURAITIS. Dėkoju. Dėl pirmos klausimo dalies apie koreliavimą. Greičiausiai Seimui reikės, jeigu bus pritariama po svarstymo, šitą įstatymo projektą svarstymo metu sužiūrėti, kaip jie gali koreliuoti, kaip jie gali užtikrinti panašius, tuos pačius principus, ir jeigu reikės, suderinti.

Dabar kalbant apie tuos ketverius metus, aš girdžiu jūsų pastabą. Galim pritari.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Jūsų taip pat norėtų paklausti V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, jūsų neryžtingumas šiek tiek glumina. Toks įspūdis, kad atnešėte nelabai paruoštą įstatymo projektą, nes sakote: na, bus taip, tai bus gerai, gerai bus taip, bus gerai. Vis dėlto Vyriausybė turėtų atnešti savo išmąstytą projektą ir ginti jį karštai, o dabar jūs esate pasiruošęs paklusti Seimo valiai. Tas yra pagirtina, žinoma. Kita vertus, man šiek tiek neramu darosi ir dėl tų specialiųjų įstatymų, kurie dabar yra, sakysime, profesionalaus scenos meno visiškai šviežias priimtas, vos prieš keletą mėnesių dar anos kadencijos metu, bet jis įsigaliojo ir veikia, yra ir kitų, ir jūs pats minėjote ir kultūros centrų, ir muziejų taip pat. Ten visiškai kiti terminai. Ar jūs ruošiatės derinti su šitais įstatymais, ar taip pat paliksite mums susitarti ir kaip bus, taip bus? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Šiuo įstatymu mes teikiame bendrą bazę biudžetinių įstaigų vadovams. Specialieji įstatymai gimsta iš tos bendruomenės, kuriai atstovauja ir kuriai reikia tam tikrų pokyčių jų veikimo terpėje. Todėl, kad specialieji turėtų tam tikras išskirtis, turbūt yra teisinga, kad labiau atitiktų tą veiklos pobūdį, pagal kurį veikia. Dėl to aš čia palikčiau iniciatyvą bendruomenėms. Jeigu jos mato, kad su bendrąja baze, su šituo biudžetiniu vadovu – įstatymu reikia joms susiderinti, aš tai palikčiau.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Daugiau klausiančių nėra.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nors ministras čia belaukdamas turbūt pavargo, todėl tas pristatymas gal nebuvo ryškus, bet aš tikrai agituočiau priimti šitą įstatymą, nes iš tikrųjų jis pataisytas taip, kaip mes anksčiau ir prašėme, kad nebūtų užkirstas kelias žmones, kurių tikrai reikia, išsaugoti, kurie produktyviai dirba biudžetinėse įstaigose, bet kartu ir įrašoma tam tikra jų nuolatinė priežiūra. Aišku, būtų gerai, kad ta priežiūra nevyktų labai formaliai, kaip dabar sako Valstybės kontrolė, kad dažniausiai skaičiuojamas lankstinukų skaičius įrodant, gerai ar negerai

dirba viena ar kita institucija, nes tai yra (...). Todėl siūlau tikrai palaikyti šitą įstatymą, nes jis, palyginti su visais tais, kurie yra numatyti, ir darbo teisės prasme, ir kita prasme yra labiausiai subalansuotas ir tinkamas. Aš tikrai agituočiau už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Sysas. Nematau salėje. V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, aš nelabai suprantu, ar kolegos, teikiantys įstatymo projektus, nežino šiandien vadovų vertinimo sistemų? Aš noriu patikslinti. Steigėjas kiekvienais metais reikalauja iš vadovo ataskaitos ir tarybos, jeigu tai yra miesto ar rajono tarybos, arba kiti viešųjų įstaigų steigėjai, arba ministerijos steigėjai ir kiti, kas metai vertina. Neįvertinus ir esant neigiamam įvertinimui yra suponuojamas vadovo atleidimas. Jeigu vadovo kadencija yra penkeri metai, vadovas po penkerių metų atlieka atestaciją, jis gina savo kategoriją. Po septynerių metų yra įstaigos išorinis akreditavimas, taip pat ir vadovo darbo. Viena pusė.

Antra pusė. Kiekvieną įstaigos vadovą prižiūri, stebi, kontroliuoja (yra suskaičiuota) maždaug 27 institucijos, kurios turi teisę tikrinti vadovą neprogine tvarka, ką gerbiama Prezidentės atstovė sakė apie Šiaulių STT. Jų priedermė yra prižiūrėti, nes, kaip ir visuomenėje, taip ir įstaigoje, ir tarp vadovų yra visko. Tam yra prevenciniai dalykai. Todėl aš manyčiau, kad yra pakankama. Kad galima tobulinti, taip, bet jeigu mes negerbiame vadovų, tai bent vertinkime tą potencialą ir tas investicijas, kurios yra įdėtos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu balsuoti. Kas už šį įstatymo projektą, balsuoja už, kas prieš, susilaiko.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 62, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymo projektui po pateikimo prirta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti balandžio 18 dieną. Visi kiti klausimai bus svarstomi kituose posėdžiuose suderinus su pranešėjais.

Mums dabar liko 2-14 klausimas. Tai yra Seimo narių pareiškimai. Kiek žinau, N. Puteikis buvo užsirašęs. Nėra. Nematau.

19.44 val.

Savaitės (2017-03-20–2017-03-24) – 2017 m. kovo 21 d. (antradienio) ir 23 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Tada gal galima pristatyti rezervinį klausimą – tai kitos savaitės darbotvarkės tvirtinimas. R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Ištvermingiausi mielieji kolegos, visų pirma, kad nepamirščiau, linkėjimai iš Romos. Seimo Pirmininkas nustebeš, kad mes taip aktyviai dirbame dar iki šio momento. (*Balsai salėje*) Taip, jis mus stebi.

Iš tikrųjų, ką ir minėjo mano mielas kolega, nespėjome šiandien visų, bet dirbome labai nuosirdžiai. Tuos klausimus, kurie E. Misiūno liko nepateikti, kelsime į antradienio darbotvarkę, tačiau šiandien dar negaliu pasakyti, į kurią konkrečiai darbotvarkės vietą. Seniūnų sueigoje patikslinsime.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad kitą savaitę Civilinio kodekso priėmimas, globėjų ir vaikus globojančių šeimų dėmesiui, bus priimti įstatymai. Ir Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, Registrų centro pertvarkos. Aš manau, tai labai tikslingas projektas.

Toliau. Seimo nutarimas dėl Radijo ir televizijos komisijos. Aišku, gaila, kad Seimo nariai surinko 47 parašus ir mes vėl pradėsime kalbėti apie Medžioklės įstatymą, bet yra taip, kaip yra. Tą savaitę turėsime Seimo rezoliucijas dėl mūsų kolegų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ar kitokio jų laisvės suvaržymo. Seimo narių projektai pagal registracijos eilę. Bet, kaip jau minėjau, dalis pasikeitimų įvyks dėl to, kad šiandien liko neapsvarstyti įstatymų projektų.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Jūsų norėtų paklausti R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Rima.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). ...Pirmininko pavaduotoja, svarstymo stadijoje aš kalbėjau apie tai, kad mes su įvaikiniais tėvais turėtume pagalvoti ir komitete apsvarstyti dar geresnį mechaniz-

mą, kuris užtikrintų įvaikinusių tėvų teises auginti ir paramą jiems, nes ten yra tikrai... Aš nekaratosiu argumentų. Gal vis dėlto reikėtų palikti komitetui laiko tuos dalykus aptarti, nes ten gal rastume sprendimą ir padarytume iš karto gerą projektą, kuris ateityje nekeltų problemų, nereikėtų po to mums jo tobulinti ir susidurti su...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jūs kalbate apie Civilinį kodeksą?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Ten yra visas paketas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Visą paketą. Siūlytė antradienį nedaryti priėmimo?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Nedaryti. Motinystė ten yra viena dalis. Dėl Civilinio kodekso niekas neprieštarauja. Prieštarauja... Tobulintina ta dalis, kuri susijusi su mokėjimo dalimi, finansine dalimi.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Supratau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aišku, galima ir atskirai tai svarstyti, bet geriau su viskuo. Aš iškelčiau tokią abejonę.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerai. Dėkui. Pasižiūrėsime. Ačiū, kolegos. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

19.47 val.

Informaciniai pranešimai

Taip pat norėčiau paskelbti Užsienio reikalų komiteto siūlymą sudaryti Seimo tarpparlamentinių ryšių grupę su Airijos Respublika. Taip pat Seimo tarpparlamentinių ryšių grupę su Lotynų Amerika ir Karibų salomis.

K. Mažeika per šoninį mikrofoną.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau pagarsinti pareiškimą dėl jungimosi į laikinąją grupę. Su kolegomis jungiamės į Seimo laikinąją grupę „Už gyvūnų gerovę ir apsaugą“. Kolegos, kurie pasirašėte arba dar norite prisijungti, kviečiu po posėdžio prie... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Registruojamės.

Užsiregistravo 64 Seimo nariai.

Šios dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 51, 84
Andrikis Rimas 56, 71, 73
Anušauskas Arvydas 13, 14, 15, 17, 19, 51, 52, 53, 55,
56, 68, 69, 70
Armonaitė Aušrinė 71, 73
Ažubalis Audronius 12
- Bakas Vytautas 8, 9, 22, 54, 56
Balsys Linas 21, 22, 25, 29, 30, 31, 34, 66
Bartkevičius Edmundas 67
Bartkevičius Kęstutis 12
Bastys Mindaugas 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 30, 47, 48,
49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 59, 67, 68, 69, 70
Baškienė Rima 7, 21, 22, 39, 40, 41, 70, 88, 89
Baublys Juozas 12, 46, 63, 79
Bernatonis Juozas 9
Bilotaitė Agnė 56
Braziulis Kastytis 49
Budbergytė Rasa 8
Butkevičius Algirdas 12, 51, 62
- Čimbaras Petras 61
Čmilytė-Nielsen Viktorija 43
- Dagys Rimantas Jonas 26, 27, 30, 33, 45, 66, 86, 87,
88, 89
Damulis Vytautas 49
Degutienė Irena 22, 41, 47, 75
Dumbrava Algimantas 42, 61, 84
- Gaižauskas Dainius 56
Gėbelsas Jozefas (Goebbels Joseph) 22
Gelūnas Arūnas 56
Gentvilas Eugenijus 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 35,
36, 41, 44, 49, 50, 55, 58, 69, 72, 80
Gentvilas Simonas 31
Glaveckas Kęstutis 7, 9, 10, 11, 24, 29, 32, 37, 39, 42,
59, 64, 66
Goda Gintaras 11, 12, 15, 39
Gražulis Petras 7, 14, 15, 28, 31, 32, 33, 38, 45, 48, 49,
51, 52, 55, 56, 67, 68, 69, 70
Gumuliauskas Arūnas 83
- Imbrasas Juozas 44
- Jakeliūnas Stasys 8
Jarutis Jonas 23, 87
Jovaiša Eugenijus 9
Jovaiša Sergejus 19
Juozapaitis Vytautas 42, 43, 87
- Kamblevičius Vytautas 26, 30, 33, 34, 46, 47, 67
Kaminskas Darius 74, 75, 76
Karalius Linas 18, 72, 73
Karbauskis Ramūnas 8, 17, 45, 53, 69
Kernagis Vytautas 71, 73
Kildišienė Greta 13
Kinduryš Gintautas 20
Kirkilas Gediminas 41
Kravčionok Vanda 74, 75
Kreivys Dainius 21
Kubilienė Asta 8, 74, 75, 76
Kubilius Andrius 49, 53, 56, 62, 68
Kuconis Pranas 40
Kukuraitis Linas 43, 85, 86, 87
Kundrotas Arūnas 62
Kusaitė Eglė 49
- Landsbergis Gabrielius 17, 18, 19, 22
Langaitis Tadas 14, 16, 18, 19, 22, 26, 28, 47, 48, 54, 65
Liesys Jonas 86
Linkevičius Linas Antanas 43, 44
Lukašenka Aleksandras (Lukašenka Aliaksandr) 49
- Mačiukaitė-Žvinienė Saulė 81, 82, 83, 84
Markauskas Bronius 76, 77, 78, 79, 80
Masiulis Eligijus 27
Masiulis Kęstutis 18, 20, 50, 54, 66, 72
Masiulis Rokas 14, 53, 55, 68
Matelis Bronislovas 43
Matulas Antanas 28, 45, 64, 74, 75, 76
Mažeika Kęstutis 8, 66, 89
Miliūtė Rūta 8, 71, 73
Misiūnas Eimutis 88
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 38, 47, 60, 65, 69
- Narkevič Jaroslav 56, 67, 79, 85
Navickas Kęstutis 20, 21, 23, 24, 25, 27, 45, 57, 58, 59,
60, 61, 62, 63, 64
Navickienė Monika 14, 46, 71, 73
Nekrošius Arvydas 7, 20, 41, 56, 74
Norkienė Aušrinė 12
- Olekas Juozas 23, 24, 34, 35, 36, 37, 38, 56, 60, 64
Olševski Česlav 12, 71, 73
Orenas Maiklas (Oren Michael) 39
- Palionis Andrius 28, 29, 30, 36, 38, 58, 64
Papirtienė Aušra 82
Pavilionis Žygimantas 50
Petrauskienė Jurgita 42, 43
Petrylaitė Daiva 39

- Pociūnas Vytautas 49
Popovienė Raminta 71, 73
Puidokas Mindaugas 71, 73
Pūkas Kęstutis 7, 70, 71, 73
Pupinis Edmundas 19, 32, 38, 60, 78, 83
Puteikis Naglis 88
Putin Vladimir 49
- Razma Jurgis 7, 14, 18, 20, 27, 28, 32, 41, 55, 63, 69, 79
Rinkevičius Viktoras 23
- Sabatauskas Julius 9, 54
Sacharuk Aleksandr 18, 72, 73
Salamakinas Algimantas 15, 18, 26, 27, 33, 66
Saudargas Paulius 32, 35, 36, 37, 38, 54, 58, 65
Sekmokas Arvydas 53, 68
Simulik Valerijus 9, 88
Sinkevičius Virginijus 8, 56, 63
Sysas Algirdas 9, 25, 27, 33, 60, 83, 85, 86, 88
Skardžius Artūras 10, 11, 14, 16, 20, 29, 37, 47, 48, 49,
50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 62, 67, 68, 69
Skvernelis Saulius 22, 28, 41, 44, 45, 46, 47
Stančikas Andriejus 8, 79, 80
Starkevičius Kazys 23, 26, 44, 61, 78, 80
Steponavičius Gintaras 25
Strelčiūnas Algis 9
Stripeikienė Janina 12, 16, 40
Svetikaitė Rasa 11, 12
- Šakalienė Dovilė 71, 72, 73
Šalaševičiūtė Rimantė 74, 75, 76
Šapoka Vilius 42, 44, 47
Šarknickas Robertas 7, 22, 71, 73
Šedbaras Stasys 9, 56
Ševaldinis Viktoras 69
Šiaulienė Irena 69
Šileikis Egidijus 40
Šimas Audrys 7
Šimonytė Ingrida 8, 71, 73
Širinskienė Agnė 9, 51, 52, 54, 56, 74, 75, 76
- Tamašunienė Rita 8, 29, 35, 71, 72, 86
Taminskas Algirdas 40
Tomilinas Tomas 37, 39, 71, 72, 73
Totoraitis Jonas 36
Trampas Donaldas Džonas (Trump Donald John) 44
Trečiokas Kęstutis 28
- Urbšys Povilas 15, 17, 18, 19, 20, 54, 56
- Vildersas Gyrtas (Wilders Geert) 44
Vilkas Eduardas 59
Vingrienė Virginija 27, 28, 34, 59
Vinkus Antanas 74, 75, 76
- Žemaitaitis Remigijus 21, 22, 32, 46
Žygimantas Augustas 36

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*